

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО»

#НМТ на 200 балів

Інформаційно-методичні матеріали

*Рекомендовано до друку вченою радою
КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського»
(від 28 березня 2023 року, протокол № 2)*

Кропивницький

2023

#НМТ на 200 балів: інформаційно-методичні матеріали / уклад.: Вареха А.Г., Курілін О. М., Ципочкін А. В. Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2023. 190 с.

Розроблені інформаційно-методичні матеріали допоможуть педагогам ефективно організувати підготовку здобувачів освіти до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультипредметного тесту в умовах змішаного навчання.

У ньому представлено досвід роботи вчителів області, які підготували учнів-двохсотбальників закладів загальної середньої освіти за результатами національного мультипредметного тесту з блоків: «Українська мова», «Математика», «Історія України».

Представлені в інформаційно-методичних матеріалах напрацювання освітян доповнені [електронним ресурсом](#), презентаційною інтерактивною розробкою і будуть корисними консультантам центрів професійного розвитку педагогічних працівників; керівникам закладів освіти; вчителям української мови і літератури, математики, історії; здобувачам освіти для використання в роботі та покращення якості освіти.

Рецензенти:

- Ірина НЕБЕЛЕНЧУК – старший викладач кафедри теорії і методики середньої освіти КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», кандидат педагогічних наук;
- Людмила ЯРЕМЕНКО – доцент кафедри математики та методики її навчання Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка, кандидат педагогічних наук.

Відповідальний за випуск – Віталій ДМИТРУК

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
СЛОВО ДО ВЧИТЕЛЯ	7
РОЗДІЛ І. УЧИТЕЛІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ	8
БОНЧУК Олена Олександрівна	8
ГАСВСЬКА Людмила Григорівна	10
ГАРКУША Ольга Сергіївна	12
ГРИЦІЄНКО Тетяна Вікторівна	14
ДАВИДОВА Тетяна Михайлівна	16
ДОНІЙ Юлія Володимирівна	18
ЗІМЕНКО Тетяна Петрівна	20
КАРМАЛІТА Галина Миколаївна	22
КОЖУХАР Ірина Анатоліївна	24
КОЗЛЕНКО Ольга Сергіївна	25
КУКУРУЗА Галина Володимирівна	27
ОЛЕКСЮК Любов Іванівна	29
ОСАДЧА Наталія Олександрівна	31
ПАЩЕНКО Вікторія Вікторівна	33
ПРИТУЛА Аліна Леонідівна	35
ПРОЦЕНКО Юлія Євгеніївна	37
СЕМЕЗ Людмила Григорівна	39
ТАРАН Наталія Олексіївна	41
ТЕРНАВСЬКА Тетяна Володимирівна	43
ХРІЄНКО Алла Вікторівна	47
ЧУМАК Олена Валеріївна	49
ШЕВЧЕНКО Світлана Іванівна	51
РОЗДІЛ ІІ. УЧИТЕЛІ ІСТОРІЇ	53
АЛЕЙНІКОВ Ігор Анатолійович	53
БАБИЧ Лариса Анатоліївна	54
ВОРОНА Сергій Олексійович	56
ГРОДЗІЦЬКА Тетяна Миколаївна	58
ДЕГТЯРЬОВА Наталія Миколаївна	61

ДЕРГАЧОВА Марія Павлівна	63
ДИКА Тамара Дмитрівна	65
ДОВГОПОЛОВ Василь Олександрович.....	67
ЖУРАВЛЬОВА Світлана Віталіївна	69
КІЗЮН Валерій Карпович	71
КОВАЛЕНКО Оксана Юріївна	73
КОВАЛЕНКО Юлія Борисівна	76
КОЛЕСНІКОВА Людмила Іванівна.....	78
КОЛІСНИК Юрій Володимирович.....	80
КОПАНЬ Тетяна Костянтинівна	82
КОТОВ Ігор Васильович	84
КРИЖАНОВСЬКА Світлана Миколаївна	86
КУДІНОВА Вікторія Миколаївна.....	88
МІЛЮТІН Сергій Юрійович	90
НЕПОМ'ЯЩА Тетяна Михайлівна.....	92
НІКІТІНА Інна Олександрівна	94
ПІДДУБНА Тетяна Іванівна.....	96
ПОЛЩУК Віктор Васильович	98
ПОСТРИГАН Віталій Вікторович	100
СВІНЦІЦЬКА Алла Петрівна.....	102
ТАРАН Тетяна Олексіївна.....	104
ТАРАСЕНКО Наталія Миколаївна	106
ТКАНОВА Тетяна Пилипівна	108
ФІЛІП Ірина Вікторівна.....	110
ЩЕРБИНА Людмила Олександрівна	112
РОЗДІЛ III. УЧИТЕЛІ МАТЕМАТИКИ.....	113
БЕРЕЖНА Ольга Олександрівна	113
БУРЛАЧЕНКО Олександр Васильович.....	115
ВДОВЕНКО Вікторія Віталіївна.....	117
ГРЕБЕНЮК Ольга Миколаївна	119
ГРУШЕВСЬКА Катерина Андріївна	122
ДЕМЧЕНКО Юлія Миколаївна.....	124

ДЗЮБА Євгенія Сергіївна	126
ДРАГАНЕЦЬ Валентина Миколаївна.....	128
ІВАНОВА Наталія Макарівна	130
КЛЮЧНИК Інна Геннадіївна	132
КОБРІН Вікторія Вікторівна	135
КОВАЛЬЧУК Світлана Володимирівна	136
КОВТУН Алла Дмитрівна	138
КОЗЯР Олександр Іванович	139
КУРШЕВСЬКА Тетяна Йосипівна	141
ЛЕВЕНЕЦЬ Людмила Вікторівна	143
ЛЕВЧЕНКО Ольга Михайлівна	145
ЛУЦЕНКО Яна В'ячеславівна	147
МАЛЕНКО Лілія Борисівна	151
МЕДВЕДЧУК Марія Прокопівна.....	153
ПОЧИНОК Ольга Борисівна	155
ПРИХОДЬКО Світлана Віталіївна.....	157
РІЗАНОВА Олена Леонідівна	159
РОЗУМКОВА Тетяна Володимирівна	162
РЯБЧЕНКО Тетяна Петрівна	164
СВИРИДЕНКО Олена Леонідівна	166
СЕМЕНКО Ольга Олександрівна	170
СИДОРЕНКО Тетяна Олександрівна	171
СОЛОМКА Валентина Миколаївна.....	173
ТРЕТЯКОВА Наталія Миколаївна.....	175
ХАЛІЗОВА Лариса Іванівна.....	177
ЩЕРБИНА Надія Василівна.....	179
ЯКИМЕНКО Наталія Анатоліївна	181
ЯКОВЕНКО Наталія Миколаївна	182
ЯНЧУК Тетяна Володимирівна	184
ЯРИШ Марія Федорівна	186
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	188

ПЕРЕДМОВА

У 2022 році вчителі впевнено йшли тернистими шляхами підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання в умовах воєнного стану, щоб бути серед найкращих педагогів за результатами національного мультипредметного тесту. Вони продемонстрували необхідні гнучкість і нестандартність мислення, вміння адаптуватися до швидких змін під час проведення навчальних занять із використанням технологій дистанційного навчання. В умовах сьогодення зрозуміли необхідність поєднання асинхронного та синхронного режимів навчання, володіння цифровими технологіями, ефективного пошуку оптимальних засобів і шляхів взаємодії зі здобувачами освіти з метою їх ефективної підготовки до ЗНО/НМТ. А це можливо лише тоді, коли вчитель володіє високим рівнем професійної компетентності та педагогічної майстерності.

Розроблені інформаційно-методичні матеріали допоможуть педагогам ефективно організувати підготовку здобувачів освіти до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультипредметного тесту. У них презентовано педагогічні ідеї 89 учителів області, які підготували 136 випускників-двохсотбальників закладів загальної середньої освіти зі 151. Зокрема, саме ці здобувачі освіти одержали за результатами національного мультипредметного тесту 2022 року максимальну кількість балів із блоків: «Українська мова», «Математика», «Історія України».

Інформаційно-методичні матеріали доповнені [електронним ресурсом](#), презентаційною інтерактивною розробкою і складаються з передмови та трьох розділів: «Учителі української мови», «Учителі історії України», «Учителі математики».

Перший розділ розкриває індивідуальну освітню траєкторію розвитку професійної компетентності двадцяти двох учителів української мови та літератури, учні яких отримали 200 балів за результатами НМТ з блоку «Українська мова». Педагоги діляться власними напрацюваннями й досягненнями, які сприяють підвищенню інтересу та мотивації здобувачів освіти до навчання під час підготовки до ЗНО/НМТ.

У другому викладено інформацію про тридцяти одного педагога історії та коротку анотацію досвіду роботи щодо ефективної підготовки учнів до НМТ з блоку «Історія України». Зокрема, проаналізовано використання освітніх технологій у процесі викладання цього предмету; акцентовано увагу на розвитку педагогічної й фахової майстерності учителів історії, на використанні ними електронних освітніх ресурсів.

У третьому презентовано професійну діяльність тридцяти шести учителів математики, які діляться педагогічними родзинками власної майстерності щодо ефективної підготовки здобувачів освіти до НМТ з блоку «Математика».

Висловлюємо щирі вдячність педагогам за невтомну творчу працю. Бажаємо здійснення професійних та життєвих планів, мирного неба, міцного здоров'я, благополуччя, підкорення нових вершин.

Працюємо заради Перемоги! Все буде Україна!

СЛОВО ДО ВЧИТЕЛЯ

Щиро вітаю педагогів області, випускники яких одержали 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту 2022 року.

Нові вектори освіти вимагають від кожного вчителя професійної компетентності, опанування та застосування сучасних педагогічних технологій, нових методів навчання й виховання, бажання постійно розвивати індивідуальну освітню траєкторію.

Педагоги так само, як їх учні, чекають оцінки власної діяльності, підтримки, що мотивуватиме їх працювати ще наполегливіше задля майбутнього нашої країни. Випускники закладів загальної середньої освіти, які

одержали 200 балів, – наша гордість. За усіма перемогами та відзнаками – велика й наполеглива праця педагогів – людей фахових, невтомних і креативних, посправжньому закоханих у свою справу.

Сучасні вчителі покликані формувати нове покоління української нації. Адже від далекоглядності та вміння працювати на випередження залежить успіх Нової української школи та відбудова нашої країни після Перемоги.

Щиро дякую усім педагогам за патріотичну позицію, невтомну працю, творчі пошуки й здобутки, відданість учительській справі – вагомій складовій національної міцності нашої держави. Разом будемо майбутнє України!

З повагою

Директор КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського»

Віталій ДМИТРУК

РОЗДІЛ І. УЧИТЕЛІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

БОНЧУК

Олена Олександрівна

*Щоб бути гарним учителем,
потрібно любити те, що
викладаєш, і любити тих,
кого виховуєш*

Учитель української мови та літератури
Новоукраїнського ліцею № 6 Ново-
української міської ради Кіровоградської
області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 25 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний університет імені Володи-
мира Винниченка, 1997.

Педагогічна ідея: «Компетентнісний

підхід до формування мовної особистості у сучасній школі на уроках словесності
через модернізацію освітнього процесу».

Використання освітніх технологій. Бончук О.О. ефективно застосовує
флеш-картки різноманітної тематики під час підготовки до ЗНО та НМТ, щоб
учні змогли краще усвідомити та запам'ятати теоретичний матеріал. Завдання
можна створювати на будь-якій основі. Особливо ефективні картки за темами
«Рід невідмінюваних іменників», «Фразеологія», «Види складних речень». Така
робота перетворює навчання на цікавий та ефективний процес. Це легко, весело,
а головне корисно.

На уроках української літератури Олена Олександрівна систематично
презентує кросенси. Такий метод розвитку логічного та креативного мислення
допомагає швидко відтворити основні моменти твору, пригадати найменші його
деталі (а саме на них укладачі тестів ЗНО найчастіше звертають увагу). Цей
візуальний асоціативний ланцюжок ефективний тим, що зобов'язує учнів читати.

Учитель цілеспрямовано використовує такі ефективні методи та форми
роботи, що активно впливають на розвиток індивідуальної освітньої траєкторії
учнів, формують навички ділової мовленнєвої комунікації, взаємодії в групах,
критичності мислення, залучає їх до активної пошукової та пізнавальної
діяльності.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів
до ЗНО та НМТ учитель використовує такі навчально-методичні матеріали та
ресурси онлайн:

перегляд експрес-уроків Олександра Авраменка;

Авраменко О. М. Українська мова та література: збірник завдань у тестовій формі: II частина. Вид. 2-е. доповн. К.: Грамота, 2012. 160 с.

Заболотний О. В., Заболотний В. В. Українська мова та література. Типові тестові завдання. Київ, Літера ЛТД. 2021. 128 с.

мобільні застосунки: «Мова», «Р.І.Д.», «Мова – ДНК нації»;

тестові завдання УЦОЯО за попередні роки;

Тренажер з правопису української мови, Instagram @movne.zno, @navsi200.

Олена Олександрівна є співавтором низки навчальних посібників з української мови з досвіду роботи міського методичного об'єднання вчителів української мови та літератури міста Новоукраїнки, а саме:

Літературні диктанти, ігри, завдання для 5 класу: навчальний посібник. 2017;

Літературні диктанти, ігри, завдання для 6 класу: навчальний посібник. 2018;

Літературні диктанти, ігри, завдання для 8 класу: навчальний посібник. 2018;

Літературні диктанти, ігри, завдання для 7 класу: навчальний посібник. 2019;

Літературні диктанти, ігри, завдання для 8 класу: навчальний посібник. 2019;

Мовний дивограй: навчальний посібник з української мови для 5 класу. 2021.

Педагогічна та творча активність. Олена Олександрівна постійно підвищує фаховий рівень професійної майстерності, зокрема у 2008 році брала участь у міському етапі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року».

200 балів. Результатом плідної роботи вчителя є учень 11 класу Здохлій Ілля, який у 2022 році одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За піднесення престижу української мови серед учнівської та студентської молоді, виховання пошани і любові до національної культури й традицій Олена Олександрівна нагороджена Подячним Дипломом за підготовку переможця обласного етапу XI Міжнародного конкурсу імені Петра Яцика, 2011.

За високу результативність у роботі, професіоналізм, значний особистий внесок у справу навчання і виховання підростаючого покоління Бончук О.О. відзначена Подякою департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2014; Грамотою Новоукраїнської міської ради, 2019.

ГАЄВСЬКА Людмила Григорівна

*Коли в людини є народ,
тоді вона уже людина.*

Ліна Костенко

Учитель української мови та літератури комунального закладу «Олександрівський ліцей № 2» Олександрівської селищної ради Кропивницького району Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 22 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2000.

Педагогічна ідея: «Поєднання інноваційних та традиційних методів вивчення мови».

Використання освітніх технологій. Під час підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання на уроках української мови та літератури Гаєвська Л.Г. ефективно застосовує не тільки традиційні, а й інноваційні технології та методики. Однією з них є ейдетика. Учитель намагається будувати освітній процес таким чином, щоб здобувач освіти отримував задоволення й робота була спрямована не на заучування, а на формування вмінь і навичок, не на експлуатацію інтелекту, а на його розвиток, що сприяє творчій компетенції дитини. Важливим критерієм є особистісно орієнтований підхід до кожного учня.

Для досягнення результативності навчання Людмила Григорівна працює над створенням навчального матеріалу з української мови та літератури (інтерактивні вправи за допомогою LearningApps, Padlet, Classtime). Використання онлайн-сервісів для навчання здобувачів освіти дозволяє забезпечити: варіативність форм викладу освітнього контенту; його повноту і доступність; різноманітність форм взаємодії; мобільність та опосередкованість комунікації.

Часто Людмила Григорівна використовує технології ситуативного моделювання. Вони передбачають створення цікавих нетрадиційних ситуацій і постановки чітких завдань, виконуючи які, учні обов'язково підключають уяву, фантазію, креативне мислення.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО та НМТ Гаєвська Л.Г. використовує:

комплект книг Авраменка О. «100 експрес-уроків української»; «Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання»;

Дем'яненко Г. Візуалізований посібник для підготовки до ЗНО. 2020. 136 с.
Онлайн-ресурси:

канал «Відеорепетитор. Підготовка до ЗНО»;

[«ТиДиви»](#);

[«ЗНО - онлайн»](#);

[Тренувальне онлайнове тестування. Підготовка до ЗНО. Львівський РЦОЯО.](#)

Педагог створила й постійно наповнює корисним контентом для здобувачів освіти персональний [блог учителя української мови та літератури Гаєвської Людмили Григорівни.](#)

Педагогічна та творча активність. Гаєвська Л.Г. постійно підвищує фаховий рівень професійної майстерності. Зокрема, брала участь у районному етапі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2018».

Досвід роботи вчителя з проблеми «Використання інноваційних методів на уроках української мови та літератури» вивчено адміністрацією КЗ «Олександрівський ліцей № 2» у 2018 році та рекомендовано для впровадження учителями-філологами закладу.

200 балів. Наслідком плідної роботи вчителя є учениця 11 класу Гниляк Вікторія, яка у 2022 році одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, досягнуті успіхи у справі виховання підростаючого покоління, високий професійний рівень та вагомий внесок у розвиток освіти Гаєвська Л.Г. нагороджена Грамотою відділу освіти Олександрівської селищної ради, 2022.

ГАРКУША Ольга Сергіївна

У всьому процвітати дано не кожному. Але успіх приходить тільки із самовдосконаленням і рішучістю

Учитель української мови та літератури комунального закладу «Ліцей «Європейська освіта» Кропивницької міської ради», учитель-методист.

Педагогічний стаж: 26 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В. К. Винниченка, 1996.

Педагогічна ідея: «Впровадження інтерактив-

них технологій на уроках української мови та літератури».

Використання освітніх технологій. Гаркуша О. С. володіє сучасними інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно їх презентує та поширює в професійному середовищі; застосовує широкий спектр стратегій навчання під час проведення уроків української мови та літератури і застосовує їх нестандартні форми; вміє продукувати оригінальні інноваційні ідеї; активно впроваджує форми та методи організації освітнього процесу, що забезпечують максимальну самостійність навчання учнів.

Для досягнення результативності навчання Ольга Сергіївна працює над створенням навчального матеріалу з української мови та літератури (флешкарти, інтерактивні вправи на ресурсах: LearningApps, Classtime, Padlet); систематизувала навчальний матеріал для підготовки до ЗНО в цифровий блокнот OneNote; розробила навчальний і контрольний тестовий онлайн-матеріал для учнів 5-11 класів. Ці технології сприяють інтенсифікації процесу навчання, розвитку творчого мислення учнів, формуванню в них умінь працювати в інформаційно-комунікаційному середовищі тощо. Учитель використовує різноманітні домашні завдання та досліджує їх вплив на формування творчої особистості, враховуючи індивідуальні здібності школярів.

Скарбниця креативного вчителя. У своїй роботі Гаркуша О.С. ефективно використовує [блог «МО вчителів \(українська, зарубіжна\) НВО № 25»](#) (сторінка «ЗНО»), [віртуальну дошку Padlet](#), [цифровий блокнот OneNote](#) як засіб підготовки учнів до ЗНО. Учитель розробила цикли інтерактивних вправ у форматі [LearningApps](#), тести на онлайн-платформі Classtime.

Для систематизації вивченого матеріалу з української літератури Ольга Сергіївна створила та ефективно використовує [флешкарти](#), [презентації з тригерами](#), [телеграм-канал «Рідна мова»](#), у якому розміщено різні типи тестових завдань для здобувачів освіти.

Педагогічна та творча активність. Гаркуша О.С. – переможець обласного огляду освітніх блогів «Педагогічна блогосфера» в номінації «Блог методичного формування», нагороджена Дипломом II ступеня департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації у 2015 році.

Під час навчання за програмами підвищення кваліфікації за напрямом «Розвиток професійних компетентностей педагогів, що викладають предмети мовно-літературної освітньої галузі» Ольга Сергіївна, презентувала здобувачам освіти КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського» телеграм-канал «Рідна мова» в рамках педагогічної практики (березень 2023 року).

Учитель постійно працює екзаменатором перевірки відкритої частини сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури.

200 балів. Результатом плідної роботи вчителя є учень 11 класу Семенов Андрій, який у 2022 році одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Також Римаренко Олег одержав максимальну кількість балів за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури у 2010 році.

Нагороди, відзнаки. За багаторічну сумлінну працю, досягнуті успіхи у навчанні та вихованні підростаючого покоління Гаркуша О.С. має низку відомчих заохочувальних відзнак:

Грамоту управління освіти Кіровоградської міської ради, 2006;

Грамоту управління освіти Кіровоградської міської ради за сумлінну працю, досягнуті успіхи у справі виховання підростаючого покоління, високий професійний рівень та вагомий внесок у розвиток освіти міста, 2007;

Подяку Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України спільно з оргкомітетом Всеукраїнської українознавчої гри «Соняшник» за проведення на високому організаційному та фаховому рівні III Всеукраїнської українознавчої гри «Соняшник», 2012;

Подяку Міністерства освіти і науки України Національної академії наук України Національного центру «Мала академія наук» за активну участь у проведенні Всеукраїнського експерименту з упровадження в навчальних закладах України інноваційного проєкту «Розквіт», 2013;

Грамоту управління освіти Кіровоградської міської ради за сумлінну працю, вагомий особистий внесок у розвиток освіти міста, результативність у роботі, високу професійну майстерність та з нагоди Дня працівників освіти, 2017.

ГРИЦІЄНКО Тетяна Вікторівна

Справжні знання даються серцем

Учитель української мови та літератури комунального закладу «Лозуватський ліцей» Компаніївської селищної ради Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 39 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О. С. Пушкіна, 1987.

Педагогічна ідея: «Компетентнісне навчання – шлях до формування творчої

особистості учня».

Використання освітніх технологій. Грицiєнко Т.В. має ґрунтовну теоретичну й методичну підготовку. Учитель володіє необхідними прийомами, сучасними освітніми технологіями, зокрема успішно використовує на заняттях інформаційно-комунікативні технології. Під час проведення уроків української мови та літератури Тетяна Вікторівна застосовує такий інструментарій:

Google-документи, презентації, таблиці, малюнки: для організації спільної роботи, обговорення певної теми;

сервіси для проведення відеоконференцій, вебінарів для відеоуроків;

віртуальні дошки для доступу до матеріалів уроку та забезпечення зворотного зв'язку;

Google-форми, онлайн-тести, опитування в групах/месенджерах для забезпечення зворотного зв'язку та проведення контролю.

З метою формування комунікативно спроможної особистості Тетяна Вікторівна проводить такі уроки, що допомагають відійти від стандарту, підштовхнути учня до індивідуального погляду на життя, а саме: уроки-відкриття, уроки-дослідження, уроки-ділові ігри, уроки-подорожі, уроки-віртуальні екскурсії, уроки-практикуми, уроки-роздуми, уроки-тестування. На таких заняттях вона створює ситуацію довіри та успіху – дитина розкривається, вірить у свої можливості, реалізує творчий потенціал. У результаті учень не лише оволодіває знаннями, уміннями та навичками з предмета, але вчиться формулювати власну точку зору, відстоювати свою позицію, співпрацювати у групі, колективі, бути комунікабельною, толерантною особистістю.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО/НМТ Тетяна Вікторівна ефективно застосовує в роботі онлайн-тести «На урок», завдання зовнішнього незалежного оцінювання минулих років, які розміщені на сайті [«ЗНО – онлайн»](#). Учитель використовує посібники для

підготовки до тестових завдань з української мови і літератури О. Авраменка; інтернет-ресурси, зокрема: [«Мова – ДНК нації» та ін.](#)

Грицієнко Т.В. на уроках української мови та літератури використовує різноманітні комп'ютерні програми: графічні, flesh-анімації, програми для створення презентацій, програми для роботи зі звуком та відео. За допомогою застосунку Microsoft PowerPoint, сервісу Learning Apps школярі створюють презентації за результатами своєї дослідницької діяльності за змістом літературного твору, під час опрацювання характеристики героя, біографії письменника, мовних явищ. Набір різноманітного інструментарію сприяє інтенсифікації процесу навчання, розвитку творчого мислення учнів, формуванню в них умінь працювати в інформаційно-комунікаційному середовищі. Учитель збалансовано поєднує цифрові завдання, роботу з підручником та зошитом.

Педагогічна та творча активність. Досвід роботи Тетяни Вікторівни з проблеми «Компетентнісне навчання – шлях до формування творчої особистості» вивчено на рівні закладу освіти, узагальнено педрадою (протокол № 3 від 22 березня 2021 року).

Грицієнко Т.В. є екзаменатором перевірки відкритої частини сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури.

200 балів. Результатом плідної роботи вчителя є учениця 11 класу Бегер Ірина, яка у 2022 році одержала максимальну кількість балів із національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління Тетяна Вікторівна нагороджена Подякою департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2015; Подякою Міністерства освіти і науки України, 2016.

ДАВИДОВА
Тетяна Михайлівна

*Мова – духовне багатство народу.
Щоб любити – треба знати, а щоб
проникнути в таку тонку й
неосяжну, величну й багатогранну
річ, як мова, треба її любити.*

Василь Сухомлинський

Учитель української мови та літератури комунального закладу «Ліцей № 4 «Обрій» Світловодської міської ради», старший учитель, відмінник народної освіти.

Педагогічний стаж: 39 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1982.

Педагогічна ідея: «Використання інноваційних технологій на уроках української мови та літератури».

Використання освітніх технологій. Тетяна Михайлівна на уроках української мови та літератури активно застосовує методи інтерактивного навчання: «синтез думок», «мовна дуель», «займи позицію», а також інтерактивні технології: кооперативну (у парах), опрацювання дискусійних питань, колективно-групове навчання, ситуативне моделювання та проблемні, пошукові, дослідницькі методи.

Скарбниця креативного вчителя. Давидова Т.М. підготувала авторський посібник «З досвіду роботи учителя української мови та літератури» у 2021 році. У ньому презентовані тестові завдання для учнів 11 класу (ЗНО), підготовка до державної підсумкової атестації (для учнів 9-х класів), найкращі зразки учнівських творів, вправи з ключами.

Тетяна Михайлівна використовує у своїй роботі тести попередніх років. Має декілька публікацій власних розробок на сайті «Всеосвіта», сертифікат від освітнього проекту «На урок», що засвідчує створення та використання в роботі інтерактивних тестів у режимі онлайн.

Під час дистанційного навчання учитель також готує учнів до ЗНО та НМТ, ефективно впроваджує синхронний та асинхронний режими.

Тетяна Михайлівна під час підготовки до уроків використовує такі інтернет-ресурси: «EdEra», «Prometheus», «На Урок», «Всеосвіта».

Педагогічна та творча активність. Досвід Давидової Т.М. вивчено адміністрацією закладу освіти у 2022 році з проблеми «Використання інноваційних технологій на уроках української мови та літератури», за

результатами якого створено авторський посібник «З досвіду роботи учителя української мови та літератури Давидової Т.М.», 2021.

200 балів. Тетяна Михайлівна значну увагу приділяє підготовці учнів до складання ЗНО з української мови та літератури й результатом її плідної праці є учень 11 класу Дубовик Микита, який у 2022 році набрав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Учні педагога є переможцями обласного конкурсу імені Петра Яцика.

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, сумлінну творчу працю, значний особистий внесок у навчання та виховання підростаючого покоління Давидову Т.М. нагороджено низкою відомчих заохочувальних відзнак: Почесною Грамотою Міністерства освіти і науки України; нагрудним знаком «Відмінник народної освіти»; грамотами обласного та місцевого рівнів; медаллю «З добром до людей».

ДОНІЙ Юлія Володимирівна

*Віддай людині крихітку себе.
За це душа наповнюється світлом.*
Ліна Костенко

Учитель української мови та літератури
Новомиргородського ліцею № 2
Новомиргородської міської ради
Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 20 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
першої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний університет імені Воло-

димира Винниченка, 2003.

Педагогічна ідея: «Мистецтво слова як засіб спілкування на уроках української мови та літератури».

Використання освітніх технологій. З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до ЗНО/НМТ Юлія Володимирівна широко застосовує інформаційні технології навчання, роботу в групах, парах, «мозкова атака», робота з таблицями, мобільними додатками. Великий інтерес в учнів викликають уроки-диспути, уроки-телепередачі, уроки-презентації, інтерв'ю із письменником.

Під час підготовки до уроків української мови та літератури учитель застосовує такий інструментарій: презентації, сервіси проведення відеоконференцій, Google-документи, онлайн-тести.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО та НМТ учитель використовує такі навчально-методичні посібники та довідники:

Авраменко О. Українська мова та література: збірник завдань у тестовій формі: II ч. / Київ, Грамота, 2022. 168 с.;

Калинич О.В. Зошити для підготовки до ЗНО на уроках української мови (10-11 кл.). Соняшник, 2019;

Бутурлим Т., Базильська Н., Гавенко Л. та інші. Знай українську! (сучасний підхід у підготовці до ЗНО): посібник для учнів 10-11 класів. Луцьк, Освітній центр «Школа успіху» Фейсбук-спільноти креативних освітян, 2021.

Доній Ю.В. використовує разом зі своїми учнями під час проведення уроків української мови та літератури такі інтернет-ресурси: канал YouTube [«На всі двісті»](#), «100 завдань до ЗНО», завдання за темами з української мови та літератури; [канал YouTube «ДисКурс»](#); телеграм «Від активних до креативних».

Педагогічна та творча активність. Досвід Доній Ю.В. вивчався шкільним методичним об'єднаннями, був презентований та рекомендований для

впровадження учителями-філологами закладу освіти [«Творчий звіт вчителів, що атестуються» \(padlet.com\)](#).

200 балів. Результатом плідної роботи вчителя є учениця 11 класу Самойленко Поліна, яка у 2022 році одержала максимальну кількість балів із національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління Доній Ю.В. нагороджена Почесною грамотою управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2017.

ЗИМЕНКО
Тетяна Петрівна

Мова – коштовний скарб народу.

Іван Франко

Учитель української мови та літератури комунального закладу «Гайворонський ліцей № 2» Гайворонської міської ради.

Педагогічний стаж: 20 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2002.

Педагогічна ідея: «Використання засобів художнього слова з метою формування творчої особистості».

Використання освітніх технологій. У своїй роботі Зіменко Т.П. надає перевагу пояснювально-ілюстративному методу навчання, а саме презентує наочні засоби (таблиці, схеми, ілюстрації, відеоролики). Активно застосовує мнемотехніку, що значно полегшує запам'ятовування матеріалу. Практикує з дослідницьким методом для стимулювання творчої діяльності учнів та вміння використовувати набуті знання на практиці, а саме різноманітні інтерактивні вправи («спіймай помилку», «усунь зайве», вправи з ключем), метод проєктів та метод тестування з обов'язковим аналізом та корекцією результатів тестувань.

З метою досягнення поставлених цілей Тетяна Петрівна впроваджує технологію «Створення ситуації успіху».

Скарбниця креативного вчителя. Педагог застосовує в роботі онлайн-тести «На урок», завдання ЗНО минулих років, які розміщені на сайті [«Освіта.ua»](http://Освіта.ua). Використовує збірники для підготовки до ЗНО з української мови та літератури різних авторів (О. Авраменка, М. Блажко та О. Заболотного, В. Заболотного).

Зіменко Т.П. ефективно презентує здобувачам освіти інтернет-ресурси, зокрема: [«Мова – ДНК нації»](#); [«Є – мова»](#); [«Просте ЗНО»](#).

Учитель ставить перед собою завдання вести учнів у світ прекрасного, прилучати їх до національних скарбів письменства, сприяти вихованню моральних якостей.

200 балів. Тетяна Петрівна багато уваги приділяє підготовці учнів до складання НМТ з української мови, й результатом її плідної праці є учениці 11 класу: Куркіна Дар'я та Маліновська Вікторія, які у 2022 році набрали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. Зіменко Т.П. за популяризацію національної культури й традицій, виховання шанобливого ставлення до рідної мови та

підготовку переможця XI Міжнародного конкурсу знавців української мови імені П. Яцика нагороджено Грамотою департаменту освіти і науки Кіровоградської ОДА, 2015; за вагомий особистий внесок та підготовку переможця III етапу V Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т. Шевченка нагороджено Грамотою департаменту освіти і науки Кіровоградської ОДА, 2015; за високий професіоналізм та за підготовку призера II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України нагороджено Грамотою відділу освіти Гайворонської райдержадміністрації, 2020; за видатні заслуги перед територіальною громадою міста, вагомий внесок у виховання і навчання дітей нагороджено Дипломом Гайворонської міської ради «Кращий педагог громади», 2022.

Вимоглива до себе, доброзичлива, товариська, користується повагою серед колег, учнів та їхніх батьків.

КАРМАЛІТА Галина Миколаївна

*Така дісталась вже нам робота,
Є в ній і радість, є і турбота,
Є вічний пошук, безсонні ночі,
Та гріють душу дитячі очі.*

Учитель української мови та літератури Новомиргородського ліцею № 2 Новомиргородської міської ради Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 30 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський педагогічний

інститут імені В.К. Винниченка, 1992.

Педагогічна ідея: «Впровадження інноваційних технологій навчання на уроках української мови та літератури».

Використання освітніх технологій. У підготовці до ЗНО та НМТ Галина Миколаївна активно застосовує елементи технологій проблемного навчання, розробляє тестові та варіативні завдання з української мови та літератури, використовує інформаційно-комп'ютерні технології.

Під час проведення уроків учитель використовує презентації, Google-документи. Звертає увагу на формування загальнонавчальних компетенцій і усвідомлення мети поставленого завдання, співпрацю під час парної та групової роботи, знаходження та розуміння, і при необхідності бере завдання нової інформації.

Завдяки чіткій організації уроку, ґрунтовному знанню психологічних особливостей учнів та використанню сучасних інтегрованих технологій, учитель досягає високих результатів, працює над позитивною динамікою успішності.

Скарбниця креативного вчителя. Педагог застосовує в роботі онлайн-тести «На урок», завдання ЗНО минулих років, які розміщені на сайті [«Освіта.ua»](http://Освіта.ua); [експрес-уроки української мови Олександра Авраменка](#); [онлайн-курси «Лайфхаки з української мови»](#). Використовує збірники для підготовки до ЗНО з української мови та літератури різних авторів (О. Авраменка, М. Блажко та О. Заболотного, В. Заболотного).

Педагогічна та творча активність. Галина Миколаївна постійно підвищує свій професійний рівень, педагогічну, методичну майстерність, загальну культуру, цікавиться новими педагогічними технологіями, впроваджує

їх у практику своєї роботи. Активний учасник методичних заходів учителів української мови, бере участь у написанні творчих робіт, створенні методичних проєктів, ділиться досвідом власних педагогічних надбань, друкуючи розробки уроків на сайтах «Всеосвіта» та «На урок». Учасник національного проєкту «Педагогічний олімп України».

200 балів. Результатом плідної праці вчителя є досягнення учениці 11 класу Кивгили Юлії, яка у 2022 році одержала максимальну кількість балів за результатами мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, сумлінну творчу працю, значний особистий внесок у навчання та виховання підростаючого покоління Галину Миколаївну нагороджено знаком «Почесний педагог України».

КОЖУХАР **Ірина Анатоліївна**

*Нести любов до дитини
через усе життя...*

Учитель української мови та літератури комунального закладу «Ліцей нових технологій навчання» Кропивницької міської ради», старший учитель.

Педагогічний стаж: 30 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Одеський державний університет ім. І. Мечникова, 1995.

Педагогічна ідея: «Впровадження інноваційних технологій навчання на уроках української мови та літератури».

Використання освітніх технологій. У підготовці учнів до ЗНО та НМТ Ірина Анатоліївна активно застосовує елементи технологій проблемного навчання, критичного мислення, інформаційно-комп'ютерні технології з метою підвищення інтересу своїх учнів до освітнього процесу, створює пізнавальний простір для розвитку та самореалізації творчої особистості.

Під час проведення уроків української мови та літератури вчитель ефективно використовує Google-документи, презентації; сервіси проведення вебінарів для відеоуроків; віртуальні дошки для доступу до матеріалів уроку та забезпечення зворотного зв'язку.

Скарбниця креативного вчителя. Для закріплення знань здобувачів освіти учителем розроблено тестові завдання до кожної теми, підготовлено теоретичний матеріал у таблицях. Також педагог використовує на уроках української мови посібники О. Авраменка та О. Заболотного, В. Заболотного.

Учні 10-11 класів проходять тестування за допомогою онлайн-сервісів LearningApps, Kahoot! і на сайті «Освіта.ua». В онлайн-спільноті Facebook створено закриту групу «Підготовка до ЗНО. 11 клас ГНТН», у якій поширюються матеріали для підготовки до ЗНО, тести, відеоролики.

Під час дистанційної навчання учитель використовує тести на платформі Classtime (запропоновані та власні), тести минулих років на сайті [«Освіта.ua»](https://osvita.ua).

Педагогічна та творча активність. Ірина Анатоліївна є екзаменатором перевірки відкритої частини сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури.

200 балів. Результатом плідної роботи вчителя є учні 11 класу Смиченко Ольга, Тодосієв Олексій, які у 2022 році одержали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

КОЗЛЕНКО
Ольга Сергіївна

Душа дитини не посудина, яку треба наповнити, а факел, який треба запалити.

В. Сухомлинський

Учитель української мови та літератури Павлиського ліцею імені В.О. Сухомлинського Онучинської селищної ради Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 11 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст другої категорії.

Освіта: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, 2012.

Педагогічна ідея: «Формування національної свідомості в учнів на уроках української мови і літератури».

Скарбниця креативного вчителя. Козленко О.С. вважає, що важливим у підготовці до зовнішнього національного мультипредметного тесту, звісно, по-перше, є відвідування учнями уроків, по-друге, розуміння структури тесту, по-третє, і, на думку вчителя, найважливіше – це самопідготовка та мотивація.

Ольга Сергіївна пропонує алгоритм дій, який допоможе упорядкувати підготовку старшокласників до ЗНО та НМТ:

Проаналізувати програму.

Не завчати матеріал, а спробувати запам'ятати, зрозуміти, а потім – виконати кілька вправ на закріплення.

Систематизувати матеріал доступними і зрозумілими для учнів способами: конспекти, таблиці, схеми, нотатки Google Keep (можна прикріпляти до Google Календаря теми, щоб періодично повторювати).

Систематично виконувати тести минулих років для формування практичних навичок.

На думку Ольги Сергіївни, учні повинні не лише працювати над теоретичним матеріалом, а й постійно практикуватися. Учитель рекомендує *такі відеоресурси* для підготовки до ЗНО та НМТ:

[експрес-уроки української мови Олександра Авраменка;](#)

[онлайн-курси «Лайфхаки з української мови»;](#)

Youtube-канал «Пані Вчителька».

Онлайн-ресурси:

[Мова – ДНК нації;](#)

[Р.І.Д.;](#)

[Словотвір;](#)

[ЗНО-клуб](#);

[Тренажер з правопису української мови](#);

[Підготовка до ЗНО з української мови та літератури](#);

[Світ слова](#).

Ольга Сергіївна під час проведення уроків української мови та літератури систематично використовує, по-перше, комплект книг Олександра Авраменка: «100 експрес-уроків української» у двох частинах; «Українська мова. Правопис у таблицях, тестові завдання»; «Українська за 20 уроків».

По-друге, [«Тренажер з правопису української мови»](#), який поєднує теоретичні положення й практичні завдання, сприяє засвоєнню граматики української мови і вдосконаленню правописних навичок.

По-третє, «200 балів» (200baliv.org.ua) – блог про ЗНО з української мови та літератури. Ця платформа містить статті, уроки з різних тем, поради щодо ефективної підготовки та корисні матеріали.

По-четверте, [«Тести ЗНО онлайн з предмета»](#). На платформі розміщені тренувальні варіанти національного мультимедійного тесту.

Ольга Сергіївна ефективно використовує онлайн-сервіс LearningApps для створення інтерактивних вправ під час проведення уроків української літератури:

[«Письменники та їх псевдоніми»](#);

[«Цитата та літературний герой»](#);

[«Цитата про письменника»](#);

[«Родо-жанрова специфіка творів української літератури»](#).

200 балів. Результатом цілеспрямованої роботи вчителя є випускниця 11 класу Зубенко Аліна, яка у 2022 році одержала 200 балів за наслідками національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

КУКУРУЗА Галина Володимирівна

*Довго сам учись, якщо
хочеш навчити інших.*

Г. Сковорода

Учитель української мови та літератури
Ліцею інформаційних технологій
Олександрійської міської ради
Кіровоградської області, учитель-
методист, відмінник освіти України.

Педагогічний стаж: 37 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Тернопільський державний
педагогічний інститут імені Ярослава
Галана, 1985.

Педагогічна ідея: «Підготовка учнів до ЗНО/НМТ та виховання свідомої особистості на уроках української мови і літератури».

Використання освітніх технологій. У роботі Галина Володимирівна надає перевагу активним методам і прийомам навчання, а саме: «мозковий штурм», «займи позицію», різні форми самостійної та творчої роботи. У педагогічній діяльності вчитель використовує технологію тестової перевірки компетентностей, проблемні методи навчання, спрямовані на розвиток критичного мислення школярів, упроваджує форми організації освітнього процесу, що забезпечують максимальну самостійність учнів. Формує у них творчий підхід та усвідомлене ставлення до навчання, навички самоорганізації, самоаналізу та самооцінки. Діяльність педагога спрямована на формування і розвиток в здобувачів освіти усвідомленого почуття патріотизму та поваги до України й української мови, історії, культури та традицій українського народу.

Під час проведення уроків української мови та літератури Галина Володимирівна ефективно використовує Google-документи, презентації; сервіси для проведення вебінарів для відеоуроків; віртуальні дошки для доступу до матеріалів уроку та забезпечення зворотного зв'язку.

Скарбниця креативного вчителя. Галина Володимирівна систематично готує учнів до складання ЗНО/НМТ, починаючи із 7 класу. Намагається прищепити дітям свідоме бажання володіти державною мовою на високому рівні. У роботі використовує авторські тестові завдання, створені відповідно до рівня засвоєння матеріалу учнями, користується збірниками завдань Олександра Авраменка, а також Наталії Сиротенко, Марії Шпільчак, Лариси Унгурян, Наталії Данилюк, Людмили Демиденко, Дмитра Тодера, Олеси Калинич.

Учитель на уроках української мови та літератури працює з тестами минулих років, опублікованими на сайті [«Освіта.UA»](http://Освіта.UA), використовує демоверсію

мультитесту, тренувальні варіанти НМТ, а також тести за всі минулі роки з предмету.

Педагогічна і творча активність. Досвід Кукурузи Г.В. з проблеми «Тестові завдання з української літератури для підготовки учнів до ЗНО та системного контролю знань за творчістю І.П. Котляревського» вивчено Олександрійським міським методичним об'єднанням учителів української мови і літератури та рекомендовано до використання в роботі колегами у 2008 році.

Багато років Галина Володимирівна є екзаменатором перевірки відкритої частини сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури.

200 балів. Підтвердженням плідної систематичної роботи вчителя є випускник 11 класу Пирогов Павло, який у 2022 році одержав 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

За результатами зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури максимальну кількість балів також одержали Гривнак Анастасія, 2014; Узлова Ірина, 2009.

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління Кукуруза Г.В. має низку відомчих заохочувальних відзнак: Почесна грамота Міністерства освіти і науки України, 2006; Нагрудний знак Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України», 2007; Почесна грамота управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2009; Почесна грамота управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2010; Подяка Міністерства освіти і науки України, 2014; Грамота Міністерства освіти і науки України, 2019.

ОЛЕКСЮК Любов Іванівна

Любов – основа всього!

Учитель української мови та літератури гімназії «Сузір'я – 19» Олександрійської міської ради Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 33 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В. К. Винниченка, спеціальність «Методика і педагогіка початкового навчання», 1994; Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира

Винниченка, спеціальність «Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова та література», 2005.

Педагогічна ідея: «Розвиток мовлення учнів шляхом використання лексичного багатства рідної мови та впровадження проєктних технологій».

Скарбниця креативного вчителя. Любов Іванівна з перших уроків намагається залюбити учнів у рідну українську мову. Шукає той «гачок», який допоможе в цьому. З цією метою використовує лексичне багатство української мови. Наприклад, школярі добирають до слів синоніми, антоніми, омоніми, пароніми; пояснюють фразеологізми. А також учитель проводить гру «Відгадай слово», коли тлумачить поняття, учні ж упізнають його. Любов Іванівна розробила власний навчальний посібник [«Лексичні хвилинки на уроках рідної мови»](#) і використовує його під час проведення занять. Збірник містить вправи з «Лексикології», які можна використовувати на уроках рідної мови для збагачення словникового запасу учнів, розвитку мовлення. Посібник допоможе вчителю урізноманітнити навчальну діяльність на уроці, сприятиме формуванню культури мовлення.

Для того, щоб активізувати, узагальнити й систематизувати знання здобувачів освіти, сформувати навички, учитель на кожному уроці (при підготовці учнів до заліків, олімпіад та конкурсів, а також ЗНО й НМТ) викладає матеріал у вигляді коротких узагальнювальних теоретичних блоків, а потім проводить клоуз-тест (відкритий тест), що дає можливість перевірити знання школярів та здійснити аналіз помилок, або дає усну чи письмову вправу «Незакінчене речення», що також систематизує той чи інший матеріал.

Любов Іванівна використовує комплексну роботу з текстом, візуалізацію, а також тренажери з правопису.

З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до ЗНО та НМТ учні педагога розв'язують багато тестових завдань з різних посібників, наприклад,

Олександра Авраменка, Олесі Калинич та ін. Також старшокласники відпрацьовують практичні вміння та навички під час виконання тестів ЗНО минулих років на таких онлайн-ресурсах: [«Освіта. UA»](#); [Дніпропетровський РЦОЯО](#); [«iLearn»](#); [Buki](#); [«На урок»](#).

Багато уваги вчитель приділяє написанню власних висловлень. Усе, що учні виконали, учитель обов'язково перевіряє. Головним у роботі педагога вважає систематичність, регулярні повторення та закріплення вивченого матеріалу, а також мотивацію здобувачів освіти.

Любов Іванівна постійно працює над розвитком індивідуальної освітньої траєкторії та професійної компетентності. Зокрема, створила й постійно поповнює актуальним контентом [блог учителя української мови Любові Олексюк](#). Детальніше про діяльність педагога можна дізнатися, переглянувши [Е-портфоліо](#).

Має фахові публікації у міжнародних виданнях, а саме: стаття Олексюк Л.І. «Осучаснення педагогічних і філософських поглядів Г. Сковороди», розміщена у збірнику II Міжнародної науково-практичної конференції «Discussions for the improvement of science», 16-18 січня 2023 року, Берлін, Німеччина, секція «Педагогіка».

Педагогічна та творча активність. Методичну розробку Олексюк Л.І. «Лексичні хвилинки на уроках рідної мови» розглянуто та схвалено на засіданні ради науково-методичного центру управління освіти, молоді та спорту Олександрійської міської ради (протокол № 4 від 07.12.2017 р.).

Любов Іванівна постійно бере участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури в якості екзаменатора.

Педагог є активним учасником міських, обласних і міжнародних заходів, зокрема:

засідання творчої студії «Дмитро Чижевський як бренд Олександрії», спікер локації «Велич особистості», 3.12.2021;

обласної науково-практичної конференції, присвяченої 300-річчю від дня народження Г.С. Сковороди «Творчість Григорія Сковороди як феномен української філософської думки», 30.11.2022;

II Міжнародної науково-практичної конференції «Discussions for the improvement of science», секція «Педагогіка», 16-18.01.2023, Берлін.

200 балів. Професіоналізм учителя та систематична праця дають високий результат. Випускник 11 класу Мандебура Ілля у 2022 році одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління Олексюк Л.І. нагороджена Грамотою управління освіти Олександрійської міської ради, 2005; Подякою управління освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації, 2010; Почесною грамотою департаменту освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації за результатами атестації, 2015.

ОСАДЧА Наталія Олександрівна

*Правильно навчає той, хто
навчає цікаво.*

А. Ейнштейн

Учитель української мови та літератури
ліцею «Крила України» Знам'янської
міської ради Кіровоградської області,
старший учитель.

Педагогічний стаж: 27 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний інститут
ім. В.К. Винниченка, 1996.

Педагогічна ідея: «Використання інноваційних технологій як складова розвитку
творчих здібностей особистості».

Використання освітніх технологій. Значну увагу у своїй роботі вчитель
Осадча Н.О. приділяє створенню ситуації успіху, сприятливих умов для
повноцінної діяльності кожного учня, забезпеченню позитивної мотивації
здобуття знань.

Найефективнішим засобом досягнення мети Наталія Олександрівна вважає
використання інноваційних технологій навчання, які забезпечують активне
функціонування інтелектуальних та вольових сфер учнів, сприяє розвитку
творчої особистості. У своїй педагогічній практиці випробовує спосіб інтеграції
окремих елементів таких сучасних технологій навчання, як проєктне навчання,
інтерактивна технологія та особистісно зорієнтоване навчання.

Учитель подає новий матеріал у вигляді блок-схем, таблиць, малюнків,
пірамід, основні поняття здобувачі освіти фіксують в опорних конспектах, а
потім засвоюють шляхом неодноразового повторення, добираючи приклади.
Практикує систему уроків різного типу в межах однієї теми, вивільняє час для
розв'язання учнями системи усних і письмових завдань, спрямованих на
саморозвиток особистості, формування мовленнєвої компетенції. Учні
використовують безкоштовне програмне забезпечення Canva, створюючи
сучасні презентації до уроків. За допомогою буктрейлерів та відеороликів діти
швидко занурюються у світ нового й незвіданого. Здобувачі освіти ліцею
створюють і кросенси до літературних творів, і колажі, і тести в Google Forms.

Скарбниця креативного вчителя. З метою підготовки учнів до ЗНО
вчитель використовує сайти [«ЗНО. Освіта.UA»](http://ЗНО.Освіта.UA), УЦОЯО та ЛРЦОЯО.

Активно використовує у своїй роботі, презентує здобувачам освіти сайти
[«На всі двісті»](http://На всі двісті), онлайн курс з підготовки до ЗНО. Учитель та учні є підписниками

[телеграм-каналів](#) «Антисуржик», «Українськомовний ерудит», «Фразеологічний словник» та [Вступ інфо](#).

Осадча Н.О. створила ресурс на Google диску, який постійно поповнює цікавим та корисним контентом.

Педагогічна та творча активність. Наталія Олександрівна постійно працює над підвищенням фахової компетентності та педагогічної майстерності. Зокрема, прослухала:

- базовий курс «Безбар'єрна грамотність», 11.02.2022;
- курс підвищення кваліфікації учителів української мови та літератури науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», 24.06.2022.

Пройшла навчання за програмою семінару-практикуму для вчителів української мови та літератури «Актуальні аспекти підвищення рівня педагогічної майстерності вчителя в підготовці учнів до ЗНО з української мови та літератури», 13.10.2022.

Була учасником тренінгу «Як залишатися ефективним, підтримуючи інших», 15.10.2023.

200 балів. У 2022 році випускниця 11-го класу Коваленко Ксенія здобула максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, плідну педагогічну діяльність, вагомий внесок у розвиток галузі освіти, творчу працю, досягнуті успіхи в справі навчання та виховання здобувачів освіти учитель має низку державних нагород, а саме: Подяка Знам'янської міської ради за сумлінну працю, високі професійні якості, 2018; Подяка управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2019.

ПАЩЕНКО Вікторія Вікторівна

Мети досягає той, хто її прагне

Учитель української мови та літератури комунального закладу «Центрально-український науковий ліцей-інтернат Кіровоградської обласної ради» (м. Олександрія).

Педагогічний стаж: 20 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Херсонський державний університет, 2006.

Педагогічна ідея: «Напрямки роботи з інтелектуально і творчо обдарованими учнями».

Використання освітніх технологій.

Вікторія Вікторівна володіє сучасними методами викладання української мови та літератури, що ґрунтуються на принципах особистісно орієнтованого навчання та активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів. На своїх уроках учитель активно застосовує такі методи, як: створення ситуації новизни навчального матеріалу, «мозковий штурм», дискусія, онлайн-сервіс LearningApps для створення інтерактивних вправ. Дистанційне навчання Пащенко В.В. здійснює на платформі Zoom та за допомогою сервісу Google Meet.

Скарбниця креативного вчителя. Педагог постійно працює з обдарованими та здібними дітьми, надаючи допомогу у підготовці до ЗНО/НМТ, III-IV етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури.

Вікторія Вікторівна любить експериментувати, шукає і застосовує різні ефективні форми роботи на уроці, а саме: створення нестандартних ситуацій у процесі вивчення нової теми, індивідуальна робота, взаємоопитування.

Активно застосовує у процесі роботи авторські тестові завдання на Classtime – це гнучка онлайн-платформа, яка допомагає вчителю проводити онлайн-оцінювання знань і миттєво оцінити прогрес класу та кожного учня індивідуально.

З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до НМТ Вікторія Вікторівна систематично використовує завдання ЗНО минулих років.

200 балів. Педагог багато уваги приділяє підготовці учнів до складання ЗНО з української мови та літератури. Результатами її праці є успіхи учениць 11-А класу Філімонової Анастасії та Яцків Яніни, які одержали у 2022 році максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління Пащенко В.В. нагороджена Почесною грамотою управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2019; Подякою управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2019.

Багато випускників Пащенко В.В., маючи глибокі знання з української мови та літератури, навчаються на факультетах україністики у закладах вищої освіти України.

ПРИТУЛА Аліна Леонідівна

*Справжній педагог повинен
любити те, чому навчає, і
любити тих, кого навчає*

Учитель української мови та літератури
Ліцею Новгородківської селищної ради
Кропивницького району Кіровоградської
області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 28 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний інститут ім. В. К. Винни-
ченка, 1994.

Педагогічна ідея: «Формування

світогляду учнів на основі моральних цінностей у процесі вивчення української мови та літератури».

Використання освітніх технологій. На своїх уроках Притула А.Л. ефективно застосовує як традиційні, так і інтерактивні форми роботи, намагається знайти такі формулювання запитань та завдань, які б змусили учня висловити власне ставлення до певного факту, явища, спонукали кожного здобувача освіти показати своє бачення твору, героя, розуміти важливість розвивати в собі найкращі якості.

Аліна Леонідівна на уроках української мови та літератури використовує такі інноваційні освітні технології: проектну, розвитку критичного мислення, які, в першу чергу, забезпечують активізацію пізнавальної самостійної діяльності учнів, реалізацію навчання через дослідження. На думку вчителя, зазначені технології можливо активно використовувати в умовах дистанційної та змішаної форм навчання за допомогою цифрових інструментів скрайбінгу; для опитування і тестування, зокрема за допомогою Google-форм. Ці сервіси набувають своєї популярності, оскільки вони допомагають зекономити час, об'єктивно оцінити рівень знань учнів, візуалізувати результати опитування та багато іншого.

Однією з форм роботи, яка викликає цікавість, захоплення дітей, підвищує результативність навчання, є гра. Так, на уроках мови педагог використовує такі ігри: «Ти – редактор», «Так чи ні», «Четверте зайве», вправи з ключем.

Скарбниця креативного вчителя. Педагог постійно поглиблює свої знання, опрацьовує додаткову літературу, привчає до цього і своїх учнів, прагне донести до них думку, що підручник – не єдине джерело знань під час підготовки до ЗНО/НМТ, тому варто черпати їх і з посібників О. Авраменка, В. Заболотного; словників, довідників, інтернет-ресурсів тощо. Зокрема, важливими є відеоуроки до ЗНО з української мови від Анни Огойко [«На всі двісті»](#).

Часто на уроках мови та літератури учитель демонструє власні мультимедійні презентації. Це покращує процес засвоєння матеріалу, унаочнює пізнання, викликає живий інтерес в учнів, сприяє розвитку творчих здібностей.

Аліна Леонідівна ретельно готується до кожного уроку, продумуючи хід заняття, добираючи ефективні сучасні методи та прийоми: «мікрофон», «синтез думок», «мозковий штурм», «коло ідей», «інформаційне гроно», «асоціативний ряд», «сенкан», «незакінчене речення», «літературний диктант», «робота в парах», «робота в групах». Часто новий матеріал з мови та літератури викладає учням у вигляді схем, таблиць, малюнків і т.п. На уроках з учнями індивідуально, у групах чи фронтально обговорює, аналізує навчальний матеріал. Основні поняття з теми школярі фіксують в опорних конспектах, а потім засвоюють шляхом неодноразового повторення, добирають приклади.

У своїй роботі педагог застосовує оптимальні інтерактивні технології, які б проєктували креативні якості, фантазію, натхнення, нестандартність, наявність власної точки зору. Адже здатність осмислювати новий матеріал, виділяти основне сприяє виробленню вмінь свідомо застосовувати знання на практиці.

Притула А.Л. розробила конспекти уроків із таких тем: [«Володимир Сосюра. Патріотичні мотиви поезії «Любіть Україну»»; конспект відкритого уроку «Маруся Чурай»](#) для 11 класу.

Педагогічна та творча активність. Учитель постійно розвиває власну індивідуальну освітню траєкторію. Зокрема, Аліна Леонідівна брала участь у першому турі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2012» у номінації «Українська мова та література».

200 балів. Результатом плідної роботи вчителя є учениця 11 класу Чала Ліза, яка у 2022 році одержала максимальну кількість балів за наслідками національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

ПРОЦЕНКО Юлія Євгеніївна

*Віддай людині крихітку себе.
За це душа наповнюється
світлом.*

Ліна Костенко

Методист, учитель української мови та літератури комунального закладу «Центральноукраїнський науковий ліцей-інтернат Кіровоградської обласної ради».

Педагогічний стаж: 14 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст другої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2007.

Педагогічна ідея: «Формування активної і компетентної особистості на уроках словесності».

Використання освітніх технологій. Під час підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Проценко Ю.Є. поєднує традиційні та інноваційні методи й прийоми, оскільки вони є найефективнішою формою навчання. Педагог ефективно використовує такі методи роботи для розвитку логічного та креативного мислення: [кросенс](#), інтерактивні плакати, наприклад з [теми «Василь Стус»](#), ментальні карти тощо.

Учитель систематично використовує вправи для розвитку навичок критичного мислення у здобувачів освіти. Це стратегія, яка сприяє активному навчанню. Учні беруть на себе відповідальність за власне здобуття знань і, таким чином, докладають більше зусиль для ефективного досягнення результатів.

Під час дистанційного навчання учитель надає перевагу таким програмам: Zoom (для відеоконференцій), МійКлас – це ресурс, що економить час вчителю та робить процес передавання й засвоєння знань, уміння, досвіду школярів цікавішим.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО та НМТ учитель використовує такі навчально-методичні посібники та довідники:

Авраменко О. Українська мова та література : довідник : І ч. / Київ, Грамота. 2022. 496 с.;

Авраменко О. Українська мова та література : збірник завдань у тестовій формі : II ч. / Київ, Грамота. 2022. 168 с.;

Калинич О.В. Зошити для підготовки до ЗНО на уроках української мови (10-11 кл.). Соняшник. 2019;

Бутурлим Т., Базильська Н., Гавенко Л. та інші. Знай українську! (сучасний підхід у підготовці до ЗНО): посібник для учнів 10-11 класів. Луцьк: Освітній центр «Школа успіху» Фейсбук-спільноти креативних освітян, 2021;

Хворостяний І. Українська мова: лайфхаки. ЗНО без зайвої напруги : ненудний посібник з онлайн-лекціями. Харків: Ранок, 2018. 288 с.;

Дем'яненко Г. Українська література. Візуалізований посібник для підготовки до ЗНО. Харків: Видавнича група «Основа», 2020. 136 с.

Юлія Євгеніївна має власні надбання відеоуроків, що розміщені на офіційному YouTube-каналі закладу освіти. Зокрема, запис уроку української літератури у 10 класі з теми [Микола Вороний, «Блакитна Панна»](#).

Проценко Ю.Є. використовує разом зі своїми учнями під час проведення уроків української мови та літератури такі інтернет-ресурси:

канал YouTube [«На всі 200»](#);

канал YouTube [Навчально-освітній центр – «11-А»](#);

[Завдання за темами з української мови та літератури](#);

канал YouTube [«ДисКурс»](#).

200 балів. Результатом плідної роботи вчителя є учениця 11 класу Шестаковська Яна, яка у 2022 році одержала максимальну кількість балів із національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління Проценко Ю.Є. нагороджена Почесною грамотою управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2018.

СЕМЕЗ

Людмила Григорівна

*Яке прекрасне рідне слово!
Воно – не світ, а всі світи.*

Володимир Сосюра

Заступник директора з навчально-виховної роботи, учитель української мови та літератури комунального закладу «Ліцей природничих наук «Кропивницької міської ради», учитель-методист. Педагогічний стаж: 24 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 1998.

Педагогічна ідея: «Пошук, розвиток та

супровід здібностей та обдарувань здобувачів освіти на уроках української мови та літератури».

Використання освітніх технологій. Семез Л.Г. – досвідчений творчий педагог, який досконало володіє інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно їх використовує у своїй педагогічній діяльності з урахуванням особливостей навчального матеріалу та здібностей учнів під час підготовки учнів до ЗНО та НМТ.

Людмила Григорівна цілеспрямовано готує учнів до ЗНО/НМТ за допомогою використання на уроках української мови та літератури цифрових сервісів для:

- викладу нового матеріалу у різний спосіб (зображення, анімація, відео, тощо);
- використання цифрових освітніх середовищ, які мотивують учнів до навчання і є привабливими, наприклад, комп'ютерні моделювання, ігри, вікторини;
- упровадження активних та інтерактивних методів навчання: навчальних проєктів, дослідницько-пізнавального навчання (PBL, IBL тощо);
- добору цифрових сервісів для впровадження активного навчання учнів.

Зокрема, учитель широко використовує сервіси Google, матеріали навчальної платформи Skillshop, які якраз і виконують чимало завдань дистанційної підготовки здобувачів освіти до ЗНО.

На уроках української мови та літератури у 5-7-х класах учитель широко використовує метод Lapbook (це саморобна інтерактивна тека чи зошит, у якій збираються і яскраво оформлюються різноманітні пізнавальні матеріали з певної теми вивчення).

Скарбниця креативного вчителя.

Під час підготовки учнів до ЗНО/НМТ Людмила Григорівна використовує такі навчально-методичні матеріали та інтернет-ресурси:

[Тести попередніх років УЦОЯО;](#)

посібники для підготовки до ЗНО Олесі Калинич: Українська мова: посібник для підготовки до ЗНО: комплексне видання. Астон, 2021; Українська література: посібник для підготовки до ЗНО: комплексне видання. Астон, 2021;

[Мова – днк нації;](#)

[Р.І.Д.;](#)

[Словотвір;](#)

[ЗНО-клуб;](#)

[Тренажер з правопису української мови;](#)

[Підготовка до ЗНО з української мови та літератури;](#)

[Світ слова;](#)

[експрес-уроки української мови Олександра Авраменка;](#)

онлайн-курси [«Лайфхаки з української мови»;](#)

[онлайн-уроки для підготовки до ЗНО з української мови та літератури.](#)

Педагогічна та творча активність. Людмила Григорівна постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. По-перше, неодноразово брала участь у першому турі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2005, 2012».

По-друге, є активним учасником обласних заходів для вчителів української мови та літератури, які проводить КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського». Наприклад, у 2022 році – [семінар з проблеми «Особливості підготовки учнів до ЗНО: інформаційні ресурси як засоби координування активної освіти»](#) (викладач: Наталя Котляренко, методист НМЛ гуманітарно-естетичних дисциплін КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського»).

По-третє, досвід роботи Семез Л.Г. узагальнено закладом освіти у 2019 році й презентовано в навчальному посібнику «Практика використання елементів освітніх технологій у процесі викладання української мови і літератури» та рекомендовано для впровадження учителями-філологами закладу освіти.

200 балів. Результатом плідної роботи вчителя є учениця 11 класу Просандеєва Олександра, яка у 2022 році одержала максимальну кількість балів із національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління Семез Л.Г. має низку відомчих заохочувальних відзнак: Грамоту управління освіти Кіровоградської міської ради, 2005; Подяку управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2008; Почесну грамоту управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2009; Подяку управління освіти Кіровоградської міської ради, 2016; Подяку Міністерства освіти і науки України, 2017.

ТАРАН
Наталія Олексіївна

*Вимогливість до учнів у поєднанні
з повагою до їх особистості*

Учитель української мови та літератури комунального закладу «Ліцей №2 Долинської міської ради», старший учитель.

Педагогічний стаж: 40 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1989.

Педагогічна ідея: «Формування компетентного мовця, національно свідомої особистості».

Використання освітніх технологій. Прийнятною для використання у профільних класах Наталія Олексіївна вважає особистісно орієнтовану технологію навчання. Групова та парна організація навчання забезпечують можливості для співпраці, налагодження міжособистісних стосунків. Використання у навчальній діяльності дослідницьких прийомів та методів сприяє глибокому засвоєнню учнями знань. Новий матеріал з мови учитель викладає у вигляді блок-схем, таблиць, малюнків, пірамід і т.п. Основні поняття з теми учні фіксують в опорних конспектах, а потім засвоюють шляхом неодноразового повторення, добирають приклади. З метою закріплення орфографічних навичок педагог використовує розподільні, тлумачні, самостійні, графічні диктанти. Широко застосовує на уроках інтерактивні технології («мозковий штурм», гра «Антисуржик», компаративний аналіз творів тощо). Таран Н.О. надає перевагу таким формам роботи з учнями: асоціативні схеми, заповнення таблиць, виступи ораторів, проведення диспутів, дискусій, робота в інтернеті, лінгвістичні практикуми та інші.

На думку вчителя, форми Google – один із найбільш популярних сьогодні сервісів для створення тестів та опитувальників. Наталія Олексіївна систематично використовує його, тому що він дає можливість миттєво обробити результати та представити їх у вигляді діаграм, електронних таблиць.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО та НМТ педагог використовує такі навчально-методичні матеріали:

Блажко М.Б., Климець І.Ю. Українська мова: збірник завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Львів, ЛРЦОЯО. 2007. 108 с.

Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література : довідник. Завдання в тестовій формі: І ч., ІІ ч. (видання різних років).

Тестові завдання для підготовки до Всеукраїнського марафону з української мови.

Тести минулих років.

Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради: навч. посіб. для студ. гуманітар. спец. вищ. навч. закл. 2-ге вид., стер. Київ: Либідь, 2001. 240 с.

Заболотний В., Заболотний О. Правильне мовлення : посібник. Київ: ТОВ «Літера ЛТД». 2020. 224 с.

Педагогічна та творча активність. Таран Н.О. постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, брала участь в обласній науково-практичній інтернет-конференції (XVI Хмурівські читання) з проблеми «Технологія фахової майстерності: змішане навчання», виступ «Змішане навчання: проєкція на індивідуалізацію» (2020). Також власні тести вчителя розміщені на платформі «Всеосвіта».

Наталія Олексіївна бере участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури в якості екзаменатора.

У 2021 році адміністрацією комунального закладу «Ліцей № 2 Долинської міської ради» вивчено досвід роботи вчителя з проблеми «Формування компетентного мовця, національно свідомої мовної особистості» та рекомендовано для впровадження учителями-філологами закладу освіти.

200 балів. Результатом плідної роботи є вчителя є учениця 11 класу Ляшенко Аліна, яка у 2022 році одержала 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління Наталія Олексіївна у 2022 році нагороджена Грамотою Долинської міської ради та Подякою департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації за підготовку переможця ІІІ (обласного) етапу ХІІ Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка.

ТЕРНАВСЬКА Тетяна Володимирівна

*Навчання без міркування – даремне,
міркування без навчання – небезпечне.*

Конфуцій

Учитель української мови та літератури гімназії № 9 Кіровоградської міської ради Кіровоградської області (нині – комунальний заклад «Навчально-виховне об'єднання І-ІІІ ступенів «Мрія» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області»), учитель-методист.

Педагогічний стаж: 34 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний

педагогічний інститут імені В. К. Винниченка, 1995.

Педагогічна ідея: «Роль критичного мислення у формуванні інформаційної компетентності учнів на уроках української мови і літератури».

Використання освітніх технологій. Тернавська Т.В. досконало володіє навчальним матеріалом та методикою викладання української мови і літератури. Тетяна Володимирівна вміло застосовує в практиці своєї роботи ігрову, проєктну, інформаційно-комунікаційну та інтерактивні технології. Особливу увагу вчитель приділяє проблемному, розвивальному, особистісно орієнтованому навчанню та технології розвитку критичного мислення. Педагог використовує різноманітні методи навчання (групові, проблемні, дослідницькі, методи проєктів, «Фішбоун», «Шість капелюхів»), форми і види уроків з використанням комп'ютера (урок-презентація, урок-дослідження, урок-віртуальна екскурсія, урок-коментар аудіокниги, художнього фільму або вистави, урок-розробка інтерактивного плаката або колажу, урок-виготовлення скрапбуку персонажа, урок-вебквест, урок з використанням STEM-підходу, урок перевірки знань з використанням різних видів тестування за допомогою QR-коду). Під час дистанційного навчання Тернавська Т.В. проводить уроки в синхронному режимі на єдиній гімназійній платформі Google Classroom, забезпечує зворотній зв'язок з учнями. На уроках учитель постійно приділяє увагу формуванню національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, яка вільно володіє вміннями й навичками комунікації, виховує в учнів емоційний інтелект та вчить критично мислити, відстоювати власну позицію.

У своїй практиці Тетяна Володимирівна активно використовує поширені вебресурси для дистанційного навчання: платформи Google Classroom, Moodle, G Suite for Education; сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей Google Meet, Zoom.

Скарбниця креативного вчителя. Під час підготовки учнів до ЗНО Тернавська Т.В. використовує тестові завдання різних рівнів складності, пропонує навчальні мовознавчі сайти, експрес-уроки від О. Авраменка, безкоштовні онлайн-ресурси для вивчення української мови («Лайфхаки з української мови» від EdEra та Освіторії, «Є-мова», «Тренажер з правопису української мови», вивчення української мови з нуля на Duolingo), відеоуроки від учителів-практиків Анни Огойко («На всі двісті»), каналу «Пані вчительки», відеоуроків на каналі Всеукраїнської школи онлайн І. Хворостяного, Д. Прищепи, Х. Яреми, А. Онатій, Ю. Йонець.

Тернавська Т.В. під час підготовки учнів до складання ЗНО використовує як власні розробки (серія уроків з української мови на народознавчій основі з теми «Складнопідрядне речення») з авторського посібника «Упровадження інтерактивних методів навчання на уроках української мови і літератури», ч.2 «Народе мій, до тебе я ще верну...» (Кіровоград, 2011), так і розробки колег, тести попередніх років ЗНО, різних онлайн-ресурсів.

Тетяна Володимирівна має низку розробок уроків української мови та літератури, навчально-методичних посібників. Зокрема:

1. Тернавська Т.В. Мультимедійний урок-презентація у 9 класі на тему: «Шукаймо щастя за Г. Сковородою». *Українська мова та література в середніх школах, гімназіях, ліцеях*. 2008. № 5. С. 24-32.

2. Тернавська Т.В. Урок української літератури із застосуванням інтерактивних технологій навчання у 6 класі на тему: «Неповторний світ дитинства» (за кіноповістю О. Довженка «Зачарована Десна»). *Українська мова та література*. жовтень 2009. № 38 (630). С.13-15.

3 Тернавська Т.В. Упровадження інтерактивних методів навчання на уроках української мови і літератури : навчально-методичний посібник. Кіровоград. 2011. 54 с.

4. Тернавська Т.В. Урок літератури рідного краю в 10 класі на тему: «Жіноча аура Кіровоградщини. А. Корінь, зб. «Віку мого день». Уроки літератури рідного краю. Технологія підготовки та проведення : методичний посібник; електронна версія. Кіровоград, 2013.

5. Тернавська Т.В. Сучасні українські вчені-літературознавці Кіровоградщини. *Посібник «Слово методиста»*, частина № 1.

6. [Проблема людських стосунків у казці-притчі Е. Андіївської «Говорюча риба». Прихований повчальний зміст твору](#). Українська література. 6 клас. *Шкільне життя*. 2016.

7. Українська література. 8 клас. [«Глибока філософська картина людської душі в поезіях Б. Олійника «Вибір», «Ринг»](#). На урок. 2018.

8. Українська мова. 9 клас. [«Складнопідрядні речення з підрядними означальними»](#). На урок, 2018.

9. Українська мова. 9 клас. [«Складнопідрядне речення, його будова. Сполучники підрядності і сполучні слова»](#). На урок, 2018.

10. Українська мова. 9 клас. [Письмовий стислий переказ тексту публіцистичного стилю мовлення](#). На урок, 2018.

11. Українська література. 9 клас. [І. Котляревський «Енеїда». Національний колорит, зображення життя всіх верств суспільства, алюзії на українську історію.](#) На урок. 2018.

12. Українська література. 10 клас. [У творчій лабораторії Лесі Українки. Початок творчого шляху письменниці.](#) На урок. 2018.

13. Українська література. 11 клас. [М. Куліш «Мина Мазайло». Розвінчання національного нігілізму, духовної обмеженості на матеріалі українзації. Сатиричне викриття бездуховності обивателів.](#) На урок. 2018.

14. «Дистанційне та змішане навчання – реалії сучасної української школи». Інтерактивний вернісаж педагогічних знахідок з проблеми «Цифрова компетентність як вагома складова траєкторії професійного розвитку педагога», 2022.

Тернавська Т.В. створила та постійно поповнює корисним контентом [власний блог.](#)

Педагогічна та творча активність. Учитель постійно підвищує фаховий рівень. Зокрема, є лауреатом І туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2000»; переможницею обласного конкурсу методичних розробок уроків української мови, української літератури, зарубіжної літератури, інтегрованого курсу «Мистецтво» «Ідемо на урок: 8 клас» (наказ від 17 червня 2016 року № 498).

З метою підвищення фахової майстерності засобом комунікації з питань знання і розуміння сутності процесу цифровізації сучасної освіти, можливостей реалізації цифрових технологій в освітньому процесі, Тетяна Володимирівна є активним учасником проєкту комунальної установи «Міський центр професійного розвитку педагогічних працівників Кропивницької міської ради» інтерактивного вернісажу педагогічних знахідок для педагогічних працівників закладів освіти м. Кропивницького з проблеми «Цифрова компетентність як вагома складова траєкторії професійного розвитку педагога», 2022.

Тетяна Володимирівна бере участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури в якості екзаменатора.

200 балів. Значну увагу Тернавська Т.В. приділяє роботі з обдарованими дітьми та підготовці їх до олімпіади з української мови і літератури, різноманітних конкурсів та участі в МАН. Про нагороди, відзнаки Тетяни Володимирівни свідчать результати її вихованців, які щороку посідають призові місця в міському та обласному етапах олімпіади, мають високий рівень знань, блискуче складають ЗНО з української мови і літератури. Так, у 2022 році учениця 11-А класу Корнета Анастасія склала національний мультипредметний тест (блок «Українська мова») на 200 балів.

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління Тернавська Т.В. має низку відомчих заохочувальних відзнак, серед яких: Почесна грамота управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2002; Подяка управління освіти і науки Кіровоградської обласної

державної адміністрації як керівнику фольклорно-етнографічного гуртка гімназії № 9 м. Кіровограда, 2004; Подяка видавництва «Грані-Т» за сприяння Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури і туризму України за активну участь і підтримку щорічного регіонального конкурсу «Найкращий відгук на сучасну дитячу прозу», популяризацію української книги та читання серед дітей, 2009; Подяка Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2009; Подяка управління освіти Міської ради м. Кропивницького, 2022.

ХРІЄНКО
Алла Вікторівна

Вимогливість до учнів у поєднанні з повагою до їхньої особистості

Учитель української мови та літератури гуманітарного ліцею Олександрійської міської ради Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 32 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський педагогічний інститут імені В. К. Винниченка, 1995.

Педагогічна ідея: «Активізація пізнавальної діяльності учнів шляхом комунікативного навчання».

Використання освітніх технологій. Алла Вікторівна активно впроваджує на уроках української мови та літератури інноваційні освітні методики й технології особистісно-зорієнтованого навчання, розвитку критичного мислення, ігрові технології, технології інтерактивного навчання. Проблемна ситуація, «мозкова атака», робота в парах, малих групах, «уявний мікрофон», робота з таблицями, створення схеми-опори, творчі завдання.

Під час проведення уроків української мови та літератури учитель застосовує такий інструментарій: Google-документи, презентації; сервіси проведення відеоконференцій, вебінарів для відеоуроків; віртуальну дошку Padlet для доступу до матеріалів уроку та забезпечення зворотного зв'язку; Google-форми, онлайн-тести, опитування в групі для забезпечення зворотного зв'язку та проведення контролю.

Скарбниця креативного вчителя. Алла Вікторівна є співавтором збірок напрацювань міської творчої групи вчителів української мови та літератури м. Олександрії: «Літературна Олександрійщина» (уроки літератури рідного краю), 2013; «Диктант як один із найефективніших прийомів навчання грамотності», 2015.

Учитель застосовує на уроках елементи народознавства. Для засвоєння орфограм учні добирають слова для словникових диктантів, складають таблиці «правило-приклад», що активізує діяльність школярів, розвиває самостійність та ініціативу.

Особливу увагу приділяє вправам з метою самореалізації особистості учня: опорним конспектам, логічним схемам («троно», блок-схеми), пам'яткам, візуалізації творів.

Хрієнко А. В. використовує посібники різних авторів, авторські тести, завдання зовнішнього незалежного оцінювання минулих років. Учитель

використовує різні форми дистанційного навчання та інтернет-ресурси: тести сайту [«Освіта. UA»](http://osvita.ua).

Педагогічна та творча активність. Досвід Алли Вікторівни з проблеми «Активізація пізнавальної діяльності учнів шляхом комунікативного навчання» вивчено адміністрацією закладу у 2021 році та рекомендовано для впровадження учителями-філологами закладу.

200 балів. Високий професіоналізм учителя та систематична праця дають позитивний результат: у 2022 році випускниця 11 класу Теличко Аміна одержала 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

ЧУМАК Олена Валеріївна

*Будьте самі шукачами,
дослідниками. Якщо не буде
вогника у вас, вам ніколи не
запалити його в інших...*

В. Сухомлинський

Учитель української мови та літератури комунального закладу «Ліцей № 3 «Лінгвіст» Світловодської міської ради».

Педагогічний стаж: 21 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2001.

Педагогічна ідея: «Інноваційні технології

навчання у розвитку творчих здібностей учнів на уроках української мови та літератури».

Використання освітніх технологій. Чумак О.В. на уроках української мови та літератури надає перевагу пізнавальним іграм, навчальним дискусіям. Учитель здійснює емоційний вплив на здобувачів освіти за допомогою художніх засобів, заохочення і стимулювання навчальної діяльності.

Одним із найважливіших кроків підвищення ефективності уроків Олена Валеріївна вважає застосування елементів різних педагогічних технологій, таких як: розвиток критичного мислення, особистісно-зорієнтоване навчання, проектна та групова діяльність, інтерактивне навчання.

На уроках Олена Валеріївна використовує різні форми роботи: робота у парах/групах, складання ребусів, кросвордів, кросенсів; створення презентації, коміксу, сторінки письмника чи персонажу у фейсбуці; інтерактивні вправи за допомогою сервісів LearningApps, Padlet, Classtime. Це дозволяє забезпечити: варіативність форм подання освітнього контенту здобувачам освіти; його повноту й доступність; різноманітність форм взаємодії; мобільність комунікації.

Скарбниця креативного вчителя. У своїй роботі вчителька систематично використовує інтерактивні вправи:

[картки з теми «Лексичні помилки», Quizlet;](#)

[тренажер з правопису української мови;](#)

[«Мова – ДНК нації»;](#)

[Classtime.](#)

Сьогодення диктує потребу якісної підготовки до ЗНО/НМТ, тому з цією метою Олена Валеріївна використовує практичні онлайн-ресурси:

[сайт «ЗНО. Освіта. UA»;](#)

[«Експрес-уроки української мови Олександра Авраменка».](#)

Учителька має власні напрацювання у професійному середовищі.

[І.П. Котляревський «Наталка Полтавка» 9 клас; «Орфографія. Підготовка до ЗНО»; Wordwall; LearninApps.](#)

Педагогічна та творча активність. Досвід Чумак О.В. вивчався шкільним та міським методоб'єднаннями з проблеми «Інноваційні технології навчання у розвитку творчих здібностей учнів на уроках української мови та літератури» і рекомендовано для впровадження учителями-філологами закладу.

200 балів. Професіоналізм учителя та систематична праця дають високий результат. Троє випускників 11 класу у 2022 році одержали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова»: Ляшенко Валерія, Пасічник Єлизавета, Проша Анастасія.

Нагороди, відзнаки. За впровадження в практику досягнень педагогічного досвіду, високий професіоналізм та результативність Олена Валеріївна має низку державних нагород: Почесну Грамоту управління освіти Світловодського міськвиконкому, 2010; Подяку управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації за підготовку переможця III (обласного) етапу IX Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, 2019; Почесну Грамоту управління освіти виконавчого комітету Світловодської міської ради, 2020.

ШЕВЧЕНКО
Світлана Іванівна

*Те, що ти хочеш запалити в інших,
повинно горіти в тобі самому!*

Аврелій Августин

Учитель української мови та літератури
ліцею «Нова українська школа»
Кропивницької міської ради, старший
учитель.

Педагогічний стаж: 22 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний університет імені Володи-
мира Винниченка, 2001.

Педагогічна ідея: «Розвиток

інфомедійної грамотності на уроках мовно-літературної галузі як складової
ключових компетентностей успішної особистості».

Використання освітніх технологій. З метою ефективною підготовки
здобувачів освіти до ЗНО/НМТ Світлана Іванівна широко застосовує
інформаційні технології навчання, роботу в групах, парах, модель навчання
«перевернутий клас», роботу з мобільними додатками з підготовки до ЗНО
(«Наголоси до ЗНО», «Мова»). Учитель практикує такі форми роботи як аналіз
інфомедійних текстів, промов публічних осіб, вправу «Помилки навколо нас»
(пошук помилок на афішах, в оголошеннях, у назвах продуктах) та ін.

Скарбниця креативного вчителя. Світлана Іванівна створила й постійно
наповнює корисним контентом [блог «Територія мови»](#).

Шевченко С.І. користується під час проведення уроків української мови та
літератури такими навчально-методичними посібниками з підготовки до ЗНО:

Авраменко О. ЗНО – 2023. Українська мова та література (частини I, II).
Видавництво «Грамота», 2022;

Парадовська Т.М. Власне висловлення. 20 балів : довідник;

Калинич О. Українська мова: посібник для підготовки до ЗНО: комплексне
видання, Астон, 2021; О. Калинич. Українська література: посібник для
підготовки до ЗНО: комплексне видання, Астон, 2021;

Бутурлим Т. та ін. Пізнай мистецтво художнього слова! (сучасний підхід у
підготовці до ЗНО) : посібник ; за заг. ред. Т. Бутурлим; освіт. центр «Шк.
Успіху», Фейсбук-спільнота проактив. освітян. Вінниця : Твори, 2021. 887 с.;

Бутурлим Т., Базильська Н., Гавенко Л. та інші. Знай українську! (сучасний
підхід у підготовці до ЗНО): посібник для учнів 10-11 класів. Луцьк, Освітній
центр «Школа успіху» Фейсбук-спільноти креативних освітян, 2021.

Учитель ефективно використовує в роботі інтернет-ресурси:

- ютуб-канал Анни Огойко [«На всі двісті»](#);

- тести [«ЗНО.Освіта.УА»](https://zno.gov.ua);
- ютуб-канал [«Пані Вчителька»](https://www.youtube.com/channel/UCv3v3v3v3v3v3v3v3v3v3v3);
- телеграм-канал «Українська мова» та ін.

Педагогічна та творча активність. Учитель постійно підвищує фаховий рівень, зокрема:

є переможцем обласного огляду освітніх блогів «Педагогічна блогосфера» в номінації «Блог учителя» (освітня галузь «Мови і літератури»), 2017;

має статті у всеукраїнських видавництвах: розробка уроку «У пошуках щастя» (компаративний аналіз повісті О. Жовни «Її тіло пахло зимовими яблуками» та новели В. Винниченка «Момент»). *Українська література в загальноосвітній школі*. 2015. № 4. С. 37.

200 балів. Високий професіоналізм учителя та систематична праця дають позитивний результат: у 2022 році випускник 11 класу Балабась Владислав одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Українська мова».

РОЗДІЛ II. УЧИТЕЛІ ІСТОРІЇ

АЛЕЙНІКОВ
Ігор Анатолійович

*Лише той Учитель,
хто живе так, як навчає.*

Г. Сковорода

Учитель історії комунального закладу «Гімназія «Сучасник» Кропивницької міської ради», учитель-методист.

Педагогічний стаж: 26 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут імені В.К. Винниченка, 1996.

Педагогічна ідея: «Підвищення ефективності уроку шляхом застосування

мультимедійних технологій».

Скарбниця креативного вчителя. В 11-му профільному правовому класі заклад, як правило, виділяє години на опанування спецкурсу, у ході якого учні могли здійснити повторення навчального матеріалу з історії України до ЗНО за всі попередні роки. Наприклад, «Історія української державності», «Історія держави і права України», «Історичні особи» тощо. При викладанні предмета вчитель постійно використовує мультимедійні засоби навчання. Зазвичай педагог презентує довідники та тести УЦОЯО попереднього року. Для закріплення матеріалу Ігор Анатолійович створив та постійно наповнює актуальним контентом власний YouTube-канал [«Уроки історії Пітона Каа»](#), на якому розміщені відеоуроки з історії України.

Педагогічна та творча активність. Алеїніков І.А. є лауреатом I (міського) та II (обласного) турів Всеукраїнського конкурсу «Учитель року» в номінації «Історія».

200 балів. У 2022 році учениця 11 класу Складрук Дар'я одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

БАБИЧ

Лариса Анатоліївна

Учень – це не чаша, яку слід наповнити, а факел, який треба запалити!

Учитель історії Олександрівської філії комунального закладу «Олександрівський ліцей № 1» Олександрівської селищної ради Кіровоградського району Кіровоградської області, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 32 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна,

1990.

Педагогічна ідея: «Роль активних методів навчання історії у формуванні освітніх компетентностей».

Використання освітніх технологій. Лариса Анатоліївна упроваджує діяльнісний підхід, метою якого є розвиток умінь і навичок особистості, застосування на практиці здобутих знань із різних навчальних предметів, успішна адаптація людини в соціумі, професійна самореалізація, формування здібностей до колективної діяльності та самоосвіти.

Учитель активно використовує в професійній діяльності особистісно-орієнтовані технології навчання, проєктні та технології проблемного навчання, володіє широким спектром навчальних стратегій, вміє продумувати оригінальні ідеї, враховуючи вікові та психологічні особливості учнів, забезпечує їх максимальну самостійність.

Значну увагу вчитель приділяє формуванню предметних компетентностей, упроваджуючи прийом «Очікування результатів», який допомагає кожній дитині проаналізувати в кінці уроку, чи досягнула вона поставленої мети, визначити напрямки, над якими необхідно ще працювати.

Уроки історії – це відкриття нового й цікавого, а уроки висококваліфікованого вчителя, такого як Лариса Анатоліївна, – це заочні мандрівки, екскурсії, археологічні дослідження, прогнозування майбутнього. Вона, як творчо працюючий вчитель, під час проведення заняття вчить дітей аналізувати, синтезувати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, порівнювати, оцінювати, висловлювати свої думки.

Скарбниця креативного вчителя. У своїй роботі Лариса Анатоліївна використовує інтернет-ресурси:

«Тестодром» інтернет-порталу Університету [«КРОК»](#);

[комп'ютерне тренувальне тестування](#) на сайті Львівського регіонального центру оцінювання якості освіти;

систему тестування [«Перевірка знань»](#), що є складовою частиною інформаційно-освітнього середовища;

сайт [«Test. ZNO.2022»](#), що дозволяє кожному здобувачу освіти перевірити свої знання з навчальних предметів ЗНО/НМТ. Тренувальні варіанти тестів формуються шляхом випадкової вибірки зі зразків завдань минулих років.

Бабич Лариса Анатоліївна [створила блог учителя історії](#) Олександрівської філії КЗ «Олександрівський ліцей № 1», на якому розміщено корисний контент для учнів з питань підготовки до ЗНО/НМТ, розробки уроків, презентовано власний досвід роботи.

Педагогічна та творча активність. Бабич Л.А. з 2016 року є членом обласної творчої групи вчителів історії з проблеми «Актуальні аспекти рівня педагогічної майстерності вчителя у підготовці учнів до зовнішнього незалежного оцінювання з історії України». Підготувала ряд методичних розробок з історії України та всесвітньої історії, а також матеріали з підготовки до ЗНО, які були розміщені на сайтах КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського» та на порталі «На урок» ([тема уроку «Українська держава Павла Скоропадського»](#) та ін.).

Лариса Анатоліївна постійно працює над підвищенням фахової та педагогічної майстерності. Зокрема, неодноразово була призером районних етапів конкурсу «Учитель року» (2005, 2010, 2016) та лауреатом обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2010» в номінації «Історія».

Як член обласної творчої групи вчителів історії з проблеми «Актуальні аспекти рівня педагогічної майстерності вчителя у підготовці учнів до зовнішнього незалежного оцінювання з історії України» Лариса Анатоліївна брала участь у розробці електронного методичного посібника «Готуємось до ЗНО з історії України» [Козацька Україна наприкінці 50-80-х рр. XVII ст.](#)

Досвід Бабич Л.А. з проблеми «Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках історії шляхом впровадження елементів інтерактивних технологій навчання» протягом 2014-2016 років вивчався КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського» та отримав схвалення науково-методичною радою інституту.

200 балів. Двоє учнів Лариси Анатоліївни одержали 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України» – Довгаль Леся, Складенко Ігор.

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, плідну педагогічну діяльність, вагомий внесок у розвиток освітньої галузі Бабич Л.А. нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, 2007; Грамотою Олександрівської районної державної адміністрації Олександрівської районної ради, 2016.

ВОРОНА
Сергій Олексійович

*Вчитель мусить бути Творцем.
А якщо його праця лише
ремесло, тоді немає у світі
тяжчого ремесла.*

Адольф Дістервег

Учитель історії, основ правознавства, громадянської освіти, етики комунального закладу «Ліцею «Нова українська школа» Кропивницької міської ради», учитель-методист.

Педагогічний стаж: 21 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний

педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2001.

Педагогічна ідея: «Формування соціальної та громадянської компетентностей здобувачів освіти на уроках історії та суспільствознавчих дисциплін».

Використання освітніх технологій. Сергій Олексійович під час підготовки учнів до ЗНО/НМТ з історії України ефективно застосовує наступні освітні технології та форми роботи: інтерактивні, інформаційно-комунікаційні, проєктну технологію, технології критичного мислення, розвивального та проблемного навчання, діяльнісне та дистанційне навчання, онлайн-уроки, практичні заняття, навчальні тренінги, семінари-практикуми, роботу в парах, індивідуальні та групові форми роботи. Розробляє для здобувачів освіти [інтерактивні вправи](#) за допомогою [сервісу](#).

Скарбниця креативного вчителя. Учитель проводить інтернет-олімпіади, дистанційні інтелектуальні ігри з використанням [авторського освітнього сайту](#).

З метою формування успішної, цілеспрямованої, самостійної, мобільної особистості Ворона С.О. створює та систематично використовує авторські онлайн-тести за допомогою Google-форм для здобувачів освіти, а також за допомогою платформ [naurok.com.ua](#), [vseosvita.ua](#), [classtime.com](#). Учитель активно застосовує:

тести минулих років, розміщені на [сайті](#) Українського центру оцінювання якості освіти, тренувальні онлайн-тести на [сайті](#) Львівського регіонального центру оцінювання якості освіти;

ЗНО-онлайн з історії України на [сайті](#);

[навчальні відео «Пізнаємо історію!»](#) на [ютуб-каналі](#);

[вебінари для підготовки до НМТ з історії України](#) (YouTube);

[«Історія України в історіях. Повний курс з історії України для підготовки до ЗНО на сайті студії онлайн-освіти EdEra»;](#)

Віталій Власов, Станіслав Кульчицький, Олександр Панарін «Історія України. Комплексне видання» (2020-2022).

Більш детально професійна діяльність педагога представлена на [блозі вчителя історії та правознавства Ворони О.С.](#)

Педагогічна та творча активність. Сергій Олексійович постійно працює над підвищенням фахової та педагогічної майстерності. Зокрема, неодноразово брав участь в обласному турі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року» і досягнув таких результатів:

лауреат першого (міського) туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2005» у номінації «Історія»;

переможець I (міського), II (обласного) турів Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2015», дипломант III фінального туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2016» у номінації «Правознавство».

Ворона С.О. активно поширює власні напрацювання у професійному середовищі, а саме:

посібник з методичними рекомендаціями «Комбінування елементів інноваційних технологій навчання як засіб розвитку правового мислення учнів», схвалено на засіданні науково-методичної ради КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», протокол від 14 лютого 2017 року № 1;

підготовлено та надруковано в науково-методичному журналі «Історія та правознавство» низку статей: «Дидактичні матеріали до вивчення Кримінального кодексу України», «Дидактичні матеріали до теми «Сімейне право України» для класів з поглибленим вивченням правознавства», «Урок з практичного права «Коли та як держава регулює сімейні відносини», «Правовий турнір «Майбутній юрист»;

«Інтелектуальна гра «Історичний марафон» (надруковано в збірнику «Тиждень історії та правознавства в школі. Випуск 3» (бібліотека журналу «Історія та правознавство»).

Сергій Олексійович постійно працює над підвищенням фахової та педагогічної майстерності. Зокрема, його досвід роботи представлено в закладі освіти – відкриті уроки під час проведення I-III турів Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2015» у номінації «Правознавство».

Заслуговує на увагу [майстер-клас учителя Ворони С.О. на Всеукраїнському конкурсі «Учитель року – 2015» у номінації «Правознавство».](#)

200 балів. У 2022 році учень 11 класу Балабась Владислав одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, заслуги в реалізації державної політики в галузі національної політики, високий професіоналізм Ворона С.О. нагороджений Почесною грамотою департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2015.

ГРОДЗИЦЬКА Тетяна Миколаївна

Людина – не піщинка, а творець історії, здатний впливати на сучасне і майбутнє

Учитель історії комунального закладу «Гайворонський ліцей № 1» Гайворонської міської ради Кіровоградської області, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 38 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Вінницький державний педагогічний інститут ім. М. Островського, 1984.

Педагогічна ідея: «Формування історичних компетентностей шляхом використання елементів проблемного навчання, структурно-логічних схем на уроках історії».

Використання освітніх технологій. Одним із сучасних ефективних підходів для підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання з історії України Тетяна Миколаївна вважає структурно-логічні схеми, які дещо спрощують засвоєння знань школярів саме через упорядкованість: підбір прізвищ, фактів, понять, об'єднаних у логічний мікроблок, взаємопов'язаних між собою і розміщених у логічно-історичній послідовності. Спочатку доцільно використовувати схеми, викладені в підручнику, і разом з учнями допрацьовувати їх так, щоб вони полегшували розуміння теми, або допомагали зберегти в пам'яті досить об'ємну тему, з часом учитель і здобувачі освіти можуть розробити свою систему умовних позначень, щоб спростити процес запису схеми. Згодом здобувачі освіти на свій розсуд, враховуючи потреби, можуть спрощувати навчальний матеріал, фіксувати головне, розділяти на частини складні розділи й теми, щоб полегшити процес розуміння і запам'ятовування потрібної їм інформації.

Використання структурно-логічних схем, підсилених та ускладнених елементами проблемного навчання, на думку вчителя, може стати одним із способів полегшення сприйняття учнями навчального матеріалу, спонукати їх до критичного осмислення історичних фактів та подій сьогодення, розвивати вміння аргументованого аналізу історичного минулого, співставлення тих чи інших подій. Застосування цієї технології – лише один із прийомів у викладанні історії, а не панацея від усіх бід. Проте така робота допомагає учням формувати власну точку зору на події, що вивчаються, робить їх розум гнучким, живим, здатним сприймати й опрацьовувати складні та контраверсійні й суперечливі теми.

Скарбниця креативного вчителя. Як ілюстрація ефективності використання елементів проблемного навчання та структурно-логічних схем, є розроблена Тетяною Миколаївною система уроків з історії України для учнів 9 класу з розділу «Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII – першій третині XIX століття», яку можна переглянути на персональному [сайті учителя історії Гродзіцької Т.М.](#)

З метою якісної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Тетяна Миколаївна систематично використовує на уроках історії зазначені нижче навчальні посібники та рекомендує старшокласникам вказані нижче інтернет-ресурси:

Баханов К. М. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі: монографія. Запоріжжя. Просвіта, 2000. 160 с. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/2831>;

Пометун О.І. Компетентнісний підхід у сучасній історичній освіті. *Історія в школах України*, 2007. № 6. С. 9;

Іващенко О.М., Поліщук Ю.М. Історія України в опорних таблицях. Київ, вид-во «Генеза». 2002;

[Зовнішнє незалежне оцінювання](#) (завдання та відповіді до ЗНО попередніх років);

платформа [онлайн-курсів для підготовки до ЗНО](#);

[Історія України в історіях](#) (повний курс з історії України для підготовки до ЗНО);

[Підготовка до ЗНО з історії України \(тести, хронологічні таблиці, основні терміни, поняття, імена\)](#);

[Історія. ЗНО](#);

[відеоуроки, тренажери для запам'ятовування дат з історії України](#).

Педагогічна та творча активність. Тетяна Миколаївна постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, є автором низки навчально-методичних посібників та статей:

– На допомогу молодому вчителю»: Використання елементів проблемного навчання для підвищення пізнавальної активності учнів: брошура. 2013;

– Використання структурно-логічних схем та елементів проблемного навчання для підвищення пізнавальної активності учнів на уроках історії: методичний посібник, 2015;

– Методика. Досвід. Формування історичної компетентності шляхом використання структурно-логічних схем (опис досвіду та розробки уроків). *Всеукраїнська газета для вчителів історії та правознавства*. № 16 (896), 17 (897).

Досвід роботи вчителя історії Гродзіцької Т.М. вивчався КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», узагальнено в публікації «Методика. Досвід. Формування історичної компетентності шляхом використання структурно-логічних схем (опис досвіду та розробки уроків)». *Всеукраїнська газета для*

вчителів історії та правознавства. № 16 (896), 17 (897). Презентований матеріал з цієї проблеми дослідження можна переглянути [на сайті вчителя](#).

200 балів. Путенко Марина, випускниця 11 класу, одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, плідну педагогічну діяльність, вагомий внесок у розвиток освітньої галузі Гродзіцька Т.М. має низку відомчих заохочувальних відзнак: Почесна грамота Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2012; Подяка департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2015; Почесна грамота Міністерства освіти і науки України, 2016; Подяка управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2018; Почесна грамота управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2019.

ДЕГТЯРЬОВА
Наталія Миколаївна

*Гарний лише той вчитель,
в якому ще не вмер учень.*

Т. Бауржан

Учитель історії та правознавства
Новоукраїнського ліцею «Лідер»
Новоукраїнської міської ради
Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 7 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
другої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний університет імені Володи-
мира Винниченка, 2012.

Педагогічна ідея: «Формування та удосконалення предметних компетентностей учнів шляхом впровадження інноваційних технологій на уроках історії».

Використання освітніх технологій. У процесі підготовки учнів до ЗНО/НМТ Дегтярьова Н.М. на уроках історії поєднує вивчення нового матеріалу і повторення засвоєного у попередніх класах. При роботі з історичними постатями Наталія Миколаївна використовує інформаційні навчальні проекти (групові або в парах) для дослідження діяльності відомих українців. На етапі узагальнення дієвою є вправа «Хто я?». Чудовим помічником для запам'ятовування великого обсягу історичного матеріалу, на думку вчителя, є інноваційний метод – ментальні карти. Вивчаючи історичні дати та поняття, учитель практикує інтерактивну вправу «Історичне доміно», суть якої полягає в тому, що учні по черзі поєднують картки з датою та історичною подією. Для покращення мотивації та інтересу здобувачів освіти до навчальної діяльності Наталія Миколаївна використовує ефективний метод «Атака на вчителя», коли діти по черзі ставлять питання педагогу, відповідь на яке вони точно знають.

Скарбниця креативного вчителя. З метою якісної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Наталія Миколаївна рекомендує старшокласникам опрацьовувати вказані нижче навчальні посібники та інтернет-ресурси:

Власов В. Історія України: 2000 тестів для підготовки до ЗНО, 2020;
[тести ЗНО/НМТ онлайн з історії України, Таблиця дат з історії України.](#)
[онлайн-ресурси для підготовки до ЗНО з історії України.](#)

Педагогічна та творча активність. Наталія Миколаївна постійно працює над підвищенням фахової та педагогічної майстерності. Зокрема, брала участь в

обласному турі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2021» у номінації «Правознавство».

200 балів. У 2022 році учениця 11 класу Гребенюк Юлія одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, заслуги в реалізації державної політики у галузі національної політики, високий професіоналізм Дегтярьова Н.М. нагороджена Подякою Новоукраїнського міського голови, 2022.

ДЕРГАЧОВА
Марія Павлівна

*До хорошого уроку вчитель
готується все життя.*

В. Сухомлинський

Учитель історії комунального закладу
«Ліцей «Лідер» Кропивницької міської
ради», старший учитель.

Педагогічний стаж: 44 роки.

*Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.*

*Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна,
1984.*

*Педагогічна ідея: «Формування в учнів
соціальних і громадянських*

*компетентностей на уроках історії в умовах реалізації принципу
дитиноцентризму».*

Скарбниця креативного вчителя. Готувати дітей до ЗНО з історії України Марія Павлівна розпочинає заздалегідь, з 5-го класу. Дуже багато уваги приділяє роботі з історичною картою, підручником, ознайомлюючи з термінами та історичними документами. У середніх класах учитель використовує інтерактивні лекції, вправи «Незакінчене речення...», «Знайди помилку у реченні», різні види бесід та ін. Дергачова М.П. застосовує історичні диктанти на закріплення в учнів знань та практичних умінь про історичних осіб, дати, історичні назви, використовує елементи різних історичних ігор.

У старших класах учитель проводить семінари з елементами бесіди та застосовує інтерактивні методи: «Діалог», «Мікрофон», «Пошук інформації», «Спільний проєкт», «Мозковий штурм». Пропонує учням випереджувальні повідомлення з конкретного питання (час обмежений: 4-5 хв.), а потім на уроці відбувається публічне обговорення із запитаннями до доповідача. У своїй практиці Марія Павлівна використовує групову форму роботи, практично-лабораторні роботи (робота з таблицями, з історичними джерелами, формулювання висновків та ін.), написання есе. Обов'язково на кожному уроці потрібно мотивувати навчальну діяльність учнів: навіщо потрібно знати той чи інший історичний факт чи історичну подію.

В одинадцятому класі педагог виділяє час на уроці для підготовки до ЗНО/НМТ. Зокрема, старшокласники виконують завдання з історії України такого типу: вибрати одну правильну відповідь або з множинним вибором, співвіднести подію з датою або історичних діячів з їх діяльністю та ін. Багато уваги Марія Павлівна звертає на роботу з історичними джерелами, проводить порівняння історичних подій та їх причинно-наслідкових зв'язків. Використовує

відеоматеріали, а після їх перегляду проводить обговорення, запитує думку учнів про побачене. Дергачова М.П. надає індивідуальні консультації для окремих учнів. У позаурочний час проводить факультативні заняття (один раз на тиждень) протягом навчального року.

Педагогічна та творча активність. Більше 20-ти років Марія Павлівна є членом експертної групи вчителів історії м. Кропивницький.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Ковбасюк Єлизавета здобула максимальна кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, заслуги в реалізації державної політики у галузі національної політики, високий професіоналізм Дергачова М.П. одержала Подяку управління освіти Кіровоградської міської ради, 2009.

ДИКА
Тамара Дмитрівна

*Учитись важко, а учити ще важче.
Але не мусиш зупинятись ти.
Як дітям віддаси усе найкраще,
То й сам сягнеш нової висоти.*

М. Сингаївський

Учитель історії комунального закладу
«Бобринецький ліцей № 2» Бобринецької
міської ради Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 38 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний університет імені Володи-
мира Винниченка, 1998.

Педагогічна ідея: «Використання ІТ на уроках історії».

Використання освітніх технологій. Під час підготовки учнів до ЗНО Тамара Дмитрівна використовує наступні інноваційні технології: критичне мислення (учні висловлюють власну думку та відстоюють її), мозковий штурм (під час перевірки засвоєного матеріалу), квест-картки (письмові та усні відповіді), робота з першоджерелами, документами, додатковою літературою, тестові завдання на встановлення відповідностей та множинного вибору.

Учитель під час дистанційного та змішаного навчання систематично проводить групові онлайн-уроки в електронній освітній системі МійКлас та Google Classroom, також ефективно використовує онлайн-сервіс для створення інтерактивних вправ LearningApps.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО/НМТ вчитель власноруч розробила авторські тести до кожної теми з історії України, а також презентації, відеоролики. Дика Т.Д. використовує тести попередніх років, підручники:

Мартинюк О. О. Повний курс історії України в тестах. Х.: «Ранок», 2014. 464 с.;

Бойко О.Д. Історія України для 6 – 11-х класів;

Кульчицький С.В., Мицик Ю.А., Власов В.С. Історія України. Повний курс підготовки для вступу до ВНЗ: довідник для абітурієнтів та школярів. 2019;

Історія України в таблицях і схемах. Усі основні визначення, правила, формули (5 – 9 класи);

Воропаєва В., Скирда І. Історія України: збірник тестових завдань для підготовки до ДПА та ЗНО. Харків: вид-во «Весна», 2021. 184 с.

З метою розвитку індивідуальної освітньої траєкторії кожного здобувача освіти Тамара Дмитрівна проводить консультації з історії (по 2-3 учні) щодня тривалістю 30-40 хвилин.

Дика Т.Д. рекомендує старшокласникам виконувати тестові завдання з історії України, розміщені на сайті [«ЗНО-онлайн»](#).

Педагогічна та творча активність. Тамара Дмитрівна постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, за участь в обласному методичному огляді-конкурсі «Проектування ІТ-контенту сучасного уроку» нагороджена Дипломом управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації.

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Заболотній Дмитро здобув максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. Учитель Дика Т.Д. нагороджена низкою державних нагород: Почесна грамота відділу освіти Бобринецької державної адміністрації, 2009; Подяка Бобринецької районної державної адміністрації та районної ради, 2012; Подяка Бобринецької районної державної адміністрації та районної ради, 2013; Грамота відділу освіти Бобринецької районної державної адміністрації, 2016; Подяка Бобринецької міської ради, 2017; Грамота відділу освіти, молоді та спорту Бобринецької міської ради, 2017; Подяка управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2018; Подяка управління освіти, науки, молоді та спорту обласної державної адміністрації 2019; Подяка відділу освіти, молоді та спорту Бобринецької міської ради, 2020; Грамота Бобринецької міської ради, 2022.

ДОВГОПОЛОВ Василь Олександрович

Навчити дітей вчитися.

В. Сухомлинський

Учитель історії Перегонівського ліцею Перегонівської сільської ради Голованівського району Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 37 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, 1986.

Педагогічна ідея: «Формування історичного мислення й розуміння історичного процесу на конкретних

прикладів історії рідного краю».

Використання освітніх технологій. Василь Олександрович проявив себе як активний, творчий педагог. На уроках історії систематично застосовує особистісно орієнтовану технологію навчання, інформаційно-комунікаційні та проєктні технології, досконало володіє методичними прийомами, педагогічними засобами навчання. Формує на заняттях у здобувачів освіти такі компетенції: хронологічну, просторову, інформаційну, мовленнєву, логічну, аксіологічну. Активно впроваджує форми та методи освітнього процесу, що забезпечують максимальну самостійність навчання учнів, володіє інноваційними освітніми методиками й технологіями. Зокрема, методами кооперативного навчання (робота в парах, групах, наприклад «акваріум»); колективно-груповими («мікрофон», «ажурна пилка», «дерево рішень»); технологіями ситуативного моделювання (рольова гра «Громадські слухання»); технологіями опрацювання дискусійних питань («займи позицію», «дебати»).

Скарбниця креативного вчителя. Довгополов В.О. розвиває у школярів навички історичного мислення, що дає змогу здобувачам освіти не розгубитися в перенасиченому інформацією середовищі, не піддаватися маніпуляціям.

Учитель добре володіє навичками ораторського мистецтва, уміє вирішувати педагогічні проблеми, встановлювати контакт з учнями, батьками, є авторитетом для них.

Василь Олександрович проводить онлайн-уроки в синхронному та асинхронному режимах із використанням інтерактивних освітніх платформ (Google Classroom, Classtime); засобів аудіо-, відеоконференцій. Серед них:

[тести ЗНО онлайн з історії;](#)

[«На урок»;](#)

[Історія. ЗНО;](#)

[відеоуроки, тренажери для запам'ятовування дат з історії України.](#)

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Афонова Алла здобула 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. За досягнуті успіхи у справі навчання та виховання школярів, вагомий внесок у розвиток освітньої галузі Довгополов В.О. нагороджений Грамотою Міністерства освіти й науки України, 2015.

ЖУРАВЛЬОВА **Світлана Віталіївна**

Навчати – значить подвійно вчитись

Учитель історії комунального закладу «Гімназія «Інтелект» Кропивницької міської ради».

Педагогічний стаж: 26 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 1998.

Педагогічна ідея: «Формування громадянської компетентності учнів на уроках історії та правознавства».

Використання освітніх

технологій. З метою досягнення поставлених завдань учитель історії Журавльова С.В. активно застосовує різноманітні форми роботи на уроках, зокрема: колективні, групові, парні, індивідуальні. У роботі з учнями Світлана Віталіївна застосовує проєктні та інтерактивні технології навчання. Під час проведення уроків історії використовує широке коло цифрових інструментів для здійснення контролю та перевірки знань у вигляді тестів, зокрема форми Google, Classtime.

Під час проведення дистанційного та змішаного навчання учитель проводить групові онлайн-уроки в електронній освітній системі МійКлас та Google Classroom, також використовує онлайн-сервіс для створення інтерактивних вправ LearningApps.

Спільна навчальна діяльність є чудовою стратегією для вирішення проблемних завдань на уроках історії. Учні збираються разом, щоб вирішити їх. Вони придумують, проводять мозковий штурм, висувають ідеї, відхиляють/приймають їх.

Скарбниця креативного вчителя. З метою якісної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Світлана Віталіївна рекомендує старшокласникам опрацьовувати описані нижче інтернет-ресурси:

[Історія України. Повний курс підготовки до ЗНО – Prometheus](#), [тести ЗНО онлайн з предмета історія України за темами](#), спецпроєкт EdEra та Освіторії [«Історія України в історіях Повний курс з історії України для підготовки до ЗНО»](#), [Освітній портал «Академія»](#).

Як правило, педагог систематично використовує такі навчально-методичні посібники та довідники для підготовки учнів до ЗНО:

Власов В.С., Кульчицький С.В. Історія України: підручники для закладів загальної середньої освіти.

Історія України. Довідник + тести.

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Гончаров Артем здобув максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України». У 2013 році – Дубровський Владислав за результатами ЗНО з блоку «Історія України».

КІЗЮН Валерій Карпович

Навчаючи інших – навчаюся сам

Учитель історії комунального закладу «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького», кандидат історичних наук.

Педагогічний стаж: 37 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інституті ім. О.С. Пушкіна, 1985.

Педагогічна ідея: «Розвиток критичного мислення учнів на уроці історії».

Використання освітніх технологій. Під час проведення уроків історії Валерій Карпович ефективно застосовує проблемно-пошуковий метод навчання. Зокрема, вчитель створює проблемну ситуацію (ставить питання, пропонує задачу, експериментальне завдання), організує колективне обговорення можливих підходів до вирішення проблемної ситуації, підтверджує правильність висновків.

Проблемно-пошукові методи в дистанційному навчанні Кізюн В.К. використовує переважно з метою розвитку навичок творчої навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти, вони сприяють більш осмисленому й самостійному оволодінню знаннями.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО та НМТ з історії України Валерій Карпович використовує, зазвичай, тести попередніх років, а також:

тестові завдання сайту [«ЗНО. Освіта. UA»](http://zno.osvita.ua);

[Історія ЗНО](#);

[Тренувальні тести з історії України](#).

Кізюн В.К. постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, є автором низки фахових публікацій:

Видавнича справа в Україні в 20-х роках ХХ століття. Монографія. Кіровоград: Авангард, 2017. 184 с.

Документи і матеріали з історії України XVII – першої половини XVIII століття. Кіровоград: Авангард, 2017. 146 с.

Кізюн В.К. Партійно-державна монополізація видавничої справи України в 20-ті роки ХХ ст. Наукові записки ЦДПУ. Серія: Історичні науки = Academic notes. Series: Historical Sciences / МОН України, Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка; зб. ст., присвячений пам'яті дослідниці вітчизняних

старожитностей Нінелі Михайлівни Бокій (1937-2008). відпов. ред. І.А. Козир. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2018. Вип. 23: С. 138-146.

Персоналії в курсі історії України. Кіровоград, 2014. 114 с.

Тестові завдання з історії України XVII ст.: збірник тестових завдань для абітурієнтів історичного факультету на 2004 рік. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, С. 10-20.

Педагогічна та творча активність. Учитель постійно удосконалює фахову компетентність та педагогічну майстерність. Зокрема, Кіжун В.К. брав участь у складі журі III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з історії та турніру юних істориків, 2016-2018.

200 балів. Результатом плідної роботи Кіжуна В.К. є учень 11 класу Луценко Данило, який у 2022 році одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

КОВАЛЕНКО
Оксана Юрїївна

Навчаючись – навчаю.

Сенека

Учитель історії комунального закладу «Новоархангельський ліцей «Лідер» Новоархангельської селищної ради Голованівського району Кіровоградської області, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 23 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 1999.

Педагогічна ідея: «Формування медіакомпетентності учнів у процесі викладання суспільствознавчих дисциплін».

Використання освітніх технологій. Оксана Юрїївна має високий рівень науково-теоретичної та науково-методичної підготовки. Володіє ґрунтовною професійною майстерністю, педагогічною культурою, високим інтелектуальним розвитком. Висвітлює власні методичні напрацювання: дієву методику формування громадянських компетентностей учнів шляхом пошуку та впровадження оптимальних сучасних освітніх технологій, методів і засобів навчання на уроках історії. Розвиває критичне мислення дитини, уміння аналізувати та відбирати важливу інформацію, структурувати, узагальнювати, використовувати й осмислено створювати власні медіа-тексти, формувати медіа-культуру здобувачів освіти.

Коваленко О.Ю. застосовує у роботі авторські тести (система Test-W2); завдання ЗНО за минулі роки, які розміщені на сайті [«ЗНО-Освіта.ua»](http://3НО-Освіта.ua). За допомогою сервісу можна поетапно виконувати завдання за розділами чинної програми зовнішнього незалежного оцінювання з історії України. Обравши певну тему, здобувачі освіти зможуть перевірити свої знання, уміння й практичні навички з усіх змістових блоків. Опрацювання розділів допоможе швидко дізнатися, які з-посеред них засвоєні гірше, щоб приділити їм особливу увагу впродовж підготовки до тестування. Новий сервіс дозволяє дізнатися свій рівень підготовки, тренуватися у виконанні завдань, звіряти свої відповіді з правильними й читати коментарі до найважчих завдань. [Завдання за темами з історії України](#).

Скарбниця креативного вчителя. Педагог враховує нові виклики сьогодення, розробляє й удосконалює інструментарій дистанційного навчання:

створено [ментальну карту «Підготовка до ЗНО з історії України»](#), проведено майстер-клас [«Використання ментальних карт на уроках інтегрованого курсу «Історія: Україна і світ» 10 клас](#). Віртуальні дошки дозволяють зібрати в одному місці різноманітні ресурси до уроку та надати можливість учням залишати свої відповіді, покликання на виконані завдання.

Оксана Юріївна створила [блог учителя «Історія в школі»](#), на якому розміщено багато корисних матеріалів. Зокрема, матеріали для учнів у вигляді ментальної карти [«Підготовка до ЗНО – 2020. Історія України»](#), [відеоуроки з історії](#), [ЗНО з історії України 2021 року](#) тощо.

Педагогічна та творча активність. Як член обласної творчої групи вчителів історії та суспільствознавчих дисциплін з проблеми «Формування предметних компетентностей учнів під час реалізації вимог Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти освітньої галузі «Суспільствознавство» у 2018/2019 навчальному році вчителька розробила матеріали щодо реалізації проблеми формування громадянських компетентностей, що ввійшли до видання [«Формування громадянської компетентності засобами сучасного змісту шкільної суспільствознавчої освіти \(з досвіду роботи вчителів історії, правознавства та громадянської освіти Кіровоградщини\)»](#). Кропивницький: КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського», 2019.

У 2019 році вивчався досвід педагога щодо науково-методичної проблеми [«Формування громадянської компетентності учнів засобами сучасного змісту шкільної історичної освіти»](#), це стало основою методичної розробки, яка апробована на базі Новоархангельського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I-III ступенів – гімназія». Ця робота спрямована на вирішення питань щодо забезпечення розвитку громадянської компетентності, громадянських цінностей і орієнтирів особистості, а також формування відповідних знань, умінь, навичок та ставлення, які є умовою ефективної та відповідальної участі громадян у політичному житті суспільства.

Також досвід роботи Коваленко О.Ю. презентовано [на віртуальній дошці Padlet «Навчаючись – навчаюсь»](#).

Оксана Юріївна є активним учасником обласних методичних заходів КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського». Зокрема, брала участь у методичному серфінгу для учителів історії, правознавства та громадянської освіти з теми «Компетентнісний потенціал громадянської та історичної освітньої галузі в НУШ». Учитель поділилася своїм досвідом роботи на уроках історії з учнями 5 класів у таких сферах: реалізація учнівських міні-проектів, використання методу «усної історії», робота з візуальними джерелами, 2023.

200 балів. Результатом плідної роботи Коваленко О.Ю. є учениця 11 класу Тельна Анна, яка у 2022 році одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. Коваленко О.Ю. за сумлінну та бездоганну працю, досягнуті успіхи в справі навчання і виховання підростаючого покоління відзначено Подякою Міністерства освіти і науки України, 2018.

**КОВАЛЕНКО
Юлія Борисівна**

*Той, хто мало знає, і навчити
зможє мало*

Учитель історії мультипрофільного ліцею
Олександрійської міської ради
Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 41 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої
категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна,
1982.

Педагогічна ідея: «Формування історичного

уявлення особистості для підвищення якості та мотивації навчальної діяльності
учнів».

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів
до ЗНО та НМТ з історії України з 7-х класів Коваленко Ю.Б. використовує
друковані робочі зошити для контрольних робіт під загальною редакцією
Власова В.С., які включають тестові завдання до кожного параграфа підручника.
Школярі 8-х класів також працюють із друкованими робочими зошитами для
контрольних та практичних робіт цього ж автора у форматі тестових завдань.
Учитель вибудовує індивідуальний освітній маршрут кожного учня.

Юлія Борисівна рекомендує учителям історії опрацьовувати такі навчальні
матеріали:

Воропаєва В.В., Татаринов М.В. Всесвітня історія. 10 клас. Готові
дидактичні набори до уроків. Харків: вид. група «Основа», 2007. 176 с.;

Єрмоленко А.О., Мокрогуз О.П. Усі уроки до курсу «Історія України».
11 клас. Стандартний та академічний рівні. Харків: Вид. група «Основа», 2011.
320 с.;

Гриценко А.П. Уроки до курсу історії: сучасні інноваційні технології,
новітні форми і методи роботи;

Майстер-класи з історії України / під ред. Гісем О.В.;

Гісем О.В., Мартинюк О.О. Історія України: методичні та дидактичні
матеріали до уроків (профільний рівень).

З метою ефективної підготовки учнів до НМТ – 2022 у травні-червні
адміністрацією закладу був складений графік консультацій для учнів 11-х класів.
Коваленко Ю.Б. проводила парами (по 2 год) заняття з історії України, що
включали в себе лекційні та практичні заняття.

З метою обміну досвідом для реалізації вимог Державного стандарту
базової і повної загальної середньої освіти освітньої галузі

«Суспільствознавство» Юлія Борисівна постійно бере активну участь у засіданні міської спільноти вчителів суспільствознавства.

200 балів. Результатом плідної роботи Коваленко Ю.Б. є учень 11 класу Ярошенко Дмитро, який у 2022 році одержав 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну творчу працю, плідну педагогічну діяльність, упровадження сучасних методів навчання і виховання підростаючого покоління Коваленко Юлія Борисівна нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, 2008.

За сумлінну та бездоганну працю, плідну педагогічну діяльність, високі досягнення у навчанні і вихованні учнівської молоді учитель історії Коваленко Ю.Б. нагороджена Подякою управління освіти, молоді та спорту Олександрійської міської ради, 2019.

КОЛЕСНІКОВА
Людмила Іванівна

*Щоб дати учням іскорку знань,
вчителеві треба ввібрати ціле
море світла*

Заступник завідувача, учитель історії
Злинської філії комунального закладу
«Злинський ліцей» Злинської сільської
ради.

Педагогічний стаж: 26 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
першої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний інститут ім. В.К. Винни-
ченка, 1996.

Педагогічна ідея: «Розвиток критичного

мислення учнів».

Використання освітніх технологій. Людмила Іванівна має ґрунтовну методичну підготовку, глибокі знання з предметів, які викладає. Її уроки відзначаються науковістю, різноманітністю дібраних форм та методів навчання. Учитель вдало поєднує традиційні підходи до організації навчальної діяльності з новітніми технологіями навчання; залучає здобувачів освіти до інформальної освіти через впровадження проєктних технологій, участі в пошуковій роботі; доцільно застосовує фронтальні, індивідуальні та групові форми роботи.

У сучасних умовах педагог ефективно використовує цифрові інструменти для дистанційного чи змішаного навчання. Під час створення інтерактивних ігор використовує онлайн-сервіс LearningApps. З метою розробки якісних тестів – Classtime.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до ЗНО та НМТ з історії України Колеснікова Л.І. використовує такі блоги, сайти та інші ресурси:

[Блог Відіборенко І.В.;](#)

[«ЗНО. Освіта. UA»;](#)

[Тренувальне онлайнове тестування;](#)

Спецпроєкт EDERA та Освіторії [«Історія України в історіях»;](#)

[Історія ЗНО;](#)

[Тренувальні тести з історії України;](#)

[Одеський РЦОЯО;](#)

Скирда І., Земерова Т. [Історія України в таблицях і схемах. Рятівник 7-9 класи.](#)

У творчому доробку вчителя є історичні диктанти за діючими підручниками, розробки тестів за темами у програмі My Test Editor та на платформі «На урок».

Людмила Іванівна проводить позакласну роботу з предмета. Педагог виховує у школярів почуття національної гідності та самосвідомості.

Учитель підготувала призерів турніру юних істориків Кіровоградської області, III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з історії, районних історико-краєзнавчих конференцій: VII районної історико-краєзнавчої конференції «Герої, що живуть поруч»; VIII краєзнавчої конференції «Українська революція: 100 років надії та боротьби» та ін.

200 балів. Щороку здобувачі освіти Колеснікової Л.І. складають ЗНО з історії України на високому рівні. У 2022 році випускник 11 класу Попов Микола одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. Користується авторитетом у дітей, колег та батьків. Вимоглива, принципова та об'єктивна. За високий професіоналізм, сумлінну творчу працю Колеснікову Л.І. нагороджено Почесною грамотою Маловисківської районної ради, 2018.

КОЛІСНИК Юрій Володимирович

Docendo discimus.

Сенека

Учитель історії та правознавства гімназії «Сузір'я – 19» Олександрійської міської ради Кіровоградської області, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 27 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В.К. Винниченка, 1996.

Педагогічна ідея: «Проектна діяльність на уроках історії, правознавства в ході

краєзнавчих досліджень та інтелектуальних ігор...».

Використання освітніх технологій. Колісник Ю.В. – учитель, який володіє інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно їх застосовує та поширює на уроках історії та правознавства. У ході проведення уроків історії та підготовки учнів до ЗНО/НМТ педагог використовує лекційно-семінарські заняття, уроки-презентації, проектну діяльність, модель навчання «перевернутий клас», уроки з елементами проблемного навчання; вебсервіс Google Classroom, сервіс відеотелефонного зв'язку Google Meet, тести ЗНО, розвиває у здобувачів освіти на уроках історії критичне мислення.

Скарбниця креативного вчителя. У ході роботи Колісник Ю.В. ефективно використовує досвід роботи учителя історії та правознавства ліцею інформаційний технологій Олександрійської міської ради Філіп Ірини Вікторівни.

З метою цілеспрямованої підготовки учнів до ЗНО та НМТ учитель рекомендує їм опрацювати такі навчальні та тестові матеріали:

[ЗНО – онлайн. Завдання за темами з історії України;](#)

[тести минулих років УЦОЯО;](#)

тести та контрольні роботи власної розробки.

Юрій Володимирович розробив та систематично наповнює актуальним контентом персональний сайт [«Учителя історії Юрія Колісника»](#). На ньому презентовано велику кількість власних розробок уроків з історії та правознавства за класами, цікавих історичних матеріалів тощо.

Педагогічна та творча активність. Професіоналізм учителя та систематична праця дають високий результат. Колісник Ю.В. – неодноразовий лауреат обласної премії Кіровоградської обласної державної адміністрації як учитель, який підготував переможців IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства, 2018, 2019.

Статті Юрія Володимировича з краєзнавчої тематики надруковані в обласних виданнях «Народне слово», «Кіровоградська правда», науково-практичному освітньо-популярному журналі «Педагогічна думка» (м. Олександрія).

200 балів. Юрій Володимирович багато уваги приділяє підготовці учнів до складання ЗНО/НМТ з історії України, й результатом його цілеспрямованої роботи є учениця 11 класу Піхур Софія, яка у 2022 році одержала 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України». Також максимальну кількість балів за результатами ЗНО з історії України здобула Климук Ірина у 2020 році.

Нагороди, відзнаки. За сумлінну та бездоганну працю, досягнуті успіхи у справі навчання та виховання підростаючого покоління, високу результативність у роботі, якісну підготовку учнів до Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства Юрій Володимирович має низку відомчих заохочувальних відзнак, зокрема: Почесну грамоту Міністерства освіти і науки України, 2004; Подяку Міністерства освіти і науки України, 2016; Грамоту Міністерства освіти і науки України, 2019 та ін.

КОПАНЬ

Тетяна Костянтинівна

Справжній педагог повинен любити те, чому навчає і любити тих, кого навчає

Учитель історії Петрівського ліцею Петрівської селищної ради Олександрійського району Кіровоградської області, старший учитель, відмінник освіти України.

Педагогічний стаж: 36 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Дніпропетровський державний університет, 1986.

Педагогічна ідея: «Інтелектуальне і

духовне становлення особистості учня на основі гуманізації освітнього процесу та використання сучасних технологій навчання».

Використання освітніх технологій. Уроки, які проводить Тетяна Костянтинівна, – це цілеспрямована робота з чітким урахуванням мети, науковою організацією праці, вмінням добирати найбільш ефективні види роботи, зробити для учнів складний матеріал доступним і цікавим. Надбанням учителя стало ефективне використання технологій інтерактивного навчання та технологій наскрізного навчання.

Сучасний світ поставив перед освітянами цілий ряд викликів, серед яких військова агресія російської федерації проти України, пандемія COVID-19. Для забезпечення освіти учнів в умовах воєнного стану та карантину Тетяна Костянтинівна під час дистанційного навчання ефективно використовує сучасні засоби комунікації та навчальної взаємодії: веб-сервіс Google Classroom, додаток-месенджер Viber, сервіс для організації онлайн-конференцій та відеозв'язку Zoom, онлайн-тести на освітньому ІТ-проєкті «Всеосвіта», [конструктор інтерактивних завдань](#), [генератор ребусів](#) і таке інше.

Учитель на своїх уроках ефективно використовує міжпредметні зв'язки, вчить учнів працювати з додатковою літературою, застосовує диференційовані, випереджальні завдання, особливу увагу приділяє технології педагогічного супроводу обдарованих учнів.

Педагог формує в учнів творче мислення, здатність до критичного ситуаційного аналізу, вміння робити власні висновки на основі вивчення історичних джерел, навчає вмінню виділяти головну думку, складати плани, тези, конспекти, характеристики історичних діячів.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО та НМТ з історії України учитель вибудовує індивідуальний освітній маршрут кожного учня, проводить різнопланові консультації, тренувальні

заняття, активно використовує тестові завдання: [тести ЗНО онлайн з історії України](#), матеріали спецпроєкту EdEra та Освіторії [«Історія України в історіях Повний курс з історії України для підготовки до ЗНО»](#).

Тетяна Костянтинівна постійно працює над підвищенням фахової та педагогічної майстерності. На спеціалізованому ресурсі для вчителів, «Методичному порталі», представлена розробка уроку історії [«Китай»](#).

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Піскун Олександра здобула максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, сумлінну творчу працю Копань Т.К. нагороджено нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України».

КОТОВ
Ігор Васильович

*Тобі, Україно моя, і перший мій
подих, і подих останній тобі.*

Василь Еллан-Блакитний

Учитель історії комунального закладу
«Ліцей «Центральний» Кропивницької
міської ради», учитель-методист.

Педагогічний стаж: 25 років.

*Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.*

*Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний університет імені Володи-
мира Винниченка, 1997.*

*Педагогічна ідея: «Формування
ключових компетентностей сучасного*

учня на уроках історії».

Використання освітніх технологій. Ігор Васильович у своїй роботі надавав перевагу активним методам навчання, а саме: проводив дискусії з учнями, пропонував різні форми самостійної та творчої роботи, інтерактивні вправи LearningApps, Padlet, Classtime. З метою досягнення поставлених завдань активно застосовував різні форми роботи на уроці, зокрема, індивідуальну, групову, роботу в парах. Постійно використовував технології педагогічної підтримки й супроводу індивідуальної траєкторії розвитку й саморозвитку особистості та технології розвитку критичного мислення. Педагог звертав увагу учнів на карикатури, плакати, витяги з історичних документів, оскільки робота з ними дозволяє розвинути аналітичне мислення та сформувані вміння здійснювати критичний аналіз текстів та зображень.

Скарбниця креативного вчителя. Котов І.В. активно поширював власні напрацювання у професійному середовищі. Він підготував навчальний довідник-практикум «Історія України. Від найдавніших часів – до першої половини XVI ст.», 2018, практичні завдання якого викладені у вигляді тестів формату ЗНО та відповідей до них із використанням кольорових ілюстрацій, карт, таблиць.

Педагог застосовував у роботі авторські тести, завдання ЗНО минулих років, які розміщені на [сайті «ЗНО. Освіта.ua»](http://сайт.Освіта.ua). Котов І. В. розкривав перед учнями глибинний зміст вітчизняної та регіональної історії, з цією метою використовував власні посібники та деякі інтернет-ресурси, зокрема [сайт «Підру4niki»](http://сайт.Підру4niki).

Педагогічна та творча активність. Ігор Васильович постійно підвищував фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, працював експертом із

встановлення порогу «склав/ не склав» під час проведення зовнішнього незалежного оцінювання з історії України.

200 балів. Педагог багато уваги приділяв підготовці учнів до складання ЗНО з історії України, й результатом його плідної роботи є учениця 11 класу Шевченко Богдана, яка у 2022 році одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. Тактовний, доброзичливий, користувався повагою колег, учнів та їхніх батьків. Котова І.В. за високий професіоналізм, сумлінну творчу працю нагороджено Почесними грамотами управління освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації, 2009, управління освіти Кіровоградської міської ради, 2007.

Світла пам'ять прекрасній людині та вчителю!

КРИЖАНОВСЬКА Світлана Миколаївна

*Складне зробити простим, просте
зробити звичним, а звичне – приємним*

Учитель історії Новомиргородського ліцею № 2 Новомиргородської міської ради Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 30 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут імені О.С. Пушкіна, 1996.

Педагогічна ідея: «Пріоритети

інноваційного навчання для розвитку критичного мислення у сфері сприйняття інформації на уроках історії».

Використання освітніх технологій. Для того щоб учні мали найкращі результати ЗНО/НМТ, Світлана Миколаївна керується принципом: «Ефективність навчання у великій мірі залежить від довіри між вчителем та учнями, яка приводить до тісної співпраці і якісних результатів».

У навчальній діяльності застосовує три рівні активності: відтворення, інтерпретація, творчість. На різних етапах уроку, використовуючи активні методи, ставить завдання: не тільки дати учням знання, а й забезпечити формування й розвиток пізнавальних інтересів та здібностей, творчого мислення, умінь і навичок самостійної розумової праці, шляхом проєктної, творчо-пошукової, дослідницької діяльності. Навчальні заняття вчителя цікаві та насичені мультимедійними програмами: багатофункціональними інтерактивними картами, електронним історичним атласом, комп'ютерними презентаціями з аудіо та відео файлами, історичними іграми, історичним кінозалом.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО та НМТ з історії України учитель проводить різнопланові консультації, тренувальні заняття, активно використовує тестові завдання:

сайту [«ЗНО. Освіта. UA»](http://zno.osvita.ua);

[Тренувальні тести з історії України](#).

матеріали спецпроєкту EdEra та Освіторії.

Педагогічна та творча активність. Крижановська С.М. постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. У 2018 році долучилася до проєкту «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» й почала впроваджувати в освітню діяльність вправи з медіаграмотності.

200 балів. Результатом роботи Світлани Миколаївни є досягнення її учнів 11 класу Кивгили Юлії та Конопата Сергія, які у 2022 році одержали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. За значний особистий внесок у справу навчання та виховання молодого покоління нагороджена Подякою управління освіти науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2019.

КУДИНОВА
Вікторія Миколаївна

Вперед! Мрія – всьому початок!!!

Учитель історії комунального закладу «Ліцей № 3 «Лінгвіст» Світловодської міської ради», учитель-методист.

Педагогічний стаж: 34 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О. С. Пушкіна, 1988.

Педагогічна ідея: «Розвиток креативного мислення учнів в умовах реалізації компетентнісного підходу на уроках історії».

Скарбниця креативного вчителя. Вікторія Миколаївна проводить навчання через практичне застосування історичної інформації, її усвідомлення, розуміння. Формує вміння використовувати її для розв'язання історичних завдань. Застосовує дослідницькі методи та проектну діяльність учнів.

У питаннях підготовки учнів до ЗНО/НМТ, учитель переконана, що роботу потрібно розпочинати з 5 класу відповідно до вікових можливостей дітей. Тоді в 11 класі навчання стане логічним завершенням процесу, повторенням та узагальненням вивченого. Вікторія Миколаївна пропонує поділ навчального матеріалу на три категорії та опрацювання паралельно: вивчення історичних подій; робота з візуальними джерелами: портрети та пам'ятки, карикатури та фотографії; історична карта. При такому підході послідовне вивчення історичних подій поєднується з превентивним навчанням.

Крім створених власних історичних вправ та практичних завдань, учитель використовує можливості для цифрової трансформації процесу навчання. Зокрема:

Інформаційні канали YouTube:

Tais@tais786; EdEra@EdEraEducation; Уроки історії Пітона Каа @Python_Kaa; Пізнаємо історію!@user-iv2sl7cj6e;

Сайти для практичної роботи:

[«History – Твоя електронна бібліотека»;](#)

[«ЗНО.Освіта.UA»;](#)

[«Україна: Регіони»;](#)

[«Світ: Чудеса та Визначні Пам'ятки – Вікторини – Карти»;](#)

[конструктор тестів «Online Test Pad»;](#)

[Тренувальні тести з історії України.](#)

Вікторія Миколаївна постійно працює над розвитком індивідуальної освітньої траєкторії, крім історичних фахових курсів та вебінарів, поглиблює

знання з психології, вивчає методи психологічного впливу на аудиторію, можливості підвищення мотивації учнів.

Створений педагогом [власний сайт](#), який Вікторія Миколаївна постійно наповнює актуальним контентом.

Педагогічна та творча активність. Досвід роботи вчителя з проблеми «Розвиток креативного мислення учнів в умовах реалізації компетентнісного підходу на уроках історії» вивчено та схвалено на засіданні ММО учителів історії м. Світловодська у 2020 році, а також представлено на [блозі «Кудінова Вікторія Миколаївна – вчитель, методист»](#), 2020.

Власний педагогічний досвід, методичні та дидактичні надбання Вікторія Миколаївна розповсюджує серед колег та громадськості. Для цього ефективно використовує засідання ММО, сторінку та [групу у Facebook: «Суспільствознавчі дисципліни в закладах освіти м. Світловодська»](#).

200 балів. Такий збалансований підхід дав свій результат, учень 11 класу Пишний Олександр у 2022 році одержав максимальну кількість балів за наслідками національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. Вольова та цілеспрямована, толерантна та принципова, користується авторитетом серед колег, учнів, випускників, батьків. За результативність у роботі, творчий підхід до організації освітнього процесу, підтримку обдарованих дітей та розвиток їх творчого потенціалу Кудінова В.М. була нагороджена Подякою управління освіти і науки обласної державної адміністрації та обласного управління юстиції, 2006; Почесною грамотою управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2006; Грамотою виконавчого комітету Світловодської міської ради (2008, 2009, 2020 роки); Грамотою управління освіти Світловодської міської ради (2007, 2008, 2015 роки).

МІЛЮТІН **Сергій Юрійович**

Освіта – запорука успіху

Учитель історії комунального закладу «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького».

Педагогічний стаж: 8 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2013.

Педагогічна ідея: «Вивчення тоталітарних та авторитарних режимів на уроках історії».

Використання освітніх технологій.

Мілютін С.Ю. ефективно застосовує такі активні методи роботи: дискусії на проблемні питання, мозковий штурм, дискусійні турніри. Наприклад, учні діляться на групи й намагаються довести або спростувати певну тезу. Зокрема, «План Шліффена міг привести німців до перемоги»; антитеза: «План Шліффена був приречений на провал».

Сергій Юрійович використовує технології педагогічної підтримки й супроводу індивідуальної траєкторії розвитку й саморозвитку особистості.

Учитель онлайн-уроки проводить у синхронному та асинхронному режимах із використанням інтерактивних освітніх платформ, зокрема Zoom, Google Meet.

Скарбниця креативного вчителя. З метою якісної підготовки здобувачів освіти до ЗНО/НМТ учні 10-11-х класів створюють графічні повідомлення (меми), які дозволяють коротко передати зміст та символізм події. Також учитель систематично застосовує прийом роботи з першоджерелами. Сергій Юрійович постійно працює з ними на базі Державного архіву Кіровоградської області, потім виготовляє фотокопії архівних документів за період 1917-1953 рр. у паперовому та електронному форматах і разом зі здобувачами освіти на уроках історії їх аналізує.

Головне в підготовці здобувачів освіти до ЗНО/НМТ, на думку вчителя, є доступність, мотивація учня, концентрація на результаті.

З метою ефективної допомоги вчителю та учням організувати системну підготовку до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультипредметного тесту з історії України Сергій Юрійович радить опрацювати підручник Кульчицького С.В., Власова В.С. «Історія України» для 10, 11 класів.

Інтернет-ресурси, які, на думку педагога, варто використовувати під час підготовки до НМТ:

[тести ЗНО онлайн з історії](#);

[Історія. ЗНО](#);

[відеоуроки, тренажери для запам'ятовування дат з історії України](#).

Педагогічна та творча активність. Мілютін С.Ю. створив авторську розробку програми гуртка для учнів 10-11 класів «Актуальні проблеми історії», 2015.

Сергій Юрійович є модератором спільнот у мережі «Фейсбук»: [Великий терор 1937-1938 рр. \(Центральний регіон\)](#); [Голодомор 1932-1933 рр. \(Центральний регіон\)](#), на яких розміщений актуальний контент для здобувачів освіти, вчителів історії та зацікавлених цими темами осіб.

200 балів. У 2022 році троє випускників Сергія Юрійовича одержали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України» – Єгор Гаділов, Андрій Ганенко, Валерія Ключаченко.

НЕПОМ'ЯЩА Тетяна Михайлівна

*Навчаючи – вчуся.
Сенека*

Учитель історії Голованівського ліцею ім. Т.Г. Шевченка Голованівської селищної ради, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 38 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О. С. Пушкіна, 1992.

Педагогічна ідея: «Практичні заняття як важливий чинник формування історичної компетентності та основних цінностей

громадянського суспільства».

Використання освітніх технологій. Тетяна Михайлівна організовує та проводить уроки на творчому співробітництві учня та вчителя, на розвитку у школярів аналітичного підходу до будь-якого історичного матеріалу. Учитель формулює проблему – і відбувається пошук шляху її вирішення. Серед важливих методів, які розвивають критичне мислення здобувачів освіти, педагог використовує на своїх уроках проблемні задачі з історії. Їх розв'язання стимулює учнів мислити і приймати оптимальні рішення. Застосування таких задач можливе на всіх етапах уроку. Також Тетяна Михайлівна використовує на заняттях метод ретроальтернативістики – побудова можливих альтернативних сценаріїв розвитку реальних подій у минулому, та метод передбачення – прогнозування наслідку певної історичної події.

Серед основних прийомів роботи учитель ефективно запроваджує складання таблиць за допомогою інтерактивної вправи у додатку LearningApps (сильні та слабкі сторони історичного діяча тощо), діаграми Вена (визначення спільного та відмінного певного історичного явища чи події).

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки до ЗНО та НМТ і формування успішної, цілеспрямованої, самостійної, мобільної особистості Непом'яща Т.М. рекомендує учням опрацьовувати такі навчальні матеріали:

Кульчицький С.В., Власов В.С., Панарін О.Є. Історія України: довідник для абітурієнтів та учнів загальноосвітніх навчальних закладів, 2020;

Гобіна С.Л., Сідорчук В.П. Історія України. Тренувальні вправи для ЗНО, 2010;

Мартинюк О.О. Повний курс історії України в тестах, 2020;

Ільїна О.А. Історія України. Пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва. Додаток до програми ЗНО: навчальний посібник, 2013;

Сертифікаційні роботи з історії України 2009-2021 рр;

[Тренажер тестів](#) (сайт Львівського ЦОЯО), онлайн-тести (сайт [«Osvita.ua»](#)), матеріали освітнього проєкту «На урок».

Розробки уроків Тетяни Михайлівни з тем «Провідні держави світу в 20-30-х роках ХХ століття» надруковані в газеті «Історія України» (видавництво «Шкільний світ», 2016); «Західноукраїнська Народна Республіка» – в журналі «Відкритий урок: розробки технології досвіду», 2014.

Педагогічна та творча активність. Непом'яща Т.М. постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, брала участь в обласному конкурсі «Ярмарок педагогічних ідей» і здобула III місце, 2014.

Тетяна Михайлівна є автором навчально-методичного посібника та статті:

«Застосування методики розвитку критичного мислення учнів на уроках історії». Стаття у науково-методичному журналі «Педагогічний вісник» комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2015;

«Методика критичного мислення в процесі навчання всесвітньої історії в 10 класі: методичний посібник (з досвіду роботи вчителів історії та правознавства Кіровоградщини)», 2014.

Завідувачем науково-методичної лабораторії суспільствознавчих дисциплін КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського» Кравченко Ю.В. у 2014 році вивчено досвід роботи Непом'ящої Т.М. з проблеми «Застосування методики критичного мислення учнів на уроках історії».

200 балів. У 2022 році двоє випускників Тетяни Михайлівни одержали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України» – Загородня Дарина, Гордійчук Ірина.

Нагороди, відзнаки. За високу результативність у роботі, значний особистий внесок у справу навчання і виховання молодого покоління, якісну підготовку учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Тетяна Михайлівна має низку державних нагород, зокрема: Грамоту відділу освіти молоді та спорту Голованівської районної державної адміністрації; Грамоту Голованівської селищної ради; Почесну грамоту департаменту освіти і науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації.

НІКІТІНА
Інна Олександрівна

Учителя не випадково називають високим іменем народним. Його мудрість творить ту складну річ, яку прийнято називати наступністю поколінь.

В.О. Сухомлинський

Учитель історії, громадянської освіти комунального закладу «Ліцей «Вікторія-П» Кропивницької міської ради, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 31 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний

педагогічний інститут ім. О. С. Пушкіна, 1991.

Педагогічна ідея: «Практичні аспекти використання онлайн-ресурсів на уроках суспільствознавчих дисциплін».

Скарбниця креативного вчителя. Підготовка учнів до НМТ триває протягом усього освітнього процесу. Перше, з чого Інна Олександрівна розпочинає, – це ознайомлення з програмою ЗНО. На початку навчального року педагог оцінює рівень знань здобувачів освіти за допомогою тестів минулих років або пробного ЗНО, потім розподіляє навантаження. Власна професійна діяльність педагога з цього питання переконливо засвідчує, що протягом навчального року слід постійно готувати учнів до особливої форми контролю, якою є тестування. Як продуктивний прийом Нікітіна І.О. відпрацьовує у здобувачів освіти навички виконання тестових завдань різної форми й ступеня складності, використовуючи такі цифрові інструменти для дистанційного чи змішаного навчання: Classtime, LearningApps, форми Google. Також Інна Олександрівна використовує картки для запам'ятовування дат, завдання на мапах, аналіз історичних джерел тощо. Основні складові підготовки до ЗНО з історії України, на думку вчителя, – системність, регулярність, відповідальність.

З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО/НМТ учитель рекомендує їм опрацьовувати додаткові матеріали підручників з історії України та ефективно застосовувати інтернет-ресурси:

Кульчицький С., Мицик Ю., Власов В. «Історія України: довідник для абітурієнтів та школярів»;

сайт [«Спеціалізована школа №3 з поглибленим вивченням ІТ»](#);

сайт [«ЗНО-онлайн»](#);

сайт [«LearningApps»](#);

[тести минулих років УЦОЯО](#);

спецпроект EdEra та освіторії [«Історія України в історіях»](#).

Учителі історії повинні збалансовано поєднувати цифрові завдання, роботу з підручником та робочим зошитом.

Інна Олександрівна постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, має низку статей в обласних фахових виданнях:

Нікітіна Інна. Рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти із застосуванням технологій дистанційного навчання для вчителів історії. URL:

<https://drive.google.com/file/d/1S54ZoggJcVcOB2Zpt7RyrEspI8n4nrhI/view?usp=sharing>.

Нікітіна Інна. Критичне мислення як засіб формування та розвитку творчих здібностей на уроках історії. *Педагогічний вісник*. № 1-2 (55-56), 2021. С. 147-152. URL:

<https://drive.google.com/file/d/1GRcfIEQyB3V3m9o61WphHmFUJaBFpt55/view>.

Інна Олександрівна створила та постійно наповнює сайт цікавими матеріалами для учнів, батьків та вчителів:

<https://sites.google.com/view/portfolioin21/головна-сторінка>.

Педагогічна та творча активність. Досвід роботи Нікітіної І.О. з проблеми «Практичні аспекти використання онлайн-ресурсів на уроках суспільствознавчих дисциплін» вивчено адміністрацією закладу освіти, 2000-2021; комунальною установою «Міський центр професійного розвитку педагогічних працівників Кропивницької міської ради», 2021-2022.

Педагог є активним учасником обласних методичних заходів КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського». Зокрема, брала участь у методичному серфінгу для учителів історії, правознавства та громадянської освіти на тему «Компетентнісний потенціал громадянської та історичної освітньої галузі в НУШ» і презентувала власний досвід роботи за освітньою системою «Ліга крилатих» (15.03.2023).

200 балів. У 2022 році двоє випускників Нікітіної І.О. одержали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України» – Савенко Анастасія, Гуртовий Назарій.

Нагороди, відзнаки. За високу результативність у роботі Нікітіна І.О. нагороджена Грамотою управління освіти Кіровоградської міської ради, 2009.

ПІДДУБНА Тетяна Іванівна

Нести розумне, добре, вічне

Учитель історії гуманітарного ліцею Олександрійської міської ради Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 36 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1986.

Педагогічна ідея: «Проблемне навчання як засіб формування пізнавальної діяльності на уроках історії».

Використання освітніх технологій.

Тетяна Іванівна на уроках історії України збалансовано поєднує інтерактивні технології навчання, які забезпечують тісну взаємодію вчителя та учня. Наприклад, під час вивчення теми «Окупаційний режим та рух Опору на території України» застосовує такі методи навчання: «мікрофон», «ланцюжок». Педагог надає можливість кожному здобувачеві освіти взяти участь у складанні блок-схеми, де відображаються причини руху Опору, його форми та течії.

На різних етапах проведення уроків історії Тетяна Іванівна використовує метод «мозкового штурму». Він допомагає вирішити творче завдання, запропоноване вчителем. Урок будується як аналіз напрацьованих гіпотез в історичному контексті.

Розв'язання проблемних питань, як правило, педагог здійснює за загальною схемою: створення проблеми, досягнення кінцевого результату (теми: «Суцільна колективізація», «Децентралізація управління економікою» тощо).

Під час дистанційного навчання в закладі освіти учитель вміло поєднує синхронний та асинхронний режими. На уроках історії Тетяна Іванівна ефективно використовує комп'ютерні й телекомунікаційні технології, зокрема, вебсервіс Google Classroom, додаток-месенджер Viber, сервіс для організації онлайн-конференцій та відеозв'язку Zoom.

Піддубна Т.І. збалансовано поєднує фронтальні технології, технології навчання в дискусії, розв'язання проблемних питань. Усе це стимулює учнів до активної творчої співпраці учителя та учня, формує вміння аргументовано відстоювати свою позицію, аналізувати, робити самостійні логічні висновки, оптимально поєднує вибір репродуктивних і проблемно-пошукових, словесних та практичних методів навчання.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультипредметного тесту на уроках історії школярі виконують [тестові завдання в режимі ЗНО](#). Також

Тетяна Іванівна використовує різноманітні фахові журнали, посібники, довідники:

Венцева Н.О., Федчиняк А.О. Історія України. Тренувальні тести. 7-11 класи;

науково-методичний журнал «Історія та правознавство»;

Щедріна І.Е. Історія України в схемах та таблицях. 10-11 клас;

Бушtruk О.В. Історія України: 50 тижнів до ЗНО. Посібник для ґрунтовної підготовки учнів 10-х класів до ЗНО;

Історія України в таблицях і схемах;

Практичний довідник. Історія України. За програмою основної і старшої школи + Профільний рівень.

Педагогічна та творча активність. Досвід Піддубної Т.І. з теми «Проблемне навчання як засіб формування пізнавальної діяльності на уроках історії» вивчено адміністрацією закладу освіти, міським методичним кабінетом у 2019 році.

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Карандашов Артем одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. Піддубну Т.І. за сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління нагороджено Грамотою управління освіти Олександрійської міської ради, 2015.

ПОЛІЩУК Віктор Васильович

*У всьому починати з себе, бути
взірцем та любити вихованців*

Учитель історії і суспільствознавства комунального закладу «Гайворонський ліцей №2» Гайворонської міської ради Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 23 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Вінницький педагогічний інститут імені М. Островського, 1986.

Педагогічна ідея: «Формування сучасної суспільної свідомості учнів на основі систематизації та поглиблення знань з

історії».

Використання освітніх технологій. Віктор Васильович під час підготовки учнів до ЗНО/НМТ з історії України ефективно застосовує освітні технології та форми роботи, а саме: технології критичного мислення, розвивального та проблемного навчання, випереджувального навчання; онлайн-уроки, практичні заняття, навчальні тренінги, семінари-практикуми, індивідуальні та групові форми роботи; технології інтенсифікації навчання на основі опорних схем і знакових моделей, інтерактивні технології, блочно-консультативного навчання.

Скарбниця креативного вчителя. Віктор Поліщук акцентує увагу на створенні «ситуації успіху» на уроках історії. У своїй роботі активно застосовує тести минулих років, розміщені на [сайті](#) Українського центру оцінювання якості освіти, тренувальні онлайн-тести; ЗНО-онлайн з історії України; [навчальні відео «Пізнаємо історію!»](#) на [ютуб-каналі](#); спецпроекти EdEra та Освіторії [«Історія України в історіях»](#); Власов В., Кульчицький С., Панарін О. «Історія України. Комплексне видання», 2020 – 2022; «Воїни. Все про великих воїнів минулого» Джеймса Харпера; різноманітні енциклопедії.

Педагогічна та творча активність. Віктор Васильович постійно працює над підвищенням фахової та педагогічної майстерності.

Є лауреатом обласної премії 2015 року за підготовку переможця IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії.

Активно поширює власні напрацювання в професійному середовищі. Його методичні розробки [«Київська держава за наступників Ярослава Мудрого»](#), [«Роздробленість Київської держави \(Русі-України\)»](#) опубліковано на сайті vseosvita.ua.

Поліщук В.В. постійно працює над підвищенням фахової та педагогічної майстерності. Проводить відкриті уроки та майстер-класи для учителів ліцею та громади.

200 балів. У 2022 році учениця 11 класу Куркіна Дар'я одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. За сумлінну працю, заслуги в реалізації державної політики в галузі національної політики, високий професіоналізм Поліщук В.В. нагороджений Подякою Кіровоградської обласної державної адміністрації у 2015 році.

ПОСТРИГАН Віталій Вікторович

Історія вчить

Учитель історії Павлиського ліцею імені В.О. Сухомлинського Онуфріївської селищної ради Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 16 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський соціально-педагогічний університет «Педагогічна академія», 2005.

Педагогічна ідея: «Використання краєзнавчих матеріалів на уроках історії».

Використання освітніх технологій. З

метою підвищення інтересу та мотивації здобувачів освіти до навчання, прискорення запам'ятовування навчального матеріалу, індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу Віталій Вікторович на уроках історії збалансовано поєднує використання інтерактивної дошки Padlet, спільних документів Google (першоджерел, презентацій, таблиць, тощо), власні розробки для учнів.

Учитель проводить додаткові заняття та індивідуальні консультації, особливу увагу приділяє картографічному матеріалу, працює з тестовими завданнями зовнішнього незалежного оцінювання попередніх років, наполягає на системності підготовки здобувачів освіти.

Скарбниця креативного вчителя. З метою якісної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Віталій Вікторович цілеспрямовано застосовує на уроках історії навчальні посібники та рекомендує старшокласникам вказані нижче інтернет-ресурси:

Іващенко О.М., Поліщук Ю.М. Історія України в опорних таблицях. Київ: Вид-во «Генеza», 2002;

[Зовнішнє незалежне оцінювання](#) (завдання ЗНО попередніх років);

[платформа онлайн-курсів для підготовки до ЗНО;](#)

[платформа тестових завдань.](#)

Віталій Вікторович є модератором [сторінки в мережі Facebook «Історія Сухомлинського краю](#) (Онуфріївський район)».

Педагогічна та творча активність. Учитель Постриган В.В. постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, брав участь у районному етапі «Учитель року» в номінації «Історія».

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Бицюк Аліна за результатами національного мультипредметного тесту одержала максимальну кількість балів з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. Постриган В.В. за високий професіоналізм, сумлінну творчу працю нагороджений Подякою Кіровоградської обласної державної адміністрації.

СВІНЦІЦЬКА Алла Петрівна

*Вірити в талант і творчі
сили кожної дитини*

Учитель історії Побузького ліцею Побузької селищної ради Голованівського району Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 38 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1988.

Педагогічна ідея: «Шляхи формування предметних компетентностей на уроках

історії та суспільствознавчих дисциплін».

Використання освітніх технологій. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО/НМТ Алла Петрівна на уроках історії збалансовано застосовує різноманітні технології навчання: проблемне, диференційоване, інформаційні технології навчання та ігрові технології. Серед різноманітних методів навчання надає перевагу наочним, широко використовує практичні методи для закріплення та перевірки вивченого матеріалу: аналіз документів, побудова схем, читання історичних карт, опис картин. Учитель підтримує увагу школярів за допомогою прийому активізації мислення здобувачів освіти. Також Алла Петрівна систематично застосовує прийом демонстрації історичних джерел; показ відеофрагментів та кінофільмів на історичну тематику.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до НМТ Свінціцька А.П. презентує школярам на уроках історії України сайти, на яких розміщені тестові завдання:

- [«Тренувальні тести з картами для ЗНО з історії»;](#)
- [«Kosheliev. Підготовка до ЗНО»;](#)
- [«Персоналії для візуального розпізнавання».](#)

Після вивчення усього матеріалу, учитель практикує виконання здобувачами освіти тестів попередніх років. Також для підготовки старшокласників до ЗНО/НМТ використовує комплексне видання посібників із історії України В. Власова, С. Кульчицького, О. Панаріна.

Працюючи дистанційно, Алла Петрівна використовує такі онлайн-платформи: Google Classroom, Zoom та сайт «Нові Знання». Поєднує синхронний та асинхронний режими, за можливості – очну форму навчання.

Педагогічна та творча активність. Учитель постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Алла Петрівна є активним учасником обласної творчої групи вчителів історії, розробки її уроків історії були розміщені на сайті

КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського». Педагог ділиться власним досвідом роботи з колегами під час проведення районних семінарів учителів історії.

Свінціцька А.П. брала участь у Всеукраїнському конкурсі «Учитель року – 2016», посіла перше місце у районному турі. Була учасником обласного туру.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Небещук Софія за результатами національного мультипредметного тесту одержала максимальну кількість балів з блоку «Історія України».

Нагороди, відзнаки. Алла Петрівна за підготовку переможців і призерів II етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад, за плідну роботу з обдарованими учнями нагороджена Подякою відділу освіти, молоді та спорту Голованівської райдержадміністрації, 2019; за сумлінну працю, високий професіоналізм – Грамотою відділу освіти, молоді та спорту Голованівської райдержадміністрації, 2020.

ТАРАН Тетяна Олексіївна

Дитина понад усе

Учитель історії Ліцею імені Т.Г. Шевченка Олександрійської міської ради Кіровоградської області, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 43 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1986.

Педагогічна ідея: «Поєднання традиційних та інноваційних технологій навчання».

Використання освітніх технологій. Таран Т.О. організовує навчання на принципах поваги до особистості учня, врахування особливостей індивідуального розвитку, ставлення до нього як до свідомого відповідального суб'єкта навчально-виховної взаємодії, яка усвідомлює свою гідність і поважає інших людей.

Тетяна Олексіївна має ґрунтовну теоретичну й методичну підготовку, вміло використовує сучасні методи й прийоми навчання та виховання учнів. Ефективно й цілеспрямовано застосовує під час проведення уроків історії метод структурно-логічних схем К. Баханова, дискусію, практичні роботи (аналіз документів тощо).

Під час проведення уроків учитель використовує такий інструментарій: Google-документи, презентації; сервіси проведення відеоконференцій, вебінарів для відеоуроків; віртуальну дошку Padlet для доступу до матеріалів уроку та забезпечення зворотного зв'язку; Google-форми, онлайн-тести, опитування в групі для забезпечення зворотного зв'язку та проведення контролю.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультипредметного тесту на уроках історії школярі розв'язують [тести](#) у форматі ЗНО у 6-11-х класах. Також Тетяна Олексіївна використовує посібник Власова В.С. Історія України: 2000 тестів підготовки до ЗНО / за ред. В.С. Власова. К: Літера ЛТД, 2018.

На [сайті Таран Тетяни Олексіївни](#) розміщено власні розробки уроків історії України.

Педагогічна та творча активність. Учитель Таран Т.О. постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, брала участь в обласному етапі всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2000» і стала його переможцем.

Високий потенціал вчителя дає позитивний результат. Так, Тетяна Олексіївна має 12 призерів IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Турок Дарія за результатами національного мультипредметного тесту одержала максимальну кількість балів з блоку «Історія України». Також 200 балів за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з історії України 2013 року отримала Ларіна Марина; 2006 року – Падалиця Мирослава.

Нагороди, відзнаки. Таран Т.О. за високий професіоналізм, сумлінну творчу працю нагороджено Подякою Прем'єр-міністра України, 2017.

ТАРАСЕНКО
Наталія Миколаївна

Навчаючи інших, ми вчимося самі.

Сенека

Учитель історії гімназії № 9 Кіровоградської міської ради Кіровоградської області (нині – комунальний заклад «Навчально-виховне об'єднання І-ІІІ ступенів «Мрія» Кіровоградської міської ради Кіровоградської області»), старший учитель.

Педагогічний стаж: 23 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2000.

Педагогічна ідея: «Розвиток критичного мислення учнів на уроках історії».

Використання освітніх технологій. Тарасенко Н.М. – педагог, який володіє інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно їх застосовує та поширює у професійному середовищі. Наталія Миколаївна ефективно використовує технології дистанційного навчання, зокрема Google-форми, онлайн-тести, сервіс для організації онлайн-конференцій та відеозв'язку Zoom. Багато уваги приділяє формуванню в учнів умінь визначати, відбирати й використовувати в процесі пошуку інформації про минуле різні види історичних джерел, зокрема текстові, візуальні та усні, артефакти, об'єкти навколишнього історичного середовища, ІКТ, а також умінь представляти обґрунтовані та структуровані знання, власне розуміння історії з використанням відповідного понятійного апарату.

Наталія Миколаївна на уроках історії цілеспрямовано застосовує технології розвитку критичного мислення, створення мап пам'яті, логічно-структурних схем, прийомів і методів ефективного запам'ятовування навчального матеріалу, реалізацію навчання через дослідження.

Скарбниця креативного вчителя. З метою якісної підготовки учнів до ЗНО/НМТ Тарасенко Н.М. застосовує на уроках історії інтерактивні вправи, картки, роботу з історичними картами, джерелами. Старшокласники систематично виконують тестові завдання ЗНО та НМТ минулих років, тренувальні вправи, які можна переглянути за покликанням на різних онлайн-ресурсах:

[«ЗНО. Освіта.UA»;](#)
[інтерактивні вправи;](#)

підготовка до [тестів Львівського РЦОЯО](#);
[відеоуроки Всеукраїнської школи онлайн](#);
[Уроки історії пітона Каа](#);

У своїй роботі вчителька використовує завдання для дистанційної роботи, які розміщені на [власному блозі](#) та дошці Padlet:

[Історія України, 10 клас, Розділ 5. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період.](#)

[Історія України, 8 клас, Культура України наприкінці XVI – у першій половині XVII ст. Узагальнення, тематичний контроль до Розділу 1. Українські землі у складі Речі Посполитої в XVI – першій половині XVII ст.](#)

Педагогічна та творча активність. Тарасенко Н.М. є лауреатом премії Кіровоградської обласної ради як учителька, яка підготувала переможця IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії у 2015 році.

Наталія Миколаївна працює в складі журі міських олімпіад з історії та правознавства, нею розроблені цикли уроків з історії та правознавства для дистанційного навчання учнів міста.

200 балів. У 2022 році двоє випускників 11 класу за результатами національного мультипредметного тесту одержали максимальну кількість балів з блоку «Історія України» – Николук Богдан та Дуняшенко Олександр. Також 200 балів за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з історії України 2013 року отримав Блохін Максим.

Нагороди, відзнаки. За багаторічну сумлінну працю, високий професійний рівень, вагомий внесок у справу навчання і виховання підростаючого покоління Тарасенко Н.М. має низку нагород. Зокрема: Подяка Кіровоградського міського управління юстиції за активну участь у підготовці переможців міського огляду-конкурсу на кращого знавця Конституції України і права (2007, 2010, 2013, 2014 роки); Почесна грамота управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації (як керівнику секції суспільних наук НТУ «Обрій»), 2010; Грамота управління освіти Кіровоградської міської ради (2008, 2020, 2022 роки); Грамота управління освіти Кіровоградської міської ради за вагомий внесок у розвиток освіти міста, підготовку переможців IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів, 2015; Подяка Міністерства освіти і науки України, 2015.

ТКАНОВА Тетяна Пилипівна

*Тільки творчий вчитель може
виховати творчого учня*

Учитель історії комунального закладу
«Ліцей «Муніципальний колегіум»
Кіровоградської міської ради», учитель-методист.

Педагогічний стаж: 27 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1989.

Педагогічна ідея: «Використання супровідних форм організації навчання з

метою поглиблення знань учнів з історії та досягнення індивідуальної освітньої траєкторії особистісного розвитку учня».

Використання освітніх технологій. Тканова Т.П. на високому рівні володіє інноваційними освітніми методиками та технологіями, активно їх упроваджує та поширює у професійному середовищі. Збалансовано використовує диференційований та індивідуальний підходи до учнів.

Під час проведення уроків історії України Тетяна Пилипівна застосовує такий інструментарій:

Google-документи, ментальні карти, презентації, таблиці: для організації спільної роботи, обговорення певної теми;

[віртуальні дошки](#) для доступу до матеріалів уроку та забезпечення зворотного зв'язку;

Google-форми, онлайн-тести, опитування в групах/месенджері для забезпечення зворотного зв'язку та проведення контролю.

Скарбниця креативного вчителя. Тетяна Пилипівна ефективно застосовує під час роботи з учнями авторську методику Терно С.О. «Розвиток критичного мислення» ([«Проблемні задачі з історії для учнів 6-7 класів загальноосвітньої школи»](#), [«Проблемні задачі з історії для учнів 8-9 класів загальноосвітньої школи»](#), [«Формування історичних понять в учнів 9-го класу загальноосвітньої школи»](#)).

У своїй професійній діяльності вчителька використовує завдання для дистанційного навчання, які розміщені на [власному блозі](#), створеному [YouTube-каналі](#) та [інтерактивній дошці Padlet](#) та ін. Віртуальні дошки дозволяють зібрати в одному місці різноманітні ресурси до уроку та надати можливість учням залишати свої відповіді, покликання на виконані завдання. Також педагог використовує онлайн-платформу Classtime для оцінювання знань та прогресу учнів дистанційно і в класі.

Тетяна Пилипівна створила й постійно наповнює корисним контентом для здобувачів освіти [блог](#).

У збірці наукових статей «Управління навчальним закладом» КДПУ імені Володимира Винниченка опубліковано статтю Тканової Т.П. «Розвиток професійної культури вчителя», 2005.

У науково-методичному журналі «Історія та правознавство» за січень – лютий 2007 року, №№ 3, 5, 6, було надруковано серію уроків Тетяни Пилипівни на тему «Радянська «модернізація» України».

У 2019 і 2020 роках у першому та другому випусках педагогічного щорічника «Мистецтво викладання: золоті зерна досвіду» інституту «Острозька академія» опубліковано [авторські конспекти уроків](#).

Педагогічна та творча активність. Тетяна Пилипівна постійно працює над розвитком індивідуальної освітньої траєкторії. В активі педагога участь у конкурсах «Учитель року» з історії – 1 місце (2005 р), 2007 р. – 2-ге місце в номінації «Правознавство», 2-ге місце (2016 р.) (номінація «Історія»), опубліковано в мережі «Інтернет» «Творчий звіт учасника першого туру конкурсу «Учитель року – 2016» в номінації «Історія» та на сайті [«Urok-ua»](#).

У 2011 році КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського» (Кравченко Ю.В.) узагальнив досвід роботи Тканової Т.П. з теми «Використання опорних схем і таблиць при викладанні історії».

У 2012-2013 н.р. учитель провела відкритий урок для здобувачів освіти курсів підвищення кваліфікації учителів історії «Розвиток культури України в повоєнні роки» 11 клас; 2013-2014 н.р. – відкритий урок для методоб'єднання вчителів історії міста «Практичне заняття «Історія рідного міста», 5 клас; 2014-2015 н.р. – учасник творчої групи вчителів історії міста з підготовки методичних рекомендацій «Формування ключових учнівських компетенцій».

Тетяна Пилипівна підготувала [статтю «Використання таблиць з метою формування хронологічних компетенцій учнів на уроках історії»](#), яка розміщена на блозі вчителя.

200 балів. У 2022 році двоє випускників 11 класу за результатами національного мультипредметного тесту одержали максимальну кількість балів з блоку «Історія України» – Бричка Софія, Замша Ілля.

Нагороди, відзнаки. За високу результативність у роботі, значний особистий внесок у справу навчання і виховання молодого покоління, за якісну підготовку учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Тканова Т.П. має низку відомчих заохочувальних відзнак, зокрема: Грамота управління освіти Кіровоградської міської ради, 2007; Грамота управління освіти Кіровоградської міської ради, 2011; Грамота управління освіти Кіровоградської міської ради, 2015; Подяка міської ради та виконавчого комітету м. Кропивницького, 2018; Подяка управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2016 та Подяка Міністерства освіти і науки України, 2019.

ФІЛІП
Ірина Вікторівна

Вчитися впродовж життя

Учитель історії і суспільствознавства
Лицею інформаційних технологій
Олександрійської міської ради
Кіровоградської області, учитель-методист, відмінник освіти України.

Педагогічний стаж: 33 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1988.

Педагогічна ідея: «Практичне заняття як форма компетентнісного навчання

суспільствознавчих предметів».

Використання освітніх технологій. Філіп Ірина Вікторівна – учитель із високим рівнем професіоналізму, добре обізнана з науково-практичними аспектами сучасного уроку. Під час підготовки учнів до ЗНО/НМТ педагог створює умови для реалізації діяльнісного та компетентісно зорієнтованого навчання, забезпечує формування в учнів предметних умінь і навичок, передусім навичок роботи із джерелами історичної та правової інформації, мотивацію до соціальної активності.

Упроваджує такі інноваційні освітні технології, як проєктна технологія, технологія розвитку критичного мислення, які, в першу чергу, забезпечують активізацію пізнавальної самостійної діяльності учня, реалізацію навчання через дослідження, уможливають ефективну реалізацію компетентісного підходу в освітньому процесі. Окреслені технології вчитель активно запроваджує в умовах дистанційної та змішаної форм навчання через використання широкого кола цифрових інструментів, зокрема: Quizlet, Google-форми, онлайн-тести, відеохостинг YouTube.

Для уроків Ірини Вікторівни характерна активізація пізнавальної діяльності учнів, робота над виробленням навичок осмислення соціального досвіду минулих поколінь. розуміння історії та культури в контексті історичного процесу. Учитель розвиває інтерес до громадянської й історичної освітньої галузі, формує в учнів цілісну систему вмінь та навичок аналізу суспільних проблем та явищ, а також активну громадянську позицію, правову культуру.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО та НМТ і формування успішної, цілеспрямованої, самостійної, мобільної особистості учитель рекомендує їм опрацьовувати такі навчальні та тестові матеріали (освітні ресурси):

Мартинюк О.О. «Повний курс історії України в тестах»;

[ЗНО – онлайн. Завдання за темами з історії України;](#)
[тести минулих років УЦОЯО.](#)

Учитель має власні методичні розробки, публікації у фахових виданнях. Зокрема, стаття Філіп І.В.: Компетентнісне навчання (із досвіду роботи). *Історія України*. № 24. грудень 2017.

Іриною Вікторівною напрацьована система роботи з обдарованими та здібними дітьми, створена власна дидактична скарбничка.

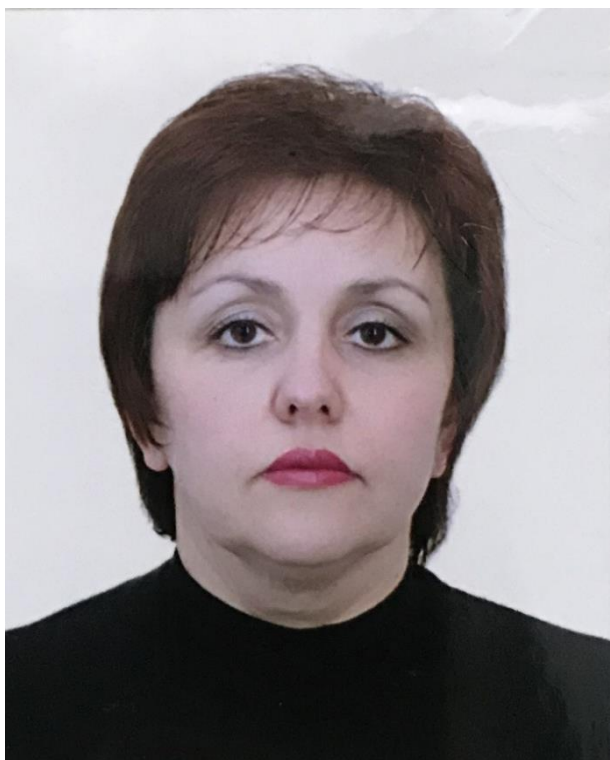
Педагогічна та творча активність. Учитель постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Ірина Вікторівна є учасником обласної творчої групи вчителів правознавства та громадянської освіти з 2017 року, постійним членом журі II та III етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства, у 2015 році була членом журі IV етапу XX Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії. Філіп І.В. – переможець обласного етапу «Учитель року – 2007» у номінації «Правознавство».

Учні Філіп І.В. мають високий рівень компетентності, щорічно стають призерами III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з історії та правознавства.

200 балів. У 2022 році двоє випускників 11 класу за результатами національного мультипредметного тесту одержали максимальну кількість балів з блоку «Історія України» – Пирогов Павло, Яготін Назарій.

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, сумлінну творчу працю Філіп І.В. нагороджено нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти України», 2005.

За багаторічну сумлінну працю, заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти, вагомий внесок у справу навчання і виховання підростаючого покоління Філіп І.В. нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, 2014.

ЩЕРБИНА

Людмила Олександрівна

Серце віддаю дітям.

В. Сухомлинський

Учитель історії комунального закладу «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького», старший учитель.

Педагогічний стаж: 33 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Полтавський державний педагогічний інститут ім. В.Г. Короленка, 1986.

Педагогічна ідея: «Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках історії».

Використання освітніх

технологій. Людмила Олександрівна віддає перевагу активним методам навчання: круглі столи, дискусії, в яких учні застосовують для аргументації точки зору метод «прес». Навчає старшокласників виробляти й формулювати аргументи, висловлювати думки з дискусійного питання у виразній і стильній формі, переконуючи інших. Ефективно використовує технологію розвитку критичного мислення, яка, в першу чергу, забезпечує активізацію пізнавальної самостійної діяльності учня, реалізацію навчання через дослідження. Організовує для здобувачів освіти групові відеоконференції в Google Meet, за потреби використовує технології педагогічної підтримки й супроводу індивідуальної траєкторії розвитку й саморозвитку особистості.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до ЗНО/НМТ учитель використовує посібники:

Іванченка Л.П «Історія України. Повний курс. Матеріали для підготовки до ЗНО»;

Щедріної І.Е. «Історія України у схемах і таблицях».

Також рекомендує ефективно використовувати учням інтернет-ресурси. Зокрема:

[ЗНО – онлайн. Завдання за темами з історії України;](#)
[тести минулих років УЦОЯО.](#)

Часто Людмила Олександрівна дає завдання старшокласникам розкрити поняття, зміст діяльності історичного діяча через самостійне створення учнями тестів.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Коваль Олександра за результатами національного мультипредметного тесту одержала максимальну кількість балів із блоку «Історія України».

РОЗДІЛ III. УЧИТЕЛІ МАТЕМАТИКИ

БЕРЕЖНА

Ольга Олександрівна

Працювати і не боятися робити помилок, адже не помиляється лише той, хто нічого не робить

Учитель математики комунального закладу «Академічна гімназія Кропивницької міської ради».

Педагогічний стаж: 12 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2009.

Педагогічна ідея: «Формування

ключових компетентностей у здобувачів освіти на уроках математики шляхом використання інноваційних технологій».

Використання освітніх технологій. За час роботи Бережна О.О. зарекомендувала себе як творчий, ініціативний та вдумливий педагог. Збалансовано використовує інноваційні освітні методики й технології та поширює в освітньому середовищі. Активно впроваджує різні форми та методи навчання для покращення організації освітнього процесу на уроках математики. Ефективно застосовує сучасні інформаційні технології, можливості інтернету, створює презентації на ресурсі Calameo до уроків.

Значну увагу приділяє формуванню в дітей загальнонавчальних умінь, культури мовлення, чіткості й точності думки, критичності мислення, алгоритмічної культури як здатності діяти за заданим зразком. Великого значення надає текстовим задачам, сприяє розвитку логічного мислення учнів та наочно ілюструє практичне застосування математичних знань із використанням інформаційних технологій. Вдало поєднує індивідуальні та групові форми роботи. Створює найсприятливіші умови для навчання, виховання і розвитку учнів, обов'язково враховує індивідуальні особливості, нахили, їх інтереси.

Учитель розробляє різноманітні завдання відповідно до вимог навчальної програми та критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів. Допомогає здобувачам освіти знаходити раціональні способи розв'язання задач, складання алгоритмів, їх обґрунтування. У плануванні домашньої роботи школярів

забезпечує органічний зв'язок теоретичного матеріалу, тестових завдань, задач і практичних вправ із використанням інформаційних технологій.

Під час проведення уроків математики застосовує такий інструментарій: дидактичні та інтерактивні вправи сайту [LearningApps](#); [Promethean](#), щоб зробити освітній процес сучасним, динамічним, високоякісним; забезпечити зворотний зв'язок.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективною та якісною підготовки учнів до НМТ Бережна О.О. використовує також дистанційні та змішані форми навчання, інтернет-ресурси, онлайн-платформи. Зокрема: [Prometheus. Курс «Математика. Підготовка до ЗНО»](#); [EdEra-Osvitoria: Математика. Просто](#); [сайт УЦОЯО](#).

Учитель ефективно використовує в роботі як авторські, так і попередньо розроблені тести колег, завдання ЗНО минулих років, які розміщені на сайтах [«ЗНО. Освіта.UA»](#); [«Українська правда»](#).

Усі старшокласники працювали за підручником Капіносова А. та ін. «ЗНО 2022. Математика. Комплексна підготовка до ЗНО та ДПА. 2022», а також використовували для збалансованої та якісної підготовки вправи із практичного посібника Юрія Захарійченка «Сучасна підготовки до ЗНО. Новий формат».

Ольга Олександрівна постійно удосконалює індивідуальну освітню траєкторію. Зокрема, є учасником Математичного інтенсиву для підготовки до НМТ здобувачів освіти 11 класів м. Кропивницького. З метою ґрунтовного аналізу систематично виконує тренувальні онлайн-тести різних років на сайті [«ЗНО. Освіта.UA»](#).

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Пономаренко Вікторія одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика». Це був перший випуск 11-го класу Бережної О.О.

БУРЛАЧЕНКО Олександр Васильович

*Не в кількості знань полягає
освіта, а в повному розумінні й
майстерному застосуванні в
житті всього того, що знаєш*
Фрідріх Дістервег

Учитель математики комунального закладу «Ліцей № 1 Долинської міської ради», старший учитель.

Педагогічний стаж: 30 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1982.

Педагогічна ідея: «Компетентнісний підхід у викладанні математики».

Використання освітніх технологій. На думку вчителя Бурлаченка О.В., основною причиною високих досягнень його учнів за результатами ЗНО/НМТ є поглиблене вивчення математики з 7 по 11-ті класи. У своїй роботі Олександр Васильович поряд із тренувальними варіантами, що містять завдання з усіх тем, які подібні до тестів сертифікаційних робіт ЗНО з математики, активно використовує різні тематичні добірки. Це особливо важливо, коли якийсь розділ учневі дається зі значними труднощами. У цьому випадку великий обсяг виконаних завдань із однієї теми дозволяє перевести кількісні показники в якісні та якнайкраще засвоїти цю тему.

Бурлаченко О.В. вважає, що найбільш ефективною при підготовці до ЗНО є методика різнорівневого уроку, заснована на диференційованому підході до учнів. Під час проведення навчальних занять з математики вчитель використовує технології рівневої диференціації, що особливо допомагає ефективній підготовці до складання тестів НМТ.

Під час проведення дистанційного та очного навчання Олександр Васильович використовує онлайн-платформу для оцінювання знань та прогресу учнів Classtime.

Скарбниця креативного вчителя. Олександр Васильович збалансовано використовує як паперовий, так і електронний формати тестових завдань. Останні особливо ефективні, тому що дозволяють отримати результати практично відразу після закінчення тесту і дають змогу провести кореляцію практичних навичок учнів. Головна умова тут – систематичність, цілеспрямована робота на кожному уроці педагога та здобувачів освіти.

Учитель цілеспрямовано та ефективно впроваджує в освітній процес матеріали зовнішнього незалежного оцінювання минулих років, які розміщені на сайтах [«ЗНО. Освіта. UA»](http://zno.osvita.ua) та [УЦОЯО](http://ucoya.org).

200 балів. Професіоналізм учителя та систематична праця дають позитивний результат: його учні мають переважно високий та достатній рівні знань з математики, стають студентами престижних закладів вищої освіти. У 2022 році троє випускників за результатами НМТ одержали максимальну кількість балів з блоку «Математика» – Василенко Злата, Лисенко Владислав, Волкотруб Владислав.

У 2015 році 200 балів за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з математики отримав Терещенко Сергій.

Нагороди, відзнаки. Бурлаченка О.В. за сумлінну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток і виховання підростаючого покоління нагороджено Грамотою Долинської міської ради, 2022.

ВДОВЕНКО Вікторія Віталіївна

Якщо людина прагне щось зробити, вона шукає можливості, якщо ні, то шукає причини

Учитель математики комунального закладу «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького», кандидат педагогічних наук.

Педагогічний стаж: 26 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В.К. Винни-ченка, 1996.

Педагогічна ідея: «Інноваційні технології

навчання математики».

Використання освітніх технологій. У своїй роботі Вікторія Віталіївна поєднує класичні технології навчання та інноваційні (інтерактивні, комп'ютерні, компетентнісний підхід). Звертає увагу на розвиток критичного та творчого мислення здобувачів освіти, намагається підвищувати мотивацію учнів до вивчення математики. Опанувала дистанційні технології викладання.

Під час проведення дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах учитель використовує платформу Google (Google Meet, Google-форми, Google Jamboard). За умови відключень світла деякі заняття Вдовенко В.В. записує на відео за допомогою додатка Screenity, щоб старшокласники мали можливість опрацювати навчальний матеріал.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО та НМТ Вікторія Віталіївна активно використовує інтернет-ресурси, на яких зібрані варіанти [тестів попередніх років](#), також [тестові завдання з математики за темами](#). Також педагог створює авторські тести для підготовки учнів до ЗНО /НМТ.

Учитель постійно удосконалює педагогічну майстерність. Зокрема, є автором низки статей, навчально-методичних напрацювань:

Вдовенко В.В. Практикум зі шкільного курсу математики: навчально-методичний посібник. Частина 1. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2014. 76 с.

Вдовенко В.В. Практикум зі шкільного курсу математики: навчально-методичний посібник. Частина 2. Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2013. 82 с.

У посібниках викладена система вправ на вироблення навичок, необхідних для розв'язування завдань зі шкільного курсу математики. На початку кожної теми розміщено основні теоретичні відомості, а також розглядаються різні способи розв'язування основних типів задач. Далі пропонується система вправ, розташована в порядку зростання складності. Різноманітний набір вправ дає можливість використовувати цей посібник для самостійної роботи.

Вікторія Віталіївна створила сайт для здобувачів освіти, постійно наповнює його корисним контентом, проте доступ до нього обмежений.

Педагогічна та творча активність. Вдовенко В.В. постійно розвиває індивідуальну освітню траєкторію та удосконалює професійну компетентність, результатом якої є власні публікації у фахових наукових виданнях:

1. Вдовенко В.В., Абрамова О.В. Ключові компетентності як інтеграційний чинник у проєктній діяльності. *Наукові записки*. Вип. 201. серія: Педагогічні науки. Кропивницький: КОД, 2021. С. 39-43.

2. Вдовенко В.В. Обдаровані діти: В.О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю. *Наукові записки*. Вип. 172. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: КОД, 2018. С. 89-92.

3. Вдовенко В.В., Кашуба Л.В. Метод проєктів при навчанні математики учнів з інтелектуальними відхиленнями в умовах інклюзивного навчання. *Наукові записки*. Вип. 174. серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. С. 86-91.

4. Вдовенко В.В. Трисекція кута і сучасні комп'ютерні технології. *Математика в рідній школі*. №10. К.: Педагогічна преса, 2018.

Вікторія Віталіївна бере участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з математики в якості екзаменатора.

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Козирев Максим одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За значний особистий внесок у справу навчання та виховання молодого покоління Вдовенко В.В. нагороджена Почесною грамотою управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2019.

ГРЕБЕНЮК
Ольга Миколаївна

Cogito, ergo sum.

(Я міркую, тож я існую.)

Рене Декарт

Учитель математики Цвітненської філії комунального закладу «Красносільський ліцей» Олександрівської селищної ради Кропивницького району Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 27 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Найменування закладів, які закінчила: . Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В.К. Винниченка 1995;

Житомирський державний університет ім. І. Франка 2007.

Педагогічна ідея: «Дистанційне навчання. Впровадження елементів STEM-освіти на уроках».

Використання освітніх технологій. Ольга Миколаївна особливу увагу звертає на формування математичної грамотності здобувачів освіти, розвиває вміння висловлювати обґрунтовані математичні судження, вчить діяти за заданим алгоритмом, а також самостійно конструювати нові. На уроках математики цілеспрямовано впроваджує елементи STEAM-освіти. Заняття проводить цікаво, вдало поєднує різноманітні форми і методи, на високому науково-теоретичному й методичному рівнях. Добре володіє технологією педагогічної підтримки й супроводу індивідуальної траєкторії розвитку й саморозвитку особистості. Широко використовує творчі та проблемні завдання, що стимулює творчу ініціативу та самостійність здобувачів освіти. Враховує психологічні особливості дітей, їх реальні навчальні можливості, стимулює позитивне ставлення учнів до навчально-пізнавальної діяльності. Лаконічно і доступно викладає навчальний матеріал, володіє ораторським мистецтвом. Такий підхід до процесу навчання створює умови для розвитку пізнавальної активності, самовираження та самовдосконалення учнів.

Скарбниця креативного вчителя. Педагог активно поширює власні напрацювання, які зібрані на електронному ресурсі, – [блог учителя Цвітненської філії КЗ «Красносільський ліцей» Гребенюк Ольги Миколаївни](#).

Під час підготовки учнів до ЗНО та НМТ Ольга Миколаївна активно використовує інтернет-ресурси, на яких зібрані [варіанти тестів попередніх років](#), також [тестові завдання з математики за темами](#).

Рекомендує описані нижче збірники з підготовки здобувачів освіти до ЗНО та НМТ:

Математика. Комплексна підготовка до ЗНО і ДПА. Профільний рівень і рівень стандарту / уклад.: А.М. Капіносов та ін. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 400 с.

Ю.О. Захарійченко. О.В. Шкільний. Повний курс математики у тестах: у 2 ч., ч. 1: Різномірні завдання. 10-те вид. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 496 с.

Посібники для підготовки до ЗНО попередніх років.

Ольга Миколаївна – автор низки статей, методичних рекомендацій в обласних фахових виданнях:

1. Гребенюк О.М. Показникова функція: методичні рекомендації. Кіровоград: КОШПО імені Василя Сухомлинського, 2006. с. 28.

2. Гребенюк О.М. Додавання і віднімання натуральних чисел. Математика в 5 класі: компетентнісний підхід: Кіровоград, ТОВ «ПОЛІМЕД-Сервіс», 2007. 132 с.

3. Гребенюк О.М. Практичні аспекти впровадження компетентнісного підходу на уроках математики. *Педагогічний вісник*. 2009. №1-2 (9-10). С. 166-169.

4. Гребенюк О.М. ІКТ-супровід курсу геометрії 7 клас: методичні рекомендації. Кіровоград: Видавництво обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2011. 8 с.

5. Гребенюк О.М. ІКТ-супровід курсу геометрії 8 клас: методичні рекомендації. Кіровоград: видавництво Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2012. 8 с.

6. [Геометрія 8 клас. Подібність трикутників](#): конспект уроку. Науково-методичний інтернет журнал КЗ «КОШПО імені Василя Сухомлинського» «Освітній інтернет-навігатор», 2017.

Педагогічна та творча активність. Ольга Миколаївна постійно вдосконалює педагогічну майстерність, підвищує фаховий і кваліфікаційний рівні: активно займається інформальною освітою, бере активну участь в освітніх конкурсах. Зокрема, є учасником:

обласного конкурсу навчальних проєктів за програмою «Intel. Навчання для майбутнього» – диплом І ступеня у номінації «Виховний дослідницький проєкт», 2009;

обласного конкурсу соціальних проєктів за програмою «Шлях до успіху» – лауреат, 2014;

обласного конкурсу блогів «Освітня блогосфера» – диплом II ступеня, 2016;

другого (обласного) туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2016» в номінації «Математика»; переможець першого (районного) туру цього конкурсу.

Ольга Миколаївна ділиться власним педагогічним досвідом з колегами через проведення відкритих уроків, майстер-класів: «Особливості викладання математики у початковій школі. Рівняння. Геометричний матеріал. Сюжетні

задачі» для вчителів початкової школи. «Елементи STEM-освіти на уроках природничо-математичного циклу».

Гребенюк О.М. бере активну участь у методичній роботі, є головою методичного об'єднання вчителів природничо-математичного циклу закладу освіти.

Досвід роботи Гребенюк О.М. з проблеми «Впровадження особистісно орієнтованого навчання на уроках математики» вивчено методичним кабінетом відділу освіти Олександрівської райдержадміністрації у 2013 році та рекомендовано до використання в роботі вчителями математики.

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Гребенюк Артем одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За значний особистий внесок у розвиток національної освіти, багаторічну плідну педагогічну діяльність Гребенюк О.М. нагороджена Грамотою відділу освіти Олександрівської райдержадміністрації, 2015; Грамотою Олександрівської селищної ради, 2022.

ГРУШЕВСЬКА
Катерина Андріївна

Створення комфортних умов навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність

Учитель математики комунального закладу «Ліцей «Вікторія-П» Кропивницької міської ради», старший учитель.

Педагогічний стаж: 18 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2004.

Педагогічна ідея: «Оптимальні інструменти дистанційного уроку».

Використання освітніх технологій. Катерина Андріївна використовує на уроках математики такі сервіси та основні цифрові інструменти: графічний планшет, Google Classroom, Classtime, програму Pinterest.

Грушевська К.А. під час проведення дистанційного навчання ефективно використовує віртуальні дошки Jamboard, CleverMaths, інколи дошку IDroo, оскільки вона нескінченна і в будь-який момент можна повернутися до вивченого раніше та повторити попередній матеріал.

Використання онлайн-сервісів для навчання здобувачів освіти дозволяє забезпечити: варіативність форм викладу освітнього контенту; його повноту і доступність; різноманітність форм взаємодії; мобільність та опосередкованість комунікації.

Скарбниця креативного вчителя. Катерина Андріївна з метою ефективної підготовки учнів до ЗНО, НМТ використовує сайт «ЗНО. Освіта.UA», починаючи демонструвати школярам роботу з ним уже з восьмого класу. На думку вчителя, дуже важливо показати учням, що вони самостійно можуть починати готуватися до ЗНО.

Тести із сайту «ЗНО. Освіта.UA» вчитель інколи задає як домашнє завдання. Учні розв'язують завдання, програма робить перевірку, потім школярі аналізують свої помилки. Залишаються запитання, здобувачі освіти роблять скріншот тих завдань і приходять з ними на урок, до цього викладають їх на спільну віртуальну дошку Jamboard, що дає можливість учителю ґрунтовно підготуватися до наступного заняття.

Також завдання вчитель розміщує в Google-документі зі спільним доступом. Учні, які знають, як їх розв'язувати, розміщують фото розв'язання в ньому, здобувачі освіти, які мають сумніви, можуть звірити розв'язок.

Під час комбінованого уроку Катерина Андріївна використовує проєктор, ноутбук, графічний планшет, інтерактивну дошку й ті самі онлайн-дошки. Учні, які працюють очно в класі, користуються графічним планшетом учителя. Школярі, які виконують завдання дистанційно, розміщують розв'язання задач на віртуальній дошці Jamboard і аргументують відповіді. Аналогічно вчитель організовує роботу в групах.

Зручно й цікаво на уроках виконувати учням інтерактивні вправи LearningApps.org. Набір різноманітного інструментарію, на думку Катерини Андріївни, сприяє інтенсифікації процесу навчання, розвитку творчого мислення учнів, формуванню в них умінь працювати в інформаційно-комунікаційному середовищі.

Педагогічна та творча активність. Грушевська К.А. постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, Катерина Андріївна брала участь у першому турі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року» в номінації «Математика» й посіла третє місце. Також учитель створила сайт і постійно його наповнює корисним контентом: [Персональний сайт Грушевської Катерини](#).

Катерина Андріївна має YouTube-канал, на якому розмістила відеопояснення до уроків математики.

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Коркач Олександр одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За значний особистий внесок у справу навчання та виховання молодого покоління, за якісну підготовку учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Грушевська К.А. одержала Подяку Кіровоградської обласної військової адміністрації, 2022.

ДЕМЧЕНКО
Юлія Миколаївна

*Математика – любов моя,
у ній знаходжу я відраду,
черпаю мудрість і наснагу,
учить її й дітей навчати, –
це ж долі кращої не знати!*

Учитель математики комунального закладу «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького», кандидат педагогічних наук, доцент.

Педагогічний стаж: 10 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володи-

мира Винниченка, 2003.

Педагогічна ідея: «Прикладна спрямованість курсу математики та розв'язування задач з параметрами».

Використання освітніх технологій. Серед різноманітних напрямків сучасних педагогічних технологій для досягнення поставленої мети Демченко Ю.В. консолідує у своїх методиках такі освітні засоби:

- навчання у співробітництві;
- метод проєктів;
- індивідуальні консультації;
- робота в малих групах і парах;
- використання інформаційно-комунікативних технологій;
- технології критичного мислення;
- інтерактивні вправи.

Учитель застосовує на уроках математики методи контролю, самоконтролю, взаємоконтролю, корекції, самокорекції та взаємокорекції.

Основні прийоми навчання, які використовує Юлія Миколаївна: активізація розумової діяльності при усному викладі знань (порівняння, зіставлення); прийом стимулювання, контролю, взаємоконтролю й самоконтролю; метод бесіди, що включає такі прийоми: виклад інформації, активізацію уваги та мислення, прийоми запам'ятовування, ілюстрації, демонстрації тощо.

На уроках математики Юлія Миколаївна систематично застосовує інтерактивні форми роботи: «навчаючи – учусь», «мозковий штурм», також індивідуальні й групові.

Скарбниця креативного вчителя. Юлія Миколаївна використовує розроблені власні тестові завдання за програмою ЗНО/НМТ. Рекомендує

здобувачам освіти [тести ЗНО УЦОЯО з математики попередніх років](#) та сайт [«ЗНО-онлайн»](#), на якому презентовані завдання з математики за темами.

Посібник: Математика: комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання / уклад.: А.М. Капіносов, Г.І. Білоусова, Г.В. Гап'юк, Л. І. Кондратьєва, О.М. Мартинюк, С.В. Мартинюк, Л.І. Олійник, П.І. Ульшин, О.Й. Чиж. Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. 528 с.

Учитель проводить тестування здобувачів освіти за допомогою:

Google Form, наприклад, самостійна робота з тем [«Координати та вектори у просторі»](#), [«Об'єми многогранників»](#);

онлайн-дошки Padlet з теми [«Об'єми многогранників»](#); цифрової інтерактивної дошки Jamboard.

Демченко Ю.М. створила [сайт учителя математики](#), на якому розміщений актуальний контент для здобувачів освіти.

Педагогічна та творча активність. Демченко Ю.М. постійно працює над розвитком професійної майстерності та індивідуальної освітньої траєкторії. Результатом цілеспрямованої та систематичної роботи вчителя є більше 20 публікацій у міжнародних та всеукраїнських фахових виданнях. Серед них:

Демченко Ю.М. Формування самоосвітньої компетентності майбутнього вчителя математики: монографія. Харків: Мачулін, 2019. 256 с. ISBN 978-617-7767-38-0 (12 д. а.).

Демченко Ю.М. Технології критичного мислення на уроках математики у контексті вимог освітнього стандарту Нової української школи. Інноваційна педагогіка. Одеса: ПНДІЕІ, 2018. Вип. № 8. С. 124-128 (0,54 д. а.). Фахове видання Indexed by: Index Copernicus.

Досвід роботи вчителя з проблеми «Проведення року математичної освіти в Україні у 2020/2021 рр.» вивчено адміністрацією закладу освіти та презентовано колегам у 2021 році.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Мельник Дар'я одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти й науки, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу навчання й виховання підростаючого покоління Демченко Ю.М. нагороджена відомчими заохочувальними відзнаками: Подякою управління освіти Міської ради міста Кропивницького, 2017; Грамотою управління освіти Міської ради міста Кропивницького, 2019, 2021; Грамотою департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2021; Грамотою Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, 2022.

ДЗЮБА Євгенія Сергіївна

*Донести до серця кожної
дитини знання, досвід і
практичні вміння*

Учитель математики мульти-
профільного ліцею Олександрійської
міської ради Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 19 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний університет імені Володи-
мира Винниченка, 2008.

Педагогічна ідея: «Впровадження

інтерактивних технологій на уроках математики».

Використання освітніх технологій. За час роботи Дзюба Є.С. зарекомендувала себе відповідальним, досвідченим педагогом. Учитель має високий рівень професіоналізму, ініціативи, творчості, досконало володіє інноваційними освітніми методиками і технологіями, активно їх упроваджує в освітній процес. Створює умови для саморозвитку та самонавчання здобувачів освіти. Євгенія Сергіївна використовує на уроках математики метод «мозкового штурму», ігрові та інтерактивні технології, дискусії; застосовує технології педагогічної підтримки й супроводу індивідуальної траєкторії розвитку й саморозвитку особистості.

Педагог готує учнів до ЗНО та НМТ за допомогою цифрових сервісів для:

- спільної організації освітніх заходів, у яких використовуються цифрові пристрої, ресурси або цифрові інформаційні стратегії;
- контролю і заохочення учнів до співробітництва в цифровому освітньому середовищі;
- представлення здобувачам освіти своїх спільних навчальних результатів;
- експертної оцінки групової взаємодії і взаємного навчання;
- ефективної взаємодії старшокласників;
- обміну даними, інформацією та цифровими ресурсами з іншими користувачами.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки старшокласників до зовнішнього незалежного оцінювання, національного мультипредметного тесту Євгенія Сергіївна використовує актуальні онлайн-платформи, тренінги, курси та посібники: [тренувальні онлайн-тести](#) з математики ЛЦОЯО, [тести УЦОЯО минулих років ЗНО онлайн](#), сайти [«Всеосвіта»](#), [«На урок»](#); збірники задач: Математика: комплексна підготовка до

зовнішнього незалежного оцінювання / Уклад.: А.М. Капіносов, Г.І. Білоусова, Г.В. Гап'юк.

Педагогічна та творча активність. Євгенія Сергіївна постійно підвищує фахову компетентність та педагогічну майстерність. Зокрема, брала участь у другому (обласному) турі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2016» в номінації «Математика».

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Пухтієнко Вікторія одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти й науки, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу навчання й виховання підростаючого покоління Дзюба Є.С. нагороджена Грамотою відділу освіти Олександрійської районної державної адміністрації, 2011.

ДРАГАНЕЦЬ Валентина Миколаївна

Життя – це навчання

Учитель математики Староосотської філії комунального закладу «Олександрівський ліцей № 1» Олександрівської селищної ради Кропивницького району Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 25 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 1997.

Педагогічна ідея: «Формування

інформаційно-комунікаційних компетентностей здобувачів освіти на уроках математики шляхом використання сучасних інформаційних технологій».

Використання освітніх технологій. Готуючись до уроку математики, Валентина Миколаївна ставить перед собою мету та визначає, якими методами буде її досягати та які при цьому форми роботи обиратиме. Це залежить від рівня успішності здобувачів освіти, їх вікових та психологічних особливостей, технічного забезпечення та інших чинників. Для вчителя важливим є внутрішній настрій школярів для реалізації активних форм роботи, використання комп'ютерних технологій, проведення нестандартних уроків, створення умов для самовираження дитини в різних видах діяльності. І від того, наскільки вдалим буде вибір технології навчання на певному етапі уроку, залежить досягнення поставленої мети.

На початку заняття Драганець В.М. використовує технологію проблемного навчання, яка формує нові знання, навички та розвиває здібності, активність, зацікавленість, ерудицію школярів.

Інформаційні технології педагог застосовує на уроках різного типу для розв'язання його окремих завдань: перевірки домашнього завдання, набуття нових знань, формування нових умінь, закріплення вивченого, виконання тренувальних вправ, контролю рівня навчальних досягнень здобувачів освіти.

Основним інструментарієм підвищення ефективності уроків математики із застосуванням сучасних інформаційних технологій Валентина Миколаївна вважає: створення презентацій Microsoft Power Point, використання табличного процесору MS Excel, контрольно-діагностичної системи Test-W, пакета динамічної геометрії DG, педагогічних програмних засобів.

Учитель широко впроваджує тестові технології під час вивчення нового матеріалу, підготовки до тематичного оцінювання, а також у різних видах

контролю. Розроблена Драганець В.М. система різнорівневих тестових завдань для проведення комп'ютерного тестування з використанням тестових оболонок контрольно-діагностичних систем «Test-W», «My Test», «1Test», «TestConstructor11» допомагає здійснювати об'єктивне оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів освіти, готувати їх до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультипредметного тесту.

Значну увагу Валентина Миколаївна приділяє інформатизації процесу викладання математики, використовує інструментарій та програми-тренажери ([Google-форми](#), [Quizlet](#), [Proprofs](#), [Kahoot!](#), [ClassMarker](#), [Easy Test Maker](#)), [комп'ютерні ігри](#). Це розширює кількість подібних вправ на застосування одного й того самого правила. Важливо, щоб завдання вимагали не простого запам'ятовування, а свідомого засвоєння понять. Рівень їх складності зростає поступово. В онлайн-сервісі LearningApps безліч цікавих завдань для тренування основних математичних дій. Дуже цікавою є робота зі створення кросвордів, сканвордів і т.п. Це легко виконується за допомогою сервісів Crosswordus, Фабрика кросвордів. Для створення вікторин – Kahoot.

Скарбниця креативного вчителя. Педагог на уроках формує у здобувачів освіти математичну грамотність, розвиває вміння висловлювати обґрунтовані математичні судження, діяти за заданим алгоритмом, а також самостійно конструювати нові алгоритми.

Разом з учителем здобувачі освіти успішно виконують завдання з моделювання (теми «Інтеграл», «Похідна», «Площа криволінійної трапеції», «Об'єми тіл обертання») та задачі на побудову у програмах GRAN, DG (динамічна геометрія), GEOGEBRA. Також у цих програмах учні будують і досліджують графіки функцій.

З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до ЗНО та НМТ Драганець В.М. рекомендує використовувати тести: [УЦОЯО попередніх років](#); [Львівського центру оцінювання якості освіти](#).

Педагог також створює авторські різнорівневі тестові завдання з математики до кожної теми.

Драганець В.М. створила [блог](#), який містить корисний контент із питань підготовки до ЗНО та НМТ.

Педагогічна та творча активність. Валентина Миколаївна систематично підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, брала участь у першому (районному) турі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2019» в номінації «Математика».

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Гладка Дарія одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти й науки, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу навчання й виховання підростаючого покоління Драганець В.М. нагороджена Подякою департаменту освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2021; Грамотою Олександрівської селищної ради, 2022.

ІВАНОВА
Наталія Макарівна

*Робити свою справу
результативно, професійно*

Учитель математики комунального закладу «Новоархангельський ліцей «Лідер» Новоархангельської селищної ради Голованівського району Кіровоградської області», старший учитель.

Педагогічний стаж: 48 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1974.

Педагогічна ідея: «Активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках математики, як засіб підвищення результативності освітнього процесу».

Використання сучасних освітніх технологій. На уроках математики Наталія Макарівна використовує технології інтерактивного навчання, проєктні, інформаційні, ігрові технології на різних його етапах проведення.

З метою забезпечення необхідного рівня засвоєння систематизованих знань з математики, ефективного опитування учнів за допомогою Google-форм педагог практично презентує здобувачам освіти онлайн-ресурси, використовуючи платформу дистанційного навчання Google Classroom, яка є зручним способом зв'язку.

Педагог ефективно застосовує практичні завдання із власної розробки «Дидактичні ігри на уроках математики». На думку Наталії Макарівни, основний навчальний вплив належить дидактичному матеріалу, ігровим діям, які ніби автоматично супроводжують освітній процес, направляючи активність учнів у певне русло. За допомогою презентованих ігрових технологій, які є знаряддям збудження, стимулюванням учнів до математичної діяльності. Ці прийоми викликають у школярів (особливо 5-7-х класів) активізацію розумової діяльності, сприяють виникненню внутрішньої мотивації навчання.

Скарбниця креативного вчителя. На думку Наталії Макарівни, займатися підготовкою учнів до ЗНО/НМТ з математики потрібно, починаючи ще з 5 класу (самостійні роботи, експрес-оцінювання, контрольні роботи тощо). В основному це тестові завдання з вибором однієї чи кількох правильних відповідей, завдання з короткою та розгорнутою відповідями. Завдання на відповідність та встановлення правильної послідовності Наталія Макарівна пропонує учням вже у 8-9 класах.

З геометрії особливу увагу приділяє повторенню формул площ та об'ємів геометричних фігур, основних теорем, таких як теорема Піфагора, теореми синусів, косинусів та застосуванню їх для розв'язування задач. Для кожної теми робить підбірку завдань за принципом «від легких до складних». Часто при вивченні нового матеріалу пропонує здобувачам освіти завдання практичного характеру, графічні вправи для формування в них навичок правильної побудови малюнка до задачі, читання готових креслень тощо. Особливу увагу педагог акцентує на повторенні основних геометричних та алгебраїчних формул. З цією метою проводить математичні диктанти на знання формул, усні заліки.

Для контролю знань Іванова Н.М. використовує тести двох видів – «вибери відповідь із запропонованих» та «напиши вірну відповідь». Завдання контрольних робіт для 9 класу проводить у формі максимально наближеної до ЗНО, обов'язково включає тестові завдання з одним правильним варіантом відповіді та завдання на встановлення відповідності. Оскільки розв'язування задач під час виконання тесту ЗНО не передбачає застосування калькуляторів та інших обчислювальних засобів, то удосконалення вмінь та навичок усних та письмових обчислень необхідно здійснювати на кожному уроці математики. З цією метою на початку більшості своїх занять пропонує школярам вправи на усний рахунок («Морський бій», числові ребуси, змагання Прангліміне тощо).

З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до ЗНО та НМТ Наталія Макарівна рекомендує використовувати [тести УЦОЯО попередніх років](#); онлайн-тестування, сертифікаційні роботи з математики 2018-2021 років; посібник Захарійченка Ю.О. «Повний курс математики в тестах».

Педагогічна та творча активність учителя. Наталія Макарівна постійно удосконалює професійну майстерність та компетентність. Зокрема, підготувала власну розробку «Дидактичні ігри на уроках математики», у якій представлені дидактичні ігри з математики для учнів 5-9-х класів, наведені приклади ігрових прийомів, фрагментів уроків з математики в цих класах.

Досвід роботи вчителя з проблеми «Розв'язування прикладних задач при підготовці до ЗНО» вивчено адміністрацією закладу освіти у 2020 році та презентовано Наталією Макарівною колегам на засіданнях методичних об'єднаннях шкільного та районного рівнів.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Заярна Катерина одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти й науки, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу навчання й виховання підростаючого покоління Іванову Наталію Макарівну нагороджено Грамотою відділу освіти, молоді та спорту Новоархангельської селищної ради, 2021.

КЛЮЧНИК Інна Геннадіївна

*Якщо ми будемо навчати дітей
сьогодні так, як навчали вчора –
ми вкрадемо у них завтра*

Учитель математики комунального закладу «Ліцей «Науковий» Міської ради міста Кропивницького», кандидат фізико-математичних наук.

Педагогічний стаж: 13 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2007.

Педагогічна ідея: «Особливості роботи з обдарованими дітьми, олімпіадні задачі, задачі з параметром, підготовка до ЗНО/НМТ».

Використання освітніх технологій. На уроках математики Ключник І.Г. застосовує інтерактивну дошку та наочні матеріали. Формує у здобувачів освіти вміння здобувати й застосовувати знання в нових навчальних та життєвих ситуаціях, реалізацію принципів, зорієнтованих на розкриття особистісних можливостей та інтересів учнів з метою формування успішної, цілеспрямованої, самостійної, мобільної особистості.

Особливу увагу педагог приділяє технології педагогічного супроводу обдарованих учнів.

Під час дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах педагог використовує такі вебсервіси: Google Classroom, Google Meet, Jamboard, keer, форми та ресурси [Всеукраїнської школи онлайн](#), [Prometheus](#).

Скарбниця креативного вчителя. Інна Геннадіївна постійно працює над підвищенням професійної компетентності та майстерності. Зокрема, має понад 80 наукових публікацій, дев'ять з яких включені до науково-метричної бази [Scopus](#).

Щорічно є учасником міжнародних наукових конференцій та автором чотирьох навчально-методичних посібників:

1. Завізіон Г.В., Ключник І.Г. Невизначений інтеграл: навчально-методичний посібник. Кіровоград, 2011. 64 с.

2. Практикум з функціонального аналізу та теорії міри та інтеграла. Частина 1: навчально-методичний посібник. Кропивницький, 2020. 45 с.

3. Ключник І.Г., Гаєвський М.В. Диференціальні рівняння. Робочий зошит для домашніх, самостійних та контрольних робіт: навчально-методичний посібник. Кропивницький, 2021. 102 с.

4. Ключник І.Г Числові та степеневі ряди: навчально-методичний посібник. Кропивницький, 2020. 66 с.

На допомогу здобувачам освіти викладач створила та постійно поповнює контент [сайту «Ключник Інна»](#).

З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до ЗНО/НМТ Ключник І.Г. активно презентує власні посібники, авторські тести та тести попередніх років, які у форматі онлайн розміщені на [сайті](#). Також учитель використовує [завдання ЗНО з математики за всі попередні роки в режимі онлайн, що структуровані за темами](#). Достовірна інформація та всі новини тестування (ЗНО, НМТ) згенеровані на [сайті Українського центру оцінювання якості освіти](#), який Інна Геннадіївна постійно презентує здобувачам освіти.

Педагогічна та творча активність. Ключник І.Г. – лауреат Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим вченим у галузі фундаментальних та прикладних досліджень та науково-технічних розробок, 2014; член журі міського етапу Всеукраїнського учнівського турніру юних математиків, 2019, 2021; заступник голови III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з математики Кіровоградської області з 2020 року; член фахового журі фінального етапу першого та другого турів Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2021» у номінації «Математика», 2021; член журі IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з математики з 2020 року.

З метою розвитку індивідуальної освітньої траєкторії та засвоєння досвіду провідних викладачів кафедри вищої математики Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, по-перше, Ключник І.Г. проходила стажування на базі цього закладу вищої освіти, 2020; по-друге, підвищила кваліфікацію за освітньою програмою «Цифрові інструменти Google для освіти», 2023.

Педагог постійно вдосконалює фахову майстерність. Зокрема, виконує обов'язки екзаменатора перевірки відкритої частини сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання з математики.

200 балів. У 2022 році четверо випускників Інни Геннадіївни здобули максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика»: Пісковий Іван, Романов Руслан, Стеренчук Олександр, Цертій Микола.

Нагороди, відзнаки. За заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти й науки, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу навчання й виховання підростаючого покоління Ключник І.Г. нагороджена:

Почесною грамотою Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка за досягнення високих результатів у науковій, навчально-методичній та виховній роботі, сумлінне виконання службових обов'язків і за плідну працю в галузі підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів;

Премією Верховної Ради України найталановитішим молодим вченим у галузі фундаментальних та прикладних досліджень та науково-технічних розробок, 2014;

Подякою за вагомий внесок в організацію Всеукраїнської онлайн-олімпіади найкращих юних математиків України, 2020;

Подякою Кіровоградської обласної державної адміністрації за сумлінну працю, особистий вагомий внесок у розвиток національної освіти та високий професіоналізм, 2022.

КОБРІН Вікторія Вікторівна

*Ти лише до тих пір здатний
сприяти освіті інших, поки
продовжуєш працювати
над власною освітою*

Учитель математики комунального закладу «Ліцей «Європейська освіта» Кропивницької міської ради, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 30 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О. С. Пушкіна, 1990.

Педагогічна ідея: «Формування компетентностей учнів на уроках математики засобами інтерактивних технологій».

Скарбниця креативного вчителя. Вікторія Вікторівна володіє інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно їх використовує та поширює в професійному середовищі; застосовує широкий спектр стратегій навчання; вміє продукувати оригінальні інноваційні ідеї; застосовує нестандартні форми проведення уроку; активно впроваджує форми та методи організації освітнього процесу, що забезпечують максимальну самостійність навчання учнів під час підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультипредметного тесту.

Для досягнення результативності навчання Кобрін В.В. працює над створенням навчального матеріалу з математики на українській електронній інформаційно-освітній системі «МійКлас». Ця технологія економить час вчителю та робить навчання школярів більш цікавим.

Вікторія Вікторівна систематизувала навчальний матеріал для підготовки здобувачів освіти до ЗНО та НМТ. Враховуючи індивідуальні здібності учнів, педагог використовує різнорівневі домашні завдання.

Для систематизації вивченого матеріалу з математики постійно застосовує тестування в інформаційно-освітній системі [«МійКлас»](#). Також учитель використовує [завдання ЗНО з математики за всі попередні роки в режимі онлайн, що структуровані за темами](#).

200 балів. У 2022 році троє випускників 11 класу здобули максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика» – Семенов Андрій, Дерев'янка Іван, Флоря Ілля.

КОВАЛЬЧУК Світлана Володимирівна

*Навчаємо розвиваючись,
розвиваємось навчаючись*

Учитель математики ліцею «Свобода» Знам'янської міської ради Кіровоградської області, старший вчитель.

Педагогічний стаж: 37 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О. С. Пушкіна, 1985.

Педагогічна ідея: «Диференційований підхід до навчання математики».

Скарбниця креативного вчителя.

Світлана Володимирівна має ґрунтовну науково-теоретичну підготовку, яку поєднує з педагогічною майстерністю, вимогливим ставленням до себе та своїх вихованців. Новий матеріал Ковальчук С.В. викладає чітко, керуючись принципом «від простого до складного». Вміло залучає кожного здобувача освіти до роботи протягом усього уроку, надає можливість дітям обирати завдання, посилені для виконання. Спокійна, доброзичлива атмосфера на уроці, взаєморозуміння між вчителем і учнями дають можливість досягти мети уроку. Для розвитку навичок самостійної роботи Світлана Володимирівна застосовує різні види наочності: схеми, діаграми, таблиці.

Учитель використовує лекційно-практичну систему проведення уроків математики. Після кожної теми учні обов'язково складають залік теоретичного матеріалу з математики. Здобувачі освіти можуть складати його одне одному. Світлана Володимирівна ефективно застосовує лекційно-практичну систему, зокрема для тем: «Многокутники. Площі многокутників», «Логарифми та їх властивості». Ковальчук С.В. часто використовує на уроках такі форми роботи: математичні диктанти, самостійні роботи, тестові завдання із самоперевіркою.

Сьогодення диктує потребу якісної підготовки до ЗНО/НМТ, тому Світлана Володимирівна використовує різні онлайн-платформи, тренінги, курси та посібники: тренувальні онлайн-тести з математики ЛЦОЯО, зокрема його розділ «[Тренувальне онлайн-тестування](#)», тести УЦОЯО минулих років «ЗНО онлайн», збірники задач «Математика: комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання» (автори: М. Бурда, Г. Литвиненко та ін., А. Капіносов).

200 балів. У 2022 році двоє випускників 11 класу здобули максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика» – Лядський Дмитро, Будяк Олексій.

Нагороди, відзнаки. За заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти й науки, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу навчання й виховання підростаючого покоління Ковальчук С.В. нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України.

КОВТУН Алла Дмитрівна

Діти не навчаються, якщо просто сидять і слухають. Вони повинні говорити про те, що вивчають, рефлексувати та зіставляти нові знання з попереднім досвідом.

Стівен Ерман

Учитель математики комунального закладу «Академічна гімназія» Кропивницької міської ради».

Педагогічний стаж: 19 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володи-

мира Винниченка, 2004.

Педагогічна ідея: «Розвиток пізнавальної активності учнів на уроках математики через упровадження інноваційних технологій».

Скарбниця креативного вчителя. Для повторення вивченого матеріалу з математики Алла Дмитрівна пропонує учням короткі навчальні відео із онлайн-платформи [«Всеукраїнська школа онлайн»](#). Для застосування теоретичної бази знань учитель рекомендує учням розв'язувати [завдання ЗНО минулих років](#).

Ковтун А.Д. практикує використання власних напрацювань, так, наприклад, [віртуальну дошку Padlet](#) для добірки теоретичного матеріалу з визначеної теми та тестових завдань.

Учням пропонує різні можливості підготовки, враховуючи індивідуальні особливості та власним прикладом залучає до вивчення математики, пройшовши курс освітньої онлайн-платформи в Україні [Prometheus «Математика. Підготовка до ЗНО»](#).

Алла Дмитрівна активно використовує досвід інших сучасних учителів, наприклад, [Наталії Венгрин та її YouTube-канал](#).

Практичні поради та «лайфхаки» підготовки до ЗНО вчитель рекомендує переглянути на [сайті «Знайшов»](#).

Учитель характеризується такими якостями, як цілеспрямованість, наполегливість, оптимізм, відповідальність, цікавість до вивчення нових технологій, креативність. Користується повагою серед колег.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Павленко Софія здобула максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

КОЗЯР

Олександр Іванович

З усього, що під силу людському розуму, немає нічого відраднішого і достойнішого за пізнання істини

Учитель фізики та математики Златопільського ліцею м. Новомиргорода Новомиргородської міської ради, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 26 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В.К. Винниченка, 1996.

Педагогічна ідея: «Проблемно-пошукове навчання як засіб формування мотиваційної складової пізнавальної діяльності».

Використання освітніх технологій. Олександр Іванович майстерно володіє широким спектром стратегій навчання. Впроваджує оригінальні інноваційні ідеї, форми та методи організації освітнього процесу, що забезпечують максимальну самостійність навчання учнів. Вдало поєднує традиційні та інноваційні технології навчання, які сприяють формуванню в учнів використання набутих знань у практичній діяльності. Визначальними пріоритетами освітньої діяльності є: елементи системно-функціонального аналізу, STEAM-освіти, проблемно-пошукового навчання, теорія винахідницьких задач, інформаційно-комунікаційні та хмарні технології, інтерактивні прийоми. Ефективність засвоєння навчального матеріалу забезпечує проведенням фізичних дослідів, використанням демонстрацій, навчальним експериментом. Під час проведення дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах використовує платформу HUMAN та сервіси Google.

Скарбниця креативного вчителя. Олександр Іванович розробляє власні тестові завдання за програмою підготовки до ЗНО на порталі «На Урок», на платформі HUMAN та за допомогою Google-форм. Рекомендує здобувачам освіти [тести ЗНО УЦОЯО з математики попередніх років](#) та сайт «[ЗНО-онлайн](#)», збірники задач: Математика. Комплексна підготовка до ЗНО і ДПА. Профільний рівень і рівень стандарту / уклад.: А.М. Капіносов та ін. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 400 с., Ю.О. Захарійченко, О.В. Шкільний. Повний курс математики у тестах: у 2 ч., ч. 1: Різномірні завдання. 10-те вид. Харків: Вид-во «Ранок», 2020. 496 с.

Педагогічна та творча активність. Педагог постійно підвищує професійну компетентність шляхом самоосвіти та участі в роботі методичних

формувань і заходах різного рівня. Член обласної творчої групи вчителів фізики, член журі III етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року» (номінація «Фізика») та Всеукраїнської олімпіади з фізики та астрономії.

Учасник міжнародної школи для педагогів «ЦЕРН – 2020» Малої академії наук. З 2016 року керівник секції «Фізика» Новомиргородської філії «АКМЕ» міського центру дитячої та юнацької творчості, з 2019 року керівник секції «Експериментальна фізика» Кіровоградської Малої академії наук учнівської молоді.

Ділився досвідом своєї роботи зі слухачами курсів підвищення кваліфікації на базі комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» з теми «Методика розв'язування олімпіадних задач», 2017 – 2021. Брав участь у проєкті запису відеоуроків для дистанційного навчання на базі комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського» з методики розв'язування задач підвищеної складності та олімпіадних задач, 2019 – 2020.

Елементи досвіду роботи опубліковані в статтях: «Особливості розв'язування задач на рівновагу тіл при вивченні механіки» (збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Традиційні та інноваційні підходи у сфері викладання фізики та математики», центр прогресивної освіти «Генезум», Кривий Ріг, 2020); «Методичні особливості розв'язування задач зі статички в шкільному курсі фізики» (Науково-методичний вісник № 56. – Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2020. 388 с.).

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Бойко Дмитро одержав максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За результативну роботу з учнівською молоддю та підготовку переможця III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук нагороджений Подякою Міністерства освіти і науки України, 2022.

КУРШЕВСЬКА Тетяна Йосипівна

Якщо твої плани розраховані на рік – сій жито, якщо на десятиліття – саджай сад, а якщо твої плани розраховані на віки – виховуй дітей. Відомо: що й посієш, те й пожнеш

Учитель математики ліцею ім. Т.Г. Шевченка Олександрійської міської ради Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 42 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Ровенський державний педагогічний інститут ім. Д.З. Мануїльського, 1980.

Педагогічна ідея: «Розвиток творчих здібностей на уроках математики».

Скарбниця креативного вчителя. Куршевська Т.Й. значну увагу приділяє формуванню в учнів наукового світогляду, уявлень про ідеї та методи вивчення математики, її роль у пізнанні дійсності, удосконалює інтелектуальний розвиток учнів (логічного мислення та просторової уяви, алгоритмічної, інформаційної та графічної культури, пам'яті, уваги, інтуїції).

Для забезпечення свідомого оволодіння учнями системою математичних знань, умінь і навичок Тетяна Йосипівна використовує різні форми: самостійні роботи навчального та контролюючого характеру; математичні диктанти; розв'язування задач за малюнками, що дозволяє економити час, розвиває математичну мову учнів; формує навички застосування співвідношення між елементами; навчає розв'язувати вправи за зразком, алгоритмом та без нього.

Застосовує інтерактивну модель уроку, коли освітній процес відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх здобувачів освіти:

- «мозковий штурм» – з метою зібрання якомога більше ідей, щодо поставленої проблеми;
- робота в парах – використовує на початкових етапах навчання, для досягнення дидактичної мети: засвоєння, закріплення, перевірки знань;
- робота у групах – з метою підвищення ефективності процесу навчання та співпраці учнів;
- дискусія – для розвитку критичного мислення та можливості висловити власну думку.

Завдання учитель добирає різної складності із поступовим переходом від простого до складного, при цьому враховуються як індивідуальні можливості кожного учня, так і класу в цілому.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Терзіогло Софія здобула максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

У 2015 році 200 балів за результатами зовнішнього незалежного оцінювання з математики отримав Зубов Даніїл, у 2006 – Падалиця Мирослава.

Нагороди, відзнаки. За заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти й науки, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу навчання й виховання підростаючого покоління Куршевська Т.Й. нагороджена Почесною грамотою департаменту освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації, 2015.

ЛЕВЕНЕЦЬ **Людмила Вікторівна**

На нашій совісті найцінніше, що є в світі – людина.

В.О. Сухомлинський

Учитель математики Олександрівської філії комунального закладу «Олександрівський ліцей № 1» Олександрівської селищної ради Кропивницького району, старший учитель.

Педагогічний стаж: 22 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Во-лодимира Винниченка, 1998.

Педагогічна ідея: «Формування компетентнісного підходу у викладанні математики».

Використання освітніх технологій

За час роботи Левенець Л.В. зарекомендувала себе досвідченим, цілеспрямованим. Відповідальним, креативним педагогом.

Учитель досконало володіє методикою викладання математики, інноваційними освітніми методиками та технологіями; володіє широким спектром стратегії навчання; вміє продукувати оригінальні інноваційні ідеї, застосовуючи великий арсенал нестандартних форм і методів роботи, зокрема: індивідуально-диференційований підхід, робота в парах та групах, застосування проєктних технологій.

Людмила Вікторівна добре володіє методикою індивідуальної роботи з учнями, використовуючи при цьому диференційований підхід до вибору дидактичного матеріалу. Ефективно застосовує творчі та проблемні завдання, що стимулює творчу ініціативу та самостійність учнів.

Для повторення вивченого матеріалу та закріплення знань, умінь та навичок учитель проводить математичні диктанти, «хвилинки ЗНО» з подальшою взаємоперевіркою, [інтерактивні вправи](#).

Педагог розробляє різномірні завдання відповідно до вимог навчальної програми та критеріїв оцінювання навчальних досягнень.

Скарбниця креативного вчителя

З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до зовнішнього незалежного оцінювання, національного мультипредметного тесту Людмила Вікторівна використовує актуальні онлайн-платформи, тренінги, курси та посібники:

[тренувальні онлайн-тести](#) з математики ЛРЦОЯО;
[тести УЦОЯО минулих років](#) ЗНО онлайн;
сайти [«На урок»](#), [«Всеосвіта»](#), [«МійКлас»](#).

збірники задач: Математика: комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання / уклад.: А.М. Капіносов, Г.І. Білоусова, Г.В. Гап'юк.

Педагог створила [блог](#), який містить корисну інформацію із питань підготовки до ЗНО та НМТ.

Педагогічна та творча активність

Людмила Вікторівна систематично підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, була лауреатом II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2010», призером I (районного) етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2015» в номінації «Математика».

200 балів

У 2022 році випускниця 11 класу Гуровська Ірина одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

ЛЕВЧЕНКО
Ольга Михайлівна

Учень – це свічка, яку потрібно запалити. І чим яскравіше вона буде горіти, тим більше любові і власної душі віддамо ми своїм учням.

Учитель математики комунального закладу «Преображенська гімназія Кропивницької міської ради», старший учитель.

Педагогічний стаж: 39 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О. С. Пушкіна, 1983.

Педагогічна ідея: «Формування математичної компетентності учнів шляхом організації їх самостійної роботи».

Скарбниця креативного вчителя. Учитель математики Левченко О.М. має відмінну науково-теоретичну підготовку, яку поєднує з педагогічною майстерністю, вимогливим ставленням до себе та своїх вихованців.

Ольга Михайлівна розвиває творчі здібності здобувачів освіти й працює творчо сама, спонукає школярів до самостійного здобування знань. З цією метою застосовує різні форми, методи та методичні прийоми в освітньому процесі, віддає перевагу інтерактивним методам, які спонукають учнів проявляти свою уяву та творчість. Учитель диференційовано добирає завдання з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, формує у школярів навички самостійного здобування знань. Застосовує на уроках математики дидактичні ігри, тести, ІКТ; добирає практичні задачі, що мають зв'язок із життям; формує навички розвитку індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти.

Новий теоретичний матеріал Левченко О.М. викладає чітко, керуючись принципом «від простого до складного». Вміло залучає кожного здобувача освіти до роботи протягом усього уроку, надає можливість дітям обирати завдання, посилені для виконання. Спокійна, доброзичлива атмосфера на уроці, взаєморозуміння між вчителем і учнями дають можливість досягти мети уроку. Для розвитку навичок самостійної роботи вчитель використовує різні види наочності: схеми, діаграми, таблиці. Робота з роздатковим матеріалом на уроці виховує в учнів сумлінне ставлення до навчання.

З метою ефективної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультипредметного тесту учитель на уроках математики використовує такі посібники та інтернет-ресурси:

Капіносов А. Математика. Посібник для підготовки до ЗНО;

Захарійченко Ю. Повний курс математики в тестах;

[тести УЦОЯО попередніх років](#);

авторські різнорівневі тестові завдання до кожної теми.

використовує різні онлайн-платформи, тренінги, курси та посібники: тренувальні онлайн-тести з математики ЛЦОЯО тренувальні онлайн-тести з математики ЛЦОЯО, зокрема його розділ «[Тренувальне онлайн-тестування](#)», тести УЦОЯО минулих років «ЗНО онлайн».

Педагогічна та творча активність. Учитель постійно підвищує індивідуальну освітню траєкторію. Ольга Михайлівна брала участь в авторському семінарі «Сучасний підручник математики: проблеми та реалії». Активний учасник вебінарів «Інтерактивна школа творчого вчителя».

Левченко О.М. систематично бере участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з математики в якості екзаменатора.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Костіна Яна здобула максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За високу результативність у роботі, значний особистий внесок у справу навчання і виховання молодого покоління Левченко Ольга Михайлівна нагороджена Почесною грамотою Управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2004; Грамотою управління освіти Кіровоградської міської ради, 2007.

ЛУЦЕНКО Яна В'ячеславівна

Процес навчання і виховання буде ефективним лише за умови, коли він приносить радість учням. Моя задача – виявити здібності кожної дитини і направити їх у правильне русло

Учитель математики гімназії «Сузір'я – 19» Олександрійської міської ради Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 10 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володи-

мира Винниченка, 2012.

Педагогічна ідея: «Диференціація та індивідуалізація навчання на уроках математики і залучення учнів до проєктної діяльності задля розвитку основних освітніх компетентностей».

Використання освітніх технологій. У процесі роботи Яна В'ячеславівна використовує сучасні технології, які допомагають відійти від монотонності й одноманітності до активної пізнавальної та творчої діяльності учнів. Інновації допомагають здобувачам освіти підвищити рівень обізнаності з математики.

– *Інтерактивні технології*, на думку вчителя, сприяють розширенню пізнавальних можливостей школярів під час здобуття, аналізу й застосування інформації з різних джерел, дають змогу перенести отримані вміння та навички на життя учнів, формують внутрішню мотивацію. Робота в парах допомагає вчителю як на початку уроку перевірити теоретичні знання з теми, так наприкінці – закріпити набуті знання. Така форма діяльності ефективна, бо кожен має змогу висловити власну думку. Спільна праця формує вміння співнавчатися з однокласниками. Інтерактивну вправу «Карусель» Яна В'ячеславівна застосовує, коли всі учні одночасно працюють у мініпроєктах (визначення статистичних дослідів у 9 класі, наприклад, «Я – продавець взуття», а учні досліджують оптимальну кількість того чи іншого розміру взуття).

– *Технології колективно-групового навчання.* В основу цієї технології Луценко Я.В. вкладає навчання учнів у мікрогрупах. Основна відповідальність за пізнавальний процес лежить на самих учнях. Така форма роботи сприяє розвитку комунікативних якостей особистості, допомагає успішно реалізувати

компетентісний потенціал математичної галузі. Учитель застосовує вправи «незакінчене речення», «мозковий штурм», «мікрофон», але найбільше педагогу подобається «дерево рішень», оскільки, окрім аргументації свого способу розв'язування задачі, учень аналізує інші запропоновані способи й робить висновок про найоптимальніший.

– *Ігрові технології* забезпечують реалізацію особистісно орієнтованого навчання; зменшують імовірність появи втоми, нудьги тощо. Відповідно до психолого-фізіологічних особливостей свого віку учні 5-6 класів постійно відчують потребу в грі. Освітній процес перетворюється у спільну діяльність учителя й учнів. Яна В'ячеславівна використовує дидактичні ігри («Числовий феєрверк», «Лічильник», «Логічні задачі», «Доміно»), інтелектуальні ігри («КВК», «Брейн-ринг», «Ти – оратор», «Наведи порядок»).

– *Проектні технології* – дуже ефективний і актуальний підхід до викладання та навчання. Після його успішної реалізації підвищується мотивація й рівень знань учнів. Здобувачі освіти уміло застосовують свої знання для вирішення проблем у реальному світі. Значно підвищується відповідальність школярів за виконану роботу. Учитель виконує роль фасилітатора. Учні самостійно або в групах створюють презентації, виокремивши основну інформацію. Беруть участь у різноманітних проєктах («Міксіке», «Кенгуру» та інші).

– *Використання тренувальних комп'ютерних програм.* Уроки з комп'ютерною підтримкою зацікавлюють учнів, дають можливість диференціювати освітній процес. Використання тренувальних програм підвищує ефективність самостійної роботи, індивідуалізує навчання. Учитель прагне не тільки дати нові знання, а й учить оволодівати новою інформацією. Яна В'ячеславівна використовує програми Plickers для оцінювання освітніх результатів, EDPuzzle – для перевірки теоретичних знань, LearningApps – для формування компетентності виконання тестів у форматі ЗНО/НМТ.

– *Технологія проблемного навчання.* Однією з умов успішного навчання є проблематизація навчального матеріалу. На етапі сприйняття нового матеріалу вчитель не повідомляє знання в готовому вигляді, а створює проблему, зацікавлює учнів, викликає бажання знайти спосіб розв'язання. Учитель а викладає різні точки зору з одного й того ж питання, спонукає робити порівняння, узагальнення, висновки.

– *Технологія створення ситуації успіху.* На думку Яни В'ячеславівни, успіх – це емоція неоднозначна. Для одних дітей – це результат багатоденної роботи, а для інших – правильне розкриття дужок у числовому виразі.

Важливу роль у педагогічній діяльності відіграють вдало підібрані педагогом наступні методи навчання:

- словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція);
- наочні: ілюстрація (картинки, таблиці, моделі, муляжі, малюнки); демонстрація (ТЗН, кіно-відеофільм, презентація);
- практичні (інтерактивні вправи, реферати учнів, складання таблиць, опорних схем).

Скарбниця креативного вчителя. На уроках математики, аби кожна дитина мала змогу відчувати успіх, учитель користується порадами видатного педагога В.О. Сухомлинського. Насамперед, педагог намагається створити оптимістичний початок заняття, оскільки діти краще дорослих відчують настрій учителя й швидко під нього підлаштовуються. Створення ситуації успіху передбачає таку психологічну атмосферу, щоб школярі без страху й побоювання йшли на урок. Багато уваги Яна В'ячеславівна приділяє похвалі, відзначає досягнення здобувачів освіти, навіть якщо це виконання незначного завдання. Ураховуючи індивідуальні особливості дітей, учитель намагається розраховувати навантаження на кожного учня. Зі слабшими педагог проводить аналіз задачі. Спочатку разом його обговорюють і виділяють основні кроки, будують план розв'язання, а потім учень виконує завдання з більшою впевненістю. Діти з творчим потенціалом у захваті від задач прикладного характеру. Наприклад, задачі-орігамі, побудова та виготовлення геометричних фігур та парабол. Надовго запам'ятовується учням успіх команди під час проведення різноманітних конкурсів, математичних естафет, турнірів, вікторин. І найголовніше: якщо на уроці дитина дає неправильну відповідь на запитання, Яна В'ячеславівна намагається одразу не відкидати її точку зору, а знаходити контрприклад, щоб учень сам дійшов до правильного висновку. Учитель переконаний, що у світі немає такої дитини, яка ні на що не здатна. Отож намагається бути терплячою й допомагає своїм учням відчувати успіх від виконаного ними завдання.

З метою ефективної підготовки старшокласників до ЗНО/НМТ Луценко Я.В. використовує онлайн-сервіс для створення інтерактивних вправ як [LearningApps](#), український освітній онлайн-портал для вчителів [«На урок»](#). Також Яна В'ячеславівна рекомендує учням для відпрацювання практичних навичок як власноруч розроблені тестові завдання, так і [тести минулих років](#).

Педагогічна та творча активність. Луценко Я.В. постійно працює над підвищенням фахової та педагогічної майстерності. Зокрема, брала участь у таких заходах:

першому турі Всеукраїнському конкурсі «Учитель року – 2021» (II місце); обласному турі естонсько-українського проєкту «Міксіке» (2019-2020 н.р.).

200 балів. Професіоналізм учителя та систематична праця дають високий результат. У 2022 році троє учнів 11 класів здобули максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика»: Мандебура Ілля, Черепяний Ян, Піхур Софія.

Нагороди, відзнаки. Луценко Я.В. нагороджена:

Подякою управління освіти Олександрійської міської ради за високу результативність у роботі, високий професіоналізм, значний особистий внесок у справу навчання і виховання підростаючого покоління, 2016;

Подякою управління освіти Олександрійської міської ради за досягнення високих результатів у роботі з обдарованими дітьми, 2016;

Грамотою управління освіти Олександрійської міської ради за сумлінну працю, високу професійну компетентність, вагомий особистий внесок у розвиток освіти за наслідками роботи 2019-2020 навчального року та за результатами атестації, 2020.

МАЛЕНКО
Лілія Борисівна

Бери вершину – матимеш середину

Учитель математики комунального закладу «Ліцей природничих наук «Кропивницької міської ради», старший учитель.

Педагогічний стаж: 31 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1991.

Педагогічна ідея: «Формування та розвиток інтелектуально-творчого потенціалу особистості на уроках математики».

Скарбниця креативного вчителя. Лілія Борисівна має високий рівень професіоналізму, ініціативи, творчості, досконало володіє інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно їх упроваджує в освітній процес під час підготовки учнів до ЗНО. Створює умови для саморозвитку і самонавчання здобувачів освіти. Учитель використовує диференційований та індивідуальний підхід до учнів. Її уроки математики насичені творчими завданнями різної складності, різноманітними формами й методами, мають чітко продумані етапи, раціональне використання часу, розумне застосування комп'ютерної техніки. На заняттях та в позаурочний час педагог організовує роботу на основі особистісно орієнтованого підходу до кожного учня, формує навички самостійно здобувати знання й застосовувати їх на практиці.

Серед різноманітних напрямків нових педагогічних технологій учитель використовує такі: навчання в співробітництві; проєктні технології; ІКТ.

Уроки математики Лілії Борисівни проходять із використанням онлайн-дошки. Все структуровано та поділено за темами. До кожної теми учні одержують конспект. Після кожного уроку учень отримує всі записи заняття, щоб у разі потреби легко відновити в пам'яті пройдений матеріал або скористатися нотатками під час виконання домашнього завдання.

З метою ефективної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання учитель Лілія Борисівна на уроках математики використовує:

[тести УЦОЯО попередніх років;](#)

[стікербуки;](#)

Капіносов А. «Математика ЗНО 2023 рівень стандарту та профільний: комплексне видання + тренажер +розв'язки»;

[сайт «Khan Academy» українською мовою](#) (математика);

[EdEra курс «Математика: арифметика, рівняння та нерівності»;](#)

[навчальний сайт з математики «Formula»;](#)
[онлайн-платформа «У Класі» \(математика\);](#)
[«Сучасні освітні технології»;](#)

Google Meet (у тому числі й використання можливостей демонстрування на екрані дій через камеру мобільного телефона);

Мартинюк О., Капеняк І., Гринчишин Я. «Математика ЗНО – 2023. Комплексне видання. Тестові завдання у форматі ЗНО. Комплект: підручники і посібники».

Педагогічна та творча активність. У складі обласної творчої групи вчителів математики Маленко Л.Б. розробила систему уроків з теми «Розв’язування прямокутних трикутників», які були розміщені на сайті КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського». Також Лілія Борисівна є упорядником методичного посібника «Впровадження компетентнісного підходу на уроках математики». Педагог підготувала статтю з теми [«Нова українська школа: сучасний урок в контексті компетентнісного та діяльнісного підходів»](#).

Щороку Маленко Л.Б. запрошують для перевірки відкритої частини сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання з математики у якості екзаменатора.

Учні Маленко Л.Б. щорічно стають переможцями II та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів.

200 балів. Випускники Лілії Борисівни завжди мають високі результати зовнішнього незалежного оцінювання з математики: зокрема, у 2022 році троє з них отримали найвищий результат – 200 балів, а саме: Андріяшевський Владислав, Соколенко Іван, Черепанов Максим.

Нагороди, відзнаки. За високу результативність у роботі, значний особистий внесок у справу навчання і виховання молодого покоління, за якісну підготовку учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Маленко Л.Б. нагороджена: Почесною грамотою управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2003; Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, 2008; Грамотою управління освіти Кіровоградської міської ради, 2015, Грамотою управління освіти Кропивницької міської ради, 2022; Грамотою Кропивницької міської ради та виконавчого комітету, 2022.

МЕДВЕДЧУК Марія Прокопівна

*Людина, яка не знає
математики, не здатна ні
до яких інших наук.*

Роджер Бекон

Учитель математики Голованівського
ліцею ім. Т.Г. Шевченка Голованівської
селищної ради, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 44 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Уманський педагогічний
інститут імені П.Г. Тичини, 1978.

Педагогічна ідея: «Сучасний урок:
лекційно-практична система навчання

математики».

Скарбниця креативного вчителя. В основі педагогічної діяльності вчителя математики Медведчук М.П. поєднуються традиційні та нові прийоми, методи, форми навчання, втілюються в життя принципи лекційно-практичної системи навчання школярів, що дозволяє розвинути творчі можливості кожного здобувача освіти, сформувати уміння й навички їх праці. Марія Прокопівна творчо використовує досвід наших земляків О.О. Хмури, В.Ф. Донець, активно впроваджує лекційні та семінарські форми проведення занять у 9, 11 класах. Учитель організовує на уроках математики колективну, групову діяльність учнів, використовує великий арсенал диференційованих завдань, проводить творчі роботи, дидактичні ігри, «аукціони знань».

З метою ефективної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання учитель Медведчук М.П. на уроках математики використовує:

тести попередніх років, що дає можливість порівняти складність аналогічних завдань різних років;

посібник Захарійченко Ю.О., Школьний О.В., Захарійченко Л.І; Школьна О.В. «Повний курс математики в тестах» – збірник різнорівневих завдань з математики включає всі основні типи тестових завдань, які використовуються для проведення ЗНО. Матеріал посібника структуровано за типами тестових завдань і за тематичними блоками, які відтворюють змістові лінії сучасного шкільного курсу математики (5-11 класи).

Ютуб-канал [«Математичка»](#);

посібник «Математика: Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання» / уклад.: А. М. Капіносов, Г. І. Білоусова, Г. В. Гап'юк та ін.;

курс «Математика. Підготовка до ЗНО» – освітня онлайн-платформа в Україні Prometheus.

За довгі роки роботи в школі учитель має велику кількість власних посібників, методичних рекомендацій, презентацій, різноманітних завдань для підготовки до ЗНО. Серед них:

Медведчук М.П. Сучасний урок: лекційно-практична система навчання математики: методичні рекомендації, 2010.

Марія Медведчук «Враховувати особистість учня. Навчально-методичне видання», 2003.

Педагогічна та творча активність. Учитель постійно удосконалює фахову компетентність та педагогічну майстерність, поширює інноваційний педагогічний досвід, актуальні педагогічні ідеї. Зокрема, є активним здобувачем обласної школи технологічного досвіду вчителів математики; переможцем обласного етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року» в номінації «Математика», 2000.

Медведчук М.П. – лауреат обласного ярмарку педагогічних ідей «Освітнянські обрії Кіровоградщини – 2013» у номінації «Використання інновацій під час викладання навчальних предметів: «Природничо-математичний цикл», нагороджена Дипломом департаменту освіти і науки, молоді та спорту Кіровоградської облдержадміністрації.

Професіоналізм учителя та систематична праця дають високий результат. Так, учні Медведчук М.П. щороку займають призові місця на III етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з математики.

200 балів. Двоє випускників 11 класу у 2022 році одержали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика». Зокрема, Загородня Дарія та Стригун Іван. У 2021 році Мукоїда Ростислав отримав 200 балів за підсумками ЗНО з математики.

Нагороди, відзнаки. За високу результативність у роботі, значний особистий внесок у справу навчання і виховання молодого покоління, за якісну підготовку учнів до зовнішнього незалежного оцінювання Медведчук М.П. нагороджена: Почесною грамотою управління освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації, 2012; Подякою Міністерства освіти і науки України, Інституту модернізації змісту освіти як координатор Міжнародного математичного конкурсу «Кенгуру – 2018»; Грамотою Голованівської селищної ради, 2021 та ін.

ПОЧИНОК Ольга Борисівна

Поганий вчитель повідомляє істину, хороший – вчить її знаходити

Учитель математики комунального закладу «Ліцей «Європейська освіта» Кропивницької міської ради».

Педагогічний стаж: 37 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1985.

Педагогічна ідея: «Професійна мобільність вчителя математики як один

із шляхів формування пізнавальної активності учня на уроках математики».

Використання освітніх технологій. Починок О.Б. розпочинає підготовку школярів до ЗНО з 5-го класу. Зокрема, посилено працює над повторенням матеріалу й систематизацією знань, використовує в процесі навчання різні види діяльності та нові форми контролю. Все це готує учнів до іспиту як психологічно, так і дозволяє підвищити якість математичної освіти.

Серед різноманітних напрямків нових педагогічних технологій для досягнення поставленої мети Ольга Борисівна рекомендує вчителям використовувати навчання у співробітництві; проєктні технології; технології педагогічної підтримки й супроводу індивідуальної траєкторії розвитку й саморозвитку особистості; роботу в малих групах і парах; використання ІКТ.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки до ЗНО з математики Ольга Борисівна навчає школярів загальним універсальним прийомам та підходам до розв'язування завдань, а не працює з випускниками над виконанням певного виду завдань, що містяться в демонстраційній версії сертифікаційної роботи з математики. Крім того, на початку першого семестру вчитель виявляє сильні й слабкі сторони у знаннях учнів, на підставі цього створює цільові групи та формулює основні принципи побудови методичної підготовки до ЗНО.

На думку вчителя, залік є найбільш ефективною формою контролю знань. Протягом усього періоду підготовки до ЗНО педагог проводить тематичні заліки, мінізаліки. Як правило, залікова картка містить теоретичні та практичні завдання різного рівня: базового та підвищеного. Перед заліком Ольга Борисівна проводить тренувальні тестування.

За довгі роки роботи в школі педагог має велику кількість посібників, презентацій, різноманітних завдань для підготовки до ЗНО. Учитель використовує тести попередніх років, що дає можливість порівняти типи та складність аналогічних завдань різних років. Також збірник Гальперіна А.Р. «Зовнішнє незалежне оцінювання 2019» (та інших років), добірку матеріалів з бібліотеки «На урок». Деякі з них можна переглянути за [покликанням](#).

З метою розвитку індивідуальної освітньої траєкторії Ольга Борисівна систематично використовує в роботі дистанційні курси, відеоуроки та пояснення в інтернеті, а саме:

[безкоштовний онлайн-курс «Підготовка до ЗНО з математики: лайфхаки від Могилянки»;](#)

[безкоштовні вебіари для підготовки до ЗНО;](#)

[навчальне відео для тих, хто готується до ЗНО;](#)

[математика ЗНО | Даша Ріман;](#)

[тести ЗНО онлайн з математики;](#)

[14 днів безкоштовного доступу, відеопояснення, є мобільні додатки;](#)

[підготовка, тестування ЗНО 2022.](#)

Педагогічна та творча активність. Починок О.Б. систематично бере участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з математики в якості екзаменатора.

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Кльоз Михайло здобув максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

ПРИХОДЬКО Світлана Віталіївна

Головною потребою кожного школяра мають стати праця, самостійна думка, відкриття істини

Учитель математики ліцею «Крила України» Знам'янської міської ради Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 31 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О. С. Пушкіна, 1991.

Педагогічна ідея: «Практична та прикладна спрямованість уроків математики. Змішане навчання».

Використання освітніх технологій. Значну увагу у своїй роботі вчитель Приходько С.В. приділяє диференціації та індивідуалізації освітнього процесу, особистісно орієнтованому підходу під час викладання математики.

Диференціацію навчання на уроках Світлана Віталіївна впроваджує, створюючи динамічні групи учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей і здібностей, добираючи спеціальні вправи, зорієнтовані на можливості окремих школярів із різними здібностями, надаючи педагогічну допомогу залежно від їхньої підготовленості, оптимально поєднуючи колективну, групову та індивідуальну роботу учнів, здійснюючи індивідуалізацію домашніх завдань. Реалізація технології педагогічної підтримки й супроводу індивідуальної траєкторії розвитку й саморозвитку особистості дає можливість навчати математики учнів різного рівня компетентності. Практично не «губиться» ні обдарована дитина, ні дитина, яка не має математично розвинених здібностей.

Віртуальний простір організовує за допомогою комп'ютерних технологій на базі цифрового ресурсу. Завдяки використанню різних типів інформації – вербальної (текст), аудіальної (звук), візуальної (відеозапису і картинки) – вдається наочно та швидко пояснювати матеріал, підвищувати інтерес та мотивацію учнів до навчання.

Приходько С.В. застосовує систему змішаного навчання. У цьому підході, як і при звичайному навчанні, завдання вчителя не тільки в тому, щоб донести до учнів матеріал, сенс конкретного параграфа та основну ідею твору, а й розвивати неспеціалізовані навички, до яких відносяться критичне мислення, вміння працювати в команді, креативність тощо.

Скарбниця креативного вчителя. З метою підготовки учнів до ЗНО вчитель використовує сайти [«ЗНО. Освіта. UA»](http://zno.osvita.ua) та [УЦОЯО](http://ucioyo.org).

Учитель створила власний сайт і постійно поповнює новим цікавим та корисним контентом для здобувачів освіти [«Математична скринька»](#).

Педагогічна та творча активність. Світлана Віталіївна постійно працює над підвищенням фахової компетентності та педагогічної майстерності. Зокрема, брала участь у таких заходах:

обласній дистанційній практикоорієнтованій конференції з теми «Цифрове освітнє середовище», 30.11.2022;

Всеукраїнському науково-практичному онлайн-семінарі з теми «Обдарованість: методи діагностики та специфіка моніторингу», 05 та 31.05.2022;

майстер-класі за програмою «Intel® Навчання для майбутнього»;

дистанційному курсі «Створення інтерактивних презентацій онлайн-сервісу Prezi», «Міжнародні змагання Прангліміне» (усний математичний рахунок на швидкість);

вебінарах для вчителів математики: ВГ «Основа», «Формування соціальної компетентності на уроках математики в середній школі», для педагогів усіх категорій та «Мистецтво створення презентацій. Огляд сервісів», «Сервіси ВЕБ 2.0 для перевернутого класу», «Розвиток соціальності учнів в умовах інклюзивної освіти», обласній науково-практичній інтернет-конференції (XIII Хмурівські читання).

Методичні розробки учитель висвітлює в інтернет-ресурсах «Учительський журнал», зокрема конспект уроку з геометрії у 7 класі розміщений на порталі [«Учительський журнал онлайн»](#).

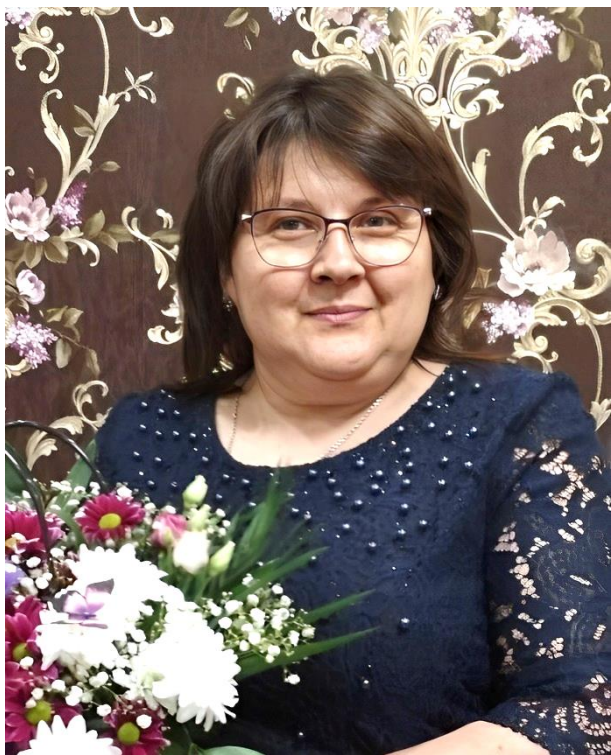
200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Коваленко Ксенія здобула максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, плідну педагогічну діяльність, вагомий внесок у розвиток галузі освіти, творчу працю, досягнуті успіхи в справі навчання та виховання школярів учитель має низку державних нагород, а саме:

Почесна грамота управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації – 2005, 2010;

Почесна грамота управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації переможцю обласного методичного огляду-конкурсу для вчителів з математики і фізики «Сучасний урок: технологічна панорама у номінації «Своєрідність структури уроку – 2006»;

Подяка управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації – 2018.

РІЗАНОВА
Олена Леонідівна

Кожна дитина – таланту перлина

Учитель математики комунального закладу «Бобринецький ліцей № 2» Бобринецької міської ради Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 35 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Миколаївський педагогічний інститут, 1990.

Педагогічна ідея: «Організація пізнавальної діяльності учнів як засіб формування математичної компетенції».

Використання освітніх технологій. До ЗНО/НМТ Олена Леонідівна починає готувати учнів із 5 класу. У своїй роботі використовує різноманітні форми діяльності: індивідуальні, парні, групові. При цьому враховує індивідуальні можливості кожного учня, його психологічні особливості, забезпечує єдність освітніх, розвиваючих, виховних функцій навчання, адже головне завдання вчителя – реалізувати індивідуальний підхід до кожного здобувача освіти, гармонійно поєднати теоретичний матеріал з практикою життя. Для забезпечення широкого спектру умінь, навичок, практичного застосування набутих знань використовує інформаційно-комунікаційні технології, елементи лекційно-практичної системи навчання, широко впроваджує інтерактивні технології навчання, ігрові елементи, математичні та термінологічні диктанти, лабораторно-практичні роботи, характерними особливостями яких є використання креслярських інструментів, моделей, шаблонів, обчислювальних приладів, обробка результатів вимірювань за допомогою необхідних формул, порівняння результатів вимірювань і обчислень.

Скарбниця креативного вчителя. На уроках математики учитель застосовує «подорожі» з казковими персонажами («Подорож точки по прямій», тема «Кут. Транспорт. Вимірювання і побудова кутів. Види кутів»), імітаційні ігри (наприклад, «Ревізор». Уявіть себе інспектором із програми «Ревізор». Проведіть ревізію у своїх департаментах: «Департамент житлово-комунального господарства», «Департамент економіки. Відділ громадського харчування», «Державне управління сільського господарства. Відділ селекції», «Департамент інспектування банків». Кожній групі дається задача практичного спрямування). Олена Леонідівна проводить з учнями дискусії, мозкові штурми, різні форми самостійної та творчої роботи, [інтерактивні вправи LearningApps](#), використовує проблемне навчання, елементи історії розвитку математики (при вивченні теми

«Формула суми перших членів арифметичної прогресії» пропонується задача, яка має життєві факти німецького вченого-математика Карла Гауса (знайти суму всіх натуральних чисел від 1 до 100), при розв'язанні якої виникає необхідність у виведенні формули суми перших членів арифметичної прогресії).

У своїй роботі з підготовки до ЗНО/НМТ ефективно застосовує програму, розміщену [на сайті УЦОЯО](#), [тести минулих років](#) та посібники:

Математика. Комплексна підготовка до ЗНО і ДПА / уклад.: А.М. Капіносов та ін. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016;

Захарійченко Ю.О., Школьний О.В., Захарійченко Л.І., Школьна О.В. Повний курс математики в тестах: у 2 ч., ч.1: Різномірні завдання. 6-те вид., випр. Х: Вид-во «Ранок», 2017;

Захарійченко Ю.О. Репета В.К., Маркова І.С., Карпик В.В. Математика. 2000 тестів для підготовки до ЗНО. Київ: Літера ЛТД, 2020;

Гальперіна А.Р. Математика. Типові тестові завдання. 11-те вид., перероб. та доп. Київ: Літера ЛТД, 2020;

Істер О.С. Математика: комплексна підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання 2-ге вид., випр. Київ: Генеза, 2020.

Під час підготовки до ЗНО/НМТ Різанова О.Л. ефективно використовує контент [сайту Miyklas](#) (три роки заклад освіти дистанційно працює на онлайн-ресурсі Miyklas – освітня платформа, розроблена з метою забезпечення організації та контролю освітнього процесу дистанційно; Classtime – онлайн-ресурс, який допомагає вчителю швидко та якісно здійснювати оцінювання знань і миттєво оцінити прогрес класу й кожного учня індивідуально. Цей сервіс можна використовувати для закріплення вивченого матеріалу, підсумкового оцінювання, домашніх завдань, підготовки до ЗНО/НМТ. Він має величезну бібліотеку завдань ЗНО (усі сесії). На думку вчителя, одинадятикласникам дуже подобається працювати з сервісом, адже це робота на уроці з мобільним телефоном та ще й під час сесії на екрані проектора. Classtime відображає прізвища учнів та їхню індивідуальну освітню траєкторію. Онлайн-ресурс можна використовувати й дистанційно. Він не потребує встановлення на девайс (комп'ютер, планшет, смартфон), а працює за покликанням, тому здобувачам освіти не обов'язково створювати власні акаунти. Учитель відстежує весь прогрес через свій акаунт. Для того, щоб організувати роботу в Classtime, педагогу треба підготувати завдання, їх можна через пошук знайти в Загальній Бібліотеці чи Бібліотеці ЗНО або підготувати власні. Потім створити нову сесію та отримати унікальний код, який учні запишуть у щоденники; поширити покликання через будь-який месенджер. Сесії можна налаштовувати за своїми потребами: надати перевагу дистанційному виконанню, обмежувати час та терміни виконання сесії, використовувати таймер та планувальник сесій, «показувати відповіді одразу», «дозволити одну відповідь на питання».

Педагог створила блог [«Методична скарбниця вчителя математики Різанової Олени Леонідівни»](#) та систематично наповнює його контент.

Педагогічна та творча активність. Різанова О.Л. постійно працює над підвищенням фахового рівня:

є переможцем першого туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2016» та учасником другого (обласного) туру;

активний учасник обласних заходів «Освітній процес в умовах сьогоденних викликів» (XVIII Хмурівські читання, 2022); «Використання сучасних освітніх технологій на уроках математики» (відкрита інтернет-конференція «Шляхи ефективного впровадження новітніх освітніх технологій у навчальних закладах», 2017); «Використання сервісів LearningApps та Quizlet для створення інтерактивних вправ та комп'ютерних дидактичних ігор як засобів підвищення ефективності і якості навчання математики (XII Хмурівські читання, 2016); «Використання електронних освітніх ресурсів на уроках математики у 5-6 класах» (XI Хмурівські читання, 2015; «Комп'ютерне тестування як засіб оцінювання рівня компетентності учнів» (IX Хмурівські читання, 2013).

Різанова О.Л. систематично бере участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з математики в якості екзаменатора.

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Заболотній Дмитро здобув максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За багаторічну сумлінну працю, заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти, вагомий внесок у справу навчання і виховання підростаючого покоління Різанова О.Л. нагороджена Почесною грамотою департаменту освіти і науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2013.

РОЗУМКОВА Тетяна Володимирівна

Любити свого учня всяким: талановитим чи не дуже, веселим чи сумним, спокійним чи непосидючим... Спілкуватися з ним, навчати й радіти, бо учень – це свято, яке триває доти, поки ти є разом із ним

Учитель математики комунального закладу Ліцей «Муніципальний колегіум» Кропивницької міської ради».

Педагогічний стаж: 20 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2002.

Педагогічна ідея: «Використання сучасних педагогічних технологій на уроках математики для розвитку творчих здібностей учнів».

Використання освітніх технологій. Учитель математики Розумкова Т.В. має ґрунтовну теоретичну й методичну підготовку. Володіє необхідними прийомами, сучасними освітніми технологіями, успішно використовує на заняттях інформаційно-комунікативні технології. Створює можливості для оптимального розумового, емоційно-вольового, естетичного розвитку учнів. Постійно працює над розвитком пізнавальної та творчої активності учнів.

Тетяна Володимирівна вміло використовує сучасні освітні технології, такі як: технологія розвитку критичного мислення, ігрова технологія, інтерактивна, а також застосовує форми і методи роботи в групах, роботи в парах, авторське крісло, вправа «мікрофон», «мозкова атака». На уроках застосовує словесні, наочні, пояснювально-ілюстративні, практичні, методичні прийоми, а також різні технічні засоби. Вміло застосовує диференційований та індивідуальний підходи до учнів. Добре володіє інноваційними технологіями ІКТ та доцільно їх упроваджує в освітній процес.

Розумкова Тетяна Володимирівна широко використовує творчі та проблемні завдання, що стимулюють ініціативу та самостійність учнів. Враховує психологічні особливості здобувачів освіти, їх реальні навчальні можливості, стимулює позитивне ставлення учнів до навчально-пізнавальної діяльності.

Педагог уміє лаконічно, доступно викласти навчальний матеріал, володіє ораторським мистецтвом.

На думку Тетяни Володимирівни, саме цифрові технології дозволяють зробити процес навчання мобільним, диференційованим та індивідуальним. При цьому технології не замінюють викладача, а доповнюють його.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до ЗНО/НМТ Розумкова Т.В. рекомендує учням розв'язувати завдання минулих років на сайтах [«ЗНО. Освіта.UA»](#) та [УЦОЯО](#).

Більш детально познайомитися з досвідом роботи можна, переглянувши контент [блогу учителя «Розумкова Тетяна Володимирівна»](#).

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Неменов Андрій здобув максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

РЯБЧЕНКО
Тетяна Петрівна

*Математика цікава тоді, коли
живить нашу винахідливість,
здатність міркувати*

Учитель математики Богданівського ліцею імені І.Г. Ткаченка Суботцівської сільської ради Кіровоградського району Кіровоградської області, старший учитель.

Педагогічний стаж: 23 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 1997.

Педагогічна ідея: «Диференціація

навчання та використання інформаційних технологій на уроках математики та інформатики».

Використання освітніх технологій. Учитель Рябченко Т.П. на уроках математики цілеспрямовано застосовує індивідуальні та групові форми роботи із обов'язковим застосуванням диференційованих завдань у вигляді «прикладів» та «контрприкладів». Під час пояснення нового матеріалу Тетяна Петрівна презентує систему «прикладів» та «контрприкладів», тобто кожне поняття розподіляється на логічні конструкції, які учні досліджують, аналізують і запам'ятовують.

Тетяна Петрівна використовує три можливі форми організації диференційованого навчання:

– приховану (окремим школярам учитель пропонує різні індивідуальні завдання та підтримку у вигляді диференційованих вправ, електронних посібників);

– напіввідкриту (групи чи пари комплектуються з урахуванням навчальних можливостей учнів);

– відкриту (у класі є 2-3 групи, яким пропонуються різні варіанти класних і домашніх завдань, при цьому залишається можливість переходити з однієї групи до іншої).

Скарбниця креативного вчителя. На уроках закріплення та застосування знань, умінь і навичок Тетяна Петрівна використовує групові форми роботи. Кожній групі пропонує на картках 8-12 завдань початкового, середнього, достатнього і високого рівнів. Учні серед запропонованих задач вибирають ті,

які вони можуть розв'язати протягом відведеного часу – 20-25 хвилин. Здобувачі освіти, які швидше виконали завдання, допомагають своїм товаришам по групі.

З метою ефективної підготовки до НМТ Рябченко Т.П. рекомендує учням розв'язувати завдання ЗНО минулих років на сайтах [«ЗНО. Освіта.UA»](#) та [УЦОЯО](#); [«Математичка»](#). Під час дистанційного навчання вчитель використовує онлайн-платформу [Classroom](#), а також онлайн-тренажери, інтерактивні вправи упродовж уроку (на різних етапах) у класі індивідуально (з комп'ютером, планшетом, смартфоном) чи в парах (малих групах); виконання домашнього завдання (індивідуально); на занятті з використанням інтерактивної дошки; під час проведення дистанційного уроку в асинхронному режимі (Classtime, [GeoGebra](#)).

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Дубина Владислав здобув максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, сумлінну працю Рябченко Т.П. нагороджена Грамотою відділу освіти Знам'янської районної державної адміністрації, 2010.

СВИРИДЕНКО
Олена Леонідівна

Учитель і мудрець нічому не вчать, а тільки вказують шлях до істини.

Сократ

Учитель математики комунального закладу «Центральноукраїнський науковий ліцей-інтернат Кіровоградської обласної ради», учитель-методист, відмінник освіти України, заслужений вчитель України.

Педагогічний стаж: 31 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний

педагогічний інститут імені О.С. Пушкіна, 1991.

Педагогічна ідея: «Формування математичної компетентності учнів шляхом організації їх самостійної роботи у процесі вивчення математики».

Використання освітніх технологій. У своїй роботі вчитель ефективно застосовує лекційно-практичну систему навчання та продуктивну технологію. Збільшення частки активної самостійної роботи кожного учня в умовах високої концентрації уваги й активності – це основна ідея продуктивного навчання. Практична реалізація якої також вдало реалізується під час тематичної підготовки здобувачів освіти до ЗНО/НМТ з математики за зазначеними правилами продуктивного навчання.

Схема підготовки, яку використовує Свиріденко О.О., містить три основні етапи

Перший – перевірка та корегування рівня теоретичної підготовки учня з теми (усні та письмові заліки, складання учнем власних та використання готових узагальнюючих схем, алгоритмів та таблиць). Креативний виклад теорії можна підкріплювати «скрайбінгом» – власними опорними конспектами з використання стрілок, алгоритмів, логічних переходів, тобто утворювати банк теоретичних відомостей

Другий – це розв’язування тренувальних тестів, які містять різні вправи за зразками або типовими алгоритмами (комп’ютерне тестування, індивідуальна та групова робота над системою тестів).

Третій – розв’язування задач з повним обґрунтуванням. Цьому етапу вчитель приділяє найбільшу увагу та діє за власною технікою НЗР (навчання загострює розум і тренує пам’ять). Суть цієї техніки можна сформулювати так:

– рівень навчання, глибина знань і навичок мають бути різними для різних категорій учнів відповідно до їх можливостей і нахилів;

– тільки в процесі самостійного виконання різних вправ і завдань відбувається закріплення математичних понять, формуються і вдосконалюються обчислювальні навички та навички логічного та послідовного викладу розв'язку задачі, набуваються уміння;

– геометрія – необмежений простір для розвитку логічного мислення;

– чим більше інформації повідомляється вчителем і обробляється в класі, тим більше її відтворюється здобувачами освіти.

Скарбниця креативного вчителя. Сьогодення диктує потребу якісної підготовки до ЗНО/НМТ, тому учитель використовує на уроках математики:

1. Захарійченко Ю.О., Шкільний О.В., Захарійченко Л. І., Шкільна О.В. Повний курс математики в тестах: у 2 ч., ч. 1: Різномірні завдання. Харків: Вид-во «Ранок», 2018.

2. Захарійченко Ю.О., Шкільний О.В., Захарійченко Л. І., Шкільна О.В. Сучасна підготовка до ЗНО з математики. Кам'янець-Подільський, 2020.

3. Гальперіна А.Р., Забелешинська М.Я., Захарійченко Ю.О., Карпик В.В., Шкільний О.В. Математика. Комплексне видання: довідник з математики, 5-11 класи. Завдання для формування та тренування обчислювальних навичок. Тести. Київ: Літера ЛТД, 2018.

4. Гальперіна А.Р. Математика. Типові тестові завдання. Київ: Літера ЛТД, 2018.

5. Математика. Комплексна підготовка до ЗНО і ДПА. Профільний рівень і рівень стандарту / уклад.: А.М. Капіносів та ін. Тернопіль: Підручники та посібники, 2023.

6. Істер О.С. Математика: комплексна підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання. Київ: Генеза, 2021.

7. Мартинюк О.М. та інші. Математика. Тестові завдання у форматі ЗНО. Профільний рівень і рівень стандарту. Тернопіль: Підручники та посібники, 2022.

Свириденко О.Л. проводить на уроках математики бліц-опитування, тести на швидкість, самостійні роботи з використанням електронної освітньої системи «Мій клас», застосовує систему відеоуроків, створених на платформі Zoom. Також систематично використовує [сайт «ЗНО – Онлайн»](#), електронну освітню систему [«МійКлас»](#).

Олена Леонідівна створила [власний освітній блог](#) і постійно наповнює його корисним та цікавим контентом, а також [Е-портфоліо](#), яке розкриває індивідуальну освітню траєкторію професійної компетентності вчителя.

Свириденко О.Л. має низку публікацій в обласних, всеукраїнських та фахових виданнях:

1. Буряк Ю.В., Литвин М.Ю., Макачук О.П., Свириденко О.Л. Програми факультативів та спецкурсів з природничо-математичних дисциплін. Кіровоград: Пролісок, 2009.

2. Свириденко О.Л. Використання інтерактивної дошки на уроках математики. Кіровоград: Пролісок, 2008.

3. Свириденко О.Л. Інформаційна компетентність випускника профільного класу. Збірник матеріалів обласного семінару. Кіровоград: Пролісок, 2008.

4. Свириденко О.Л. Кути, вписані в коло, та їх вимірювання. *Математика в школах України*, 2009. № 4 (232).

5. Свириденко О.Л. Використання властивостей функцій під час розв'язування рівнянь і нерівностей. Практичне заняття в 11 класі фізико-математичного профілю. *Математика в школах України*, 2010. № 3 (267).

6. Свириденко О.Л. Початки стереометрії. 10 клас: методичні рекомендації. Кіровоград: видавництво Кіровоградського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, 2010. 42 с.

7. Свириденко О.Л. Побудова перерізів многогранників методом слідів. *Математика в школах України*, 2012. № 7 (232).

8. Свириденко О.Л. Застосування графічного методу при розв'язуванні задач з параметрами: методичні рекомендації. Кіровоград: видавництво комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2015. 28 с.

Педагогічна та творча активність. Свириденко О.Л. постійно працює над підвищенням фахового рівня та розвитком індивідуальної освітньої траєкторії. У 2009 році Олена Леонідівна стала лауреатом обласного методичного огляду-конкурсу «Сучасний урок: ІКТ-супровід» (номінація «Практичне спрямування уроку з використанням мультимедійної та комп'ютерної техніки»), переможець II етапу та дипломант III етапу Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2010» в номінації «Математика».

Свириденко О.Л. постійно підвищує фахову та педагогічну майстерність. Зокрема, працює експертом із встановлення порогу «склав/ не склав» під час проведення зовнішнього незалежного оцінювання з математики. Виконує обов'язки старшого екзаменатора перевірки відкритої частини сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання з математики.

200 балів. У 2022 році 8 учнів Олени Леонідівни отримали максимальну кількість балів при складанні НМТ з блоку «Математика» – Шестаковська Яна, Антонов Євгеній, Берест Катерина, Латанська Софія, Сербін Артем, Сова Ірина, Цибульська Анастасія, Шепель Наталія.

За результатами зовнішнього незалежного оцінювання з математики попередніх років семеро випускників одержали по 200 балів. Зокрема, Веремієнко Олексій, Кирилюк Андрій, 2010; Яценко Юрій, 2013; Скіпа Вадим, 2014; Буряк Руслан, Шутенко Віктор, 2015; Коломієць Микола, 2020.

У період з 2010 по 2021 рік 401 випускник Олени Леонідівни брав участь у ЗНО з математики. З них отримали 181-199 балів 184 учні, тобто 46%, а 7 здобувачів освіти одержали 200 балів.

Нагороди, відзнаки. За багаторічну сумлінну працю, вагомий особовий внесок в реалізацію державної політики у сфері освіти області, високий професіоналізм Свириденко О.Л. нагороджена:

Дипломом лауреата обласної педагогічної премії імені Василя Сухомлинського, 2018;

Почесною грамотою управління освіти, науки, молоді та спорту Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2018;

Почесною грамотою управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації, 2020;

Почесною грамотою Кіровоградської обласної ради, 2020;

Подякою Кабінету Міністрів України;

Грамотами Міністерства освіти і науки України та ін.

СЕМЕНКО
Ольга Олександрівна

Учень – це не посудина, яку потрібно заповнити, учень-факел, який треба запалити.

Паскаль

Учитель математики Петрівського ліцею Петрівської селищної ради Олександрійського району Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 38 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Криворізький державний педагогічний інститут, 1984.

Педагогічна ідея: «Формування пізнавального інтересу та творчих

здібностей учнів при вивченні математики».

Використання освітніх технологій. Семенко О.О. на уроках математики цілеспрямовано застосовує сучасні форми та методи навчання, що активізують розумову діяльність школярів, стимулює здобуття учнями знань самостійно. Учитель збалансовано використовує ігрові технології, цікаві нестандартні задачі. Раціонально добирає групові та індивідуальні форми роботи.

Ольга Олександрівна на уроках математики проводить дистанційні форми навчання з використанням онлайн-платформ та сервісів для створення інтерактивних вправ, які забезпечують ефективну взаємодію учителя та учня, зокрема Google Classroom, Google Meet, віртуальну дошку Jamboard. Використання онлайн-сервісів для навчання здобувачів освіти дозволяє забезпечити: варіативність форм викладу освітнього контенту, його повноту і доступність.

Скарбниця креативного вчителя. Учитель під час проведення уроків математики використовує сучасні методичні розробки й тести для підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання та національного мультипредметного тесту з українських освітніх онлайн-порталів для вчителів: «На урок», «Всеосвіта», [«Osvita.ua»](https://osvita.ua), [«Ерудит. Математика»](https://erudit.ua). Учні Ольги Олександрівни виконують тренувальні онлайн-тести з математики ЛЦОЯО: [«Тренувальне онлайн-тестування»](#).

З метою поглиблення і закріплення знань, умінь та практичних навичок педагог пропонує здобувачам освіти завдання для самостійного опрацювання, враховуючи диференційований підхід.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Піскун Олександра здобула 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

СИДОРЕНКО
Тетяна Олександрівна

*Донести до серця кожної
дитини знання, досвід і
практичні вміння*

Учитель математики Новомиргородського ліцею № 2 Новомиргородської міської ради Кіровоградської області, відмінник освіти України, старший учитель.

Педагогічний стаж: 41 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна,

1982.

Педагогічна ідея. «Розвиток критичного мислення на уроках математики».

Використання освітніх технологій. Тетяна Олександрівна оптимально поєднує форми, методи, прийоми та засоби освітньої діяльності, які сприяють формуванню в здобувачів освіти використання набутих знань у практичній діяльності. Серед інноваційних технологій вибирає ті, які спрямовані на реалізацію принципу активності навчання, зокрема компетентнісний та діяльнісний підходи, особистісно орієнтоване навчання, інтерактивні та інформаційно-комунікаційні технології, елементи системно-функціонального аналізу тощо.

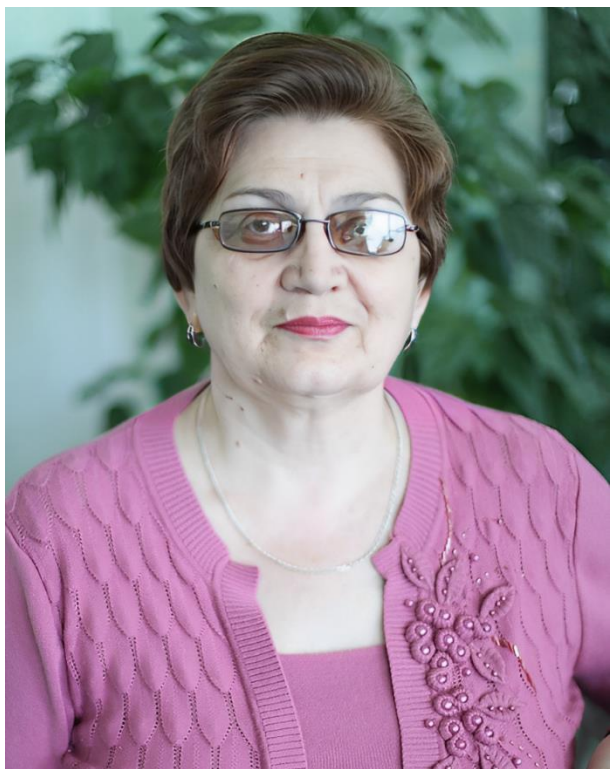
Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки старшокласників до зовнішнього незалежного оцінювання, національного мультипредметного тесту використовує актуальні онлайн-платформи, тренінги, курси та посібники: тренувальні онлайн-тести з математики ЛЦОЯО, тести УЦОЯО минулих років ЗНО онлайн, сайти [«Всеосвіта»](#), [«На урок»](#).

Педагог також розробляє авторські різнорівневі тестові завдання з математики до кожної теми. Тетяна Олександрівна створила блог, який містить корисний контент із питань підготовки до ЗНО та НМТ.

Педагогічна та творча активність. Учителька постійно працює над своїм фаховим самовдосконаленням, підвищує професійний, загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність. Забезпечує високу результативність праці. Підвищує професійну компетентність шляхом інформальної освіти.

200 балів. У 2022 році випускники 11 класу Конопат Сергій та Рудь Ігор одержали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За значний особистий внесок у справу навчання та виховання молодого покоління нагороджена нагрудним знаком «Відмінник освіти України». За якісну підготовку учнів до зовнішнього незалежного оцінювання одержала Подяку Кіровоградського обласного управління освіти та науки, 2020.

СОЛОМКА Валентина Миколаївна

*Бути самій людиною й
дитиною, щоб навчати
дитину*

Учитель математики Кіровоградської гімназії нових технологій навчання Кіровоградської міської ради Кіровоградської області, учитель-методист, відмінник освіти України.

Педагогічний стаж: 47 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут імені О.С. Пушкіна, 1972.

Педагогічна ідея: «Інтерактивні форми роботи на уроках математики з використанням мультимедійної та комп'ютерної техніки».

Використання освітніх технологій. Валентина Миколаївна вміло застосовує інформаційно-комунікаційні технології під час уроків математики, що дозволяє їй активно впроваджувати методи інтенсивного навчання, значно підвищувати ефективність занять і якість знань учнів.

У підготовці здобувачів освіти до зовнішнього незалежного оцінювання Валентина Миколаївна використовує такі технології: інформаційно-комп'ютерні, інтерактивне та проблемне навчання.

Соломка В.М. керує пізнавальною діяльністю школярів з урахуванням індивідуальних особливостей кожного з них, збалансовано використовуючи при цьому види, засоби і форми роботи, які створюють сприятливі умови для оволодіння учнями навчального матеріалу, розвитку їх пізнавальних здібностей.

Скарбниця креативного вчителя. Валентина Миколаївна під час проведення уроків математики використовує тести з платформ: «На урок», «Всеосвіта», «Osvita.ua».

За довгі роки роботи в школі має велику кількість навчально-методичних матеріалів, презентацій, різноманітних завдань для підготовки до ЗНО/НМТ. Учитель використовує тести попередніх років, що дає можливість порівняти типи та складність аналогічних завдань різних років.

З метою ефективної підготовки до ЗНО/НМТ учитель використовує на уроках математики:

«Теоретичні тести з геометрії для 7-11 класів», які підготувала самостійно; посібники авторів: О. Істер, А. Капіносов, Ю. Захарійченко, І. Копеняк.

Педагогічна та творча активність. Педагог демонструє глибокі фахові знання, виявляє високий рівень професіоналізму, творчості, зокрема, Соломка В.М. підготувала методичний посібник «Довідник з алгебри. Формули», методичні рекомендації «Впровадження інтерактивних педагогічних технологій», цикл уроків з теми «Нерівності» (9 клас), навчально-методичні матеріали до теми «Показникова й логарифмічна функції» (11 клас).

Соломка В.М. є екзаменатором перевірки відкритої частини сертифікаційних робіт зовнішнього незалежного оцінювання з математики.

Учитель старанна й добросовісна в роботі, доброзичлива з учнями та батьками, користується заслуженим авторитетом.

200 балів. У 2022 році п'ятеро випускників Валентини Миколаївни здобули максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика», а саме: Бевз Валерія, Клочай Іван, Перепада Іван, Pokidьko Андрій, Чепко Михайло.

У 2015 році учень 11 класу Василенко Артем одержав 200 балів за результатами ЗНО з математики.

Нагороди, відзнаки. За заслуги в реалізації державної політики в галузі національної освіти й науки, високий професіоналізм, вагомий внесок у справу навчання й виховання підростаючого покоління Соломка В.М. нагороджена Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України, 2003; нагрудним знаком «Відмінник освіти України», 2006.

ТРЕТЯКОВА Наталія Миколаївна

*Будьте самі шукачами,
дослідниками. Якщо не буде
вогника у вас, вам ніколи не
запалити його в інших...*

В. Сухомлинський

Учитель математики комунального закладу «Гімназія «Інтелект» Кропивницької міської ради».

Педагогічний стаж: 21 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст першої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 1997.

Педагогічна ідея: «Впровадження сучасних технологій в освітній процес на основі диференціації навчання та індивідуального підходу на уроках математики».

Використання освітніх технологій. Наталія Миколаївна величезну увагу приділяє самостійній, груповій роботі, практикує на уроках навчання в співробітництві, метод проєктів, індивідуальні консультації, роботу в малих групах і парах, використання ІКТ.

Третякова Н.М. проводить моніторинг рівня знань учнів з усіх тем, починаючи з 5 класу. У своїй роботі, поряд із тренувальними варіантами, що містять завдання на всі теми, які подібні до тестів ЗНО, активно використовує різні тематичні добірки, методику різнорівневого уроку, засновану на диференційованому підході до учнів, що особливо допомагає при підготовці до складання тестів.

Учитель цілеспрямовано застосовує форми Google як один з найбільш популярних сьогодні сервісів для створення тестів та опитувальників.

Скарбниця креативного вчителя. Під час підготовки здобувачів освіти до ЗНО учитель використовує збірник Захарійченка Ю.О. «Повний курс математики в тестах», Козири В. «Математика: зовнішнє незалежне оцінювання: навчально-методичний посібник», Козири В. «Тренажер з математики для підготовки до НМТ», складає авторські тести, як індивідуально для учнів, так і для всього класу, які викладає на онлайн-платформі для оцінювання Classtime. Використовує [тестові завдання попередніх років УЦОЯО](#). Проводить онлайн-консультації для учнів.

Також учитель створила й постійно наповнює корисним для здобувачів освіти контентом власний [сайт «Математичка»](#).

Наталія Миколаївна постійно удосконалює професійну майстерність. Зокрема, підготувала статтю та презентувала на серпневій конференції власні

напрацювання з проблеми «Використання цифрового кейса вчителя для мотивації учнів на уроках».

200 балів. Багато уваги Наталія Миколаївна приділяє учням під час підготовки до ЗНО та НМТ, результатом роботи є досягнення випускниці 11-Б класу Пономаренко Анни, яка одержала максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

ХАЛІЗОВА
Лариса Іванівна

*Будь тим хто ти є, і роби те,
що можеш*

Учитель математики Ліцею інформаційних технологій Олександрійської міської ради Кіровоградської області, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 40 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Миколаївський педагогічний інститут імені В.Г. Белінського, 1982.

Педагогічна ідея: «Робота з обдарованими учнями. Розвиток критичного мислення на уроках

математики».

Використання освітніх технологій. Халізова Лариса Іванівна досконало володіє методикою викладання математики, творчо організовує освітній процес, широко використовує сучасні освітні технології. Викладає математику в 10-11-х класах ліцею (профільний рівень); також проводить факультативні курси «Комплексні числа та їх застосування», «Прикладні задачі на екстремум» (по 1 год на тиждень). Надає консультативну підтримку іншим учителям щодо використання ефективних методик і технологій формування в учнів складних понять, навичок самостійної пошукової діяльності учнів, моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання.

Упровадження такої інноваційної освітньої технології, як технологія розвитку критичного мислення, забезпечує активізацію пізнавальної самостійної діяльності учня, реалізацію навчання через дослідження, сприяє ефективній реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі.

Під час дистанційного навчання уроки математики вчитель проводить на платформі Google Meet з використанням графічного планшета, що дає можливість швидко та якісно пояснювати теоретичний матеріал та відпрацьовувати практичні навички.

Скарбниця креативного вчителя. Учитель постійно удосконалює фахову компетентність та педагогічну майстерність, поширює власний педагогічний досвід. Працюючи над методичною проблемою «Робота з обдарованими дітьми. Розвиток творчо-критичного мислення під час вивчення математики», надає рекомендації колегам закладу освіти, проводить майстер-класи, семінари щодо застосування методик і технологій розвитку в учнів критичного мислення. Використовує в освітньому процесі власні методичні напрацювання щодо організації навчальної діяльності школярів. Володіє

методами педагогічної діагностики для допомоги учням у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії. Критично аналізує доцільність використання цифрових інструментів оцінювання результатів навчання учнів.

З метою ефективної підготовки старшокласників до ЗНО/НМТ Лариса Іванівна систематично використовує діючі підручники з математики, тести УЦОЯО попередніх років, посібники з підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання Неліна Є.П., Істера О.С., Мартинюк О.В., Захарійченка Ю.О., Карпіка В.В. «Комплексне видання + Тестові завдання у форматі ЗНО».

Педагог створила [власний сайт «Вчитель математики Халізова Лариса Іванівна»](#), на якому згенеровано чимало корисної інформації для підготовки здобувачів освіти до ЗНО/НМТ. Зокрема, Лариса Іванівна створює власні електронні навчальні та методичні матеріали для організації навчання. Формулює цілі освітнього процесу на основі прогностичних методів, розробляє власні навчальні та методичні матеріали, надає іншим учителям доступ до їх використання. Заслужують на увагу [детальні конспекти відкритих уроків Халізової Л.І. з алгебри у 10, 11 класах](#).

Педагогічна та творча активність. Досвід роботи Халізової Л.І. з проблеми «Робота з обдарованими дітьми. Розвиток творчо-критичного мислення під час вивчення математики» вивчено на рівні закладу освіти, узагальнено педагогічною радою та рекомендовано до використання в роботі вчителями математики.

Халізова Л.І. систематично бере участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з математики.

13 випускників Лариси Іванівни одержали максимальну кількість балів за результатами ЗНО: Варфоломєєва Марина, 2009; Нагін Сергій, 2012; Лук'янець Валентин, 2012; Щербань Вікторія, 2012; Осетров Антон, 2017; Москаленко Владислав, 2020.

200 балів. У 2022 році семеро здобувачів освіти отримали максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика»: Рубан Вікторія, Яготін Назарій, Литвин Станіслав, Погрібняк Роман, Пирогов Павло, Довженко Дмитро, Міхєєв Ілля.

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, плідну педагогічну діяльність, вагомий внесок у розвиток галузі освіти, творчу працю, досягнуті успіхи в справі навчання та виховання школярів Халізова Л.І. має низку відомих відзнак, а саме: грамоти управління освіти Олександрійської міської ради; Почесні грамоти управління освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації; Почесні грамоти Міністерства освіти і науки України; Премію Верховної Ради України, 2017.

ЩЕРБИНА Надія Василівна

Кожному вчителю зробити на совість свою маленьку справу, а велика зробиться на стиках наук

Учитель математики ліцею Новгородківської селищної ради Кропивницького району Кіровоградської області, учитель-методист.

Педагогічний стаж: 45 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний педагогічний інститут імені О.С. Пушкіна, 1977.

Педагогічна ідея: «Свідоме і міцне

оволодіння системою математичних знань – основа інтелектуального розвитку учня».

Використання освітніх технологій. Надія Василівна головною метою педагогічної діяльності вбачає створення сприятливих умов для виявлення обдарованості, творчого потенціалу учнів.

З метою формування успішної, цілеспрямованої, самостійної, мобільної особистості вчителька використовує випереджальні завдання, математичні ринги, інтелект-хвилинки, уроки-дослідження, роботу в парах, залікову систему навчання, інформаційно-комунікаційні технології. Для досягнення результативності навчання учитель працює над створенням навчального матеріалу (інтерактивні вправи за допомогою LearningApps, Padlet, Classtime).

Бажання учня оволодіти новими знаннями виникає тоді, коли сформована міцна математична база, тому Надія Василівна постійно підтримує мотиваційну сферу навчання, вчить учнів досягати мети, бути надійною ланкою у колі своїх ровесників у груповій, проєктній та дослідницькій діяльності.

Скарбниця креативного вчителя. Сьогодення диктує потребу якісної підготовки до ЗНО/НМТ, тому Надія Василівна використовує різні онлайн-платформи, тренінги, курси та вебіари. Це й [тренувальні онлайн-тести з математики ЛЦОЯО](#), [тести минулих років ЗНО онлайн](#), вебіари з математики освітнього проєкту iLearn НМТ – 2022.

З метою підготовки учнів до ЗНО вчитель використовує сайти «ЗНО. Освіта.UA» та УЦОЯО.

Учитель постійно удосконалює фахову компетентність та педагогічну майстерність. Зокрема популяризує свій досвід, проводячи семінари, майстер-класи, власні статті опубліковані у фахових педагогічних виданнях: «Відкритий урок: розробки, технології, досвід» – «До майстерності – через передовий

досвід», 2012; «Формула успіху: математика + фізика + інформатика + ... = прогрес», 2017; «Іноземні інвестиції в Україну: що свідчить історія?», 2019.

Педагогічна та творча активність. Досвід роботи Щербини Н.В. з проблеми «Свідоме і міцне оволодіння системою математичних знань – основа інтелектуального розвитку учня» вивчений та схвалений методичною радою навчально-методичного кабінету математики КЗ «КОППО імені Василя Сухомлинського», 2009. Проблема, над якою працює вчителька, не втратила своєї актуальності й сьогодні.

Надія Василівна постійно розвиває індивідуальну освітню траєкторію, постійно обмінюється досвідом із колегами, бере участь у фахових конкурсах «Учитель року – 2012»; Всеукраїнському конкурсі «Творчий учитель – обдарований учень», 2013; є лауреатом обласного ярмарку педагогічних ідей «Освітнянські обрії Кіровоградщини – 2013» у номінації «Використання інновацій під час викладання навчальних предметів: «Природничо-математичний цикл».

200 балів. У 2022 році випускники 11 класу Мелешко Максим, Чала Ліза здобули 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За особистий професіоналізм та високі показники в роботі – Почесні грамоти Міністерства освіти і науки України, Подяки Новгородківської селищної ради, 2021, 2022.

ЯКИМЕНКО
Наталія Анатоліївна

*Є можливість - навчайся, немає
можливості - знайди її*

Учитель математики мульти-
профільного ліцею Олександрійської
міської ради Кіровоградської області.

Педагогічний стаж: 20 років.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний університет імені Володи-
мира Винниченка, 2002.

Педагогічна ідея: «Систематизація та
розробка прикладних задач з метою

реалізації наскрізної лінії освіти «Підприємливість і фінансова грамотність».

Використання освітніх технологій. Учитель Якименко Н.А. має високий рівень професіоналізму, ініціативи, творчості, досконало володіє інноваційними освітніми методиками і технологіями, активно їх упроваджує в освітній процес.

З метою ефективного засвоєння теоретичного матеріалу Наталія Анатоліївна на уроках математики використовує метод опорних конспектів, таблиць. Для відпрацювання практичних навичок школярів учитель систематично привчає їх виконувати тестові завдання з інтернет-ресурсів із аналізом помилок (Liveworksheets, LearningApps та ін.). З метою поглиблення і закріплення знань, умінь та практичних навичок педагог пропонує здобувачам освіти завдання для самостійного опрацювання.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки старшокласників до ЗНО/НМТ Наталія Анатоліївна систематично використовує підручники з математики, тести УЦОЯО попередніх років, посібники з підготовки до ЗНО, а саме: Капіносов А. М. «Збірник завдань для підготовки до ЗНО»; Карпик В.В. «Комплексне видання + Тестові завдання у форматі ЗНО».

Використовує можливості платформи дистанційного навчання Google Class, Google Meet; віртуальної дошки Jamboard. Різноманітні інтернет-ресурси, зокрема матеріали освітніх проєктів «На урок», «Всеосвіта», «Мій клас».

200 балів. У 2022 році двоє випускників 11 класу, Жалеко Артем, Ярошенко Дмитро, здобули 200 балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

ЯКОВЕНКО

Наталія Миколаївна

*Розкажи мені – і я забуду,
покажи мені – і я зрозумію,
Застав мене зробити самому – і
я навчуся.*

Конфуцій

Учитель математики Ново-
миргородського ліцею № 2
Новомиргородської міської ради,
старший учитель.

Педагогічний стаж: 43 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний

педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна, 1979.

Педагогічна ідея. «Прикладна спрямованість на уроках математики, як крок до реалізації наскрізних освітніх ліній».

Використання освітніх технологій. Основна мета педагогічної діяльності сьогодні – створення сприятливих умов для успішного складання НМТ не може бути вирішена без розвитку критичного мислення, ініціативи учня, без формування самооцінки та впевненості в собі. Для досягнення цієї мети Наталія Миколаївна використовує творчі та проблемні завдання, роботу в парах, малих групах.

З метою ефективного засвоєння теоретичного матеріалу, розвитку логічного мислення, відпрацювання практичних навичок вчителька системно, починаючи з 5 класу, використовує на уроках тестові завдання та завдання на встановлення відповідності, які розробляє самостійно.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки учнів до ЗНО/НМТ Наталії Миколаївни на уроках у 10-11 класах систематично використовує тести УЦОЯО попередніх років, рекомендує для самостійної підготовки посібники з підготовки до ЗНО, а саме: Капіносова А.М. «Комплексна підготовка до ЗНО», Роганіна О.М. «Збірник тестових завдань для підготовки ДПА і ЗНО» використовує платформу дистанційного навчання Google Meet та матеріали освітніх проєктів «На урок»; [«ЗНО. Освіта.UA»](http://3no.osvita.ua).

Педагогічна творча активність. Наталія Миколаївна обмінюється досвідом з колегами учасниця конкурсу «Учитель року». Постійно удосконалює фахову компетентність та педагогічну майстерність.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Кивгила Юлія максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За вагомий внесок у справу навчання і виховання підростаючого покоління та сумлінну працю Яковенко Н.М. неодноразово отримувала Почесні грамоти Міністерства освіти і науки України, департаменту освіти і науки, молоді та спорту Кіровоградської облдержадміністрації та відділу освіти Новомиргородської райдержадміністрації.

ЯНЧУК
Тетяна Володимирівна

*Єдиний шлях, який веде до
знання, – це діяльність*

Учитель математики гімназії № 9
Кіровоградської міської ради
Кіровоградської області (нині –
комунальний заклад «Навчально-виховне
об'єднання І-ІІІ ступенів «Мрія»
Кіровоградської міської ради
Кіровоградської області»), старший
учитель.

Педагогічний стаж: 21 рік.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний університет імені Володимира Винниченка,
1998.

Педагогічна ідея. «Впровадження компетентнісно орієнтованих математичних
задач на уроках математики».

Використання освітніх технологій. Тетяна Володимирівна на уроках
математики систематично використовує технології проблемного навчання та
критичного мислення, а також інформаційні технології навчання. Поєднує
індивідуальні й групові форми роботи, диференційований підхід до вибору
дидактичного матеріалу. Застосовує технологію «Створення ситуації успіху».
Діяльнісний підхід до процесу навчання створює умови для розвитку
пізнавальної активності, самовираження та самовдосконалення учнів.

Під час навчання в дистанційному режимі організовує роботу в Google
Class, досить часто використовує віртуальну дошку Jamboard. Для перевірки
навчальних досягнень учнів працює на платформі [«МійКлас»](#), створює завдання
в LearningApps та в Google Forms.

Скарбниця креативного вчителя. З метою ефективної підготовки
здобувачів освіти до зовнішнього незалежного оцінювання та національного
мультипредметного тесту Янчук Т.В. використовує такі навчально-методичні
матеріали та онлайн-ресурси:

Захарійченко Ю.О. та ін. «Повний курс математики в тестах»;

Істер О.С. «Математика ЗНО. Комплексна підготовка + інтерактивні
тести»;

Капіносов А. М. та ін. «Комплексна підготовка до ЗНО»;

[Завдання ЗНО минулих років](#), [тести ЗНО онлайн](#).

Педагогічна та творча активність. Тетяна Володимирівна систематично бере участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з математики в якості екзаменатора.

200 балів. У 2022 році випускник 11 класу Николук Богдан здобув максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, сумлінну працю, досягнуті успіхи в справі навчання та виховання школярів, за підсумками 2021/2022 навчального року Янчук Т.В. нагороджена Подякою управління освіти Кропивницької міської ради, 2022.

ЯРИШ Марія Федорівна

*Кожен учень – талант, а
в майбутньому – успішна
особистість*

Учитель математики Панчівського ліцею
Новомиргородської міської ради.

Педагогічний стаж: 43 роки.

Кваліфікаційна категорія: спеціаліст
вищої категорії.

Освіта: Кіровоградський державний
педагогічний інститут ім. О.С. Пушкіна,
1979.

Педагогічна ідея. «Підвищення
ефективності та якості уроків
математики шляхом упровадження

інтерактивних технологій».

Скарбниця креативного вчителя. Сьогодення диктує потребу якісної підготовки до ЗНО/НМТ, тому на кожному уроці Марія Федорівна, особливо в 10 та 11 класах, витрачає кілька хвилин на повторення вивченого матеріалу у вигляді опорних конспектів. Учитель ефективно використовує тести попередніх років, посібник «Сучасна підготовка до ЗНО» Захарійченка Ю.О.; завдання за темами з математики, які розміщені на [сайті «ЗНО. Освіта. UA»](http://zno.osvita.ua).

З метою ефективної підготовки здобувачів освіти до НМТ Марія Федорівна рекомендує старшокласникам проходити онлайн-курси з підготовки до ЗНО студії онлайн-освіти «EdEra», зокрема інтерактивні курси «Математика. Просто» та освітньої платформи «Прометеус».

Педагог постійно працює над розвитком індивідуальної освітньої траєкторії. На сайті для педагогів «Учительський журнал онлайн» презентувала розробки власних уроків із таких тем: «Сума кутів трикутника», «Десятковий дріб. Запис десяткових дробів».

На освітньому онлайн-порталі для вчителів «На Урок» представлені напрацювання педагога, зокрема: презентації «Масштаб», «Теорема Піфагора»; тести «Множення десяткових дробів», «Додавання і віднімання десяткових дробів».

Педагогічна та творча активність. Учитель постійно удосконалює фахову компетентність та педагогічну майстерність, зокрема є учасником обласної науково-практичної інтернет-конференції (XVIII Хмурівські читання). Марія Федорівна підготувала статтю «Викладання математики в умовах воєнного часу».

Яриш М.Ф. систематично брала участь у перевірці завдань відкритої форми сертифікаційних робіт учасників зовнішнього незалежного оцінювання з математики в якості екзаменатора.

200 балів. У 2022 році випускниця 11 класу Грек Сніжана здобула максимальну кількість балів за результатами національного мультипредметного тесту з блоку «Математика».

Нагороди, відзнаки. За високий професіоналізм, сумлінну працю Марію Федорівну неодноразово нагороджено грамотами відділу освіти Новомиргородської райдержадміністрації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лисогор Людмила, Берендєєв Сергій, Косенчук Юлія. Використання електронних освітніх матеріалів у освітньому процесі: сучасні підходи і технології Нової української школи. Випуск 1 : навчально-методичний посібник. Київ, 2023. 117 с.
2. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
3. Сайт навчально-методичного центру оцінювання якості освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського». URL: <https://zno-center.blogspot.com/2020/09/2021.html#more>.
4. Сайт «Результати НМТ в Кіровоградській області» навчально-методичного центру оцінювання якості освіти комунального закладу «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського». URL: <https://sites.google.com/view/nmt-2022/>.
5. Сайт Українського центру оцінювання якості освіти. URL: <https://testportal.gov.ua/ofzvit/>.
6. Depositphotos. URL: <https://ua.depositphotos.com/home.html>.
7. Vistacreate. URL: <https://create.vista.com/uk/home/>.

Для нотаток

#НМТ на 200 балів

Інформаційно-методичні матеріали

Підписано до друку 02.05.2023 р.
Формат 60×84 1/16. Папір офсетний.
Гарнітура «Times New Roman».
Зам. № 404

КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», вул. Велика Перспективна, 39/63,
Кропивницький, 25006
Віддруковано в лабораторії інформаційно-методичного забезпечення освітнього
процесу КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського»,
вул. Велика Перспективна, 39/63, Кропивницький, 25006